"LIETUVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Išeina kas Pėtnyčia, Chicago, Ill.
Prenumerata metams:
Suvienytose Valstijose.......................$2.00
Kanadoje ir Mexike................................2.50
Kitose viešpatystėse...............................3.00
Prenumerata apmokama iš viršaus. Prenumeratos metas skaitosi nuo dienos užsirašymo, ne nuo Naujų Metų. Apgarsinimų kainos klausk laišku. Visada adresuok:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

LIETUVA

THE LITHUANIAN WEEKLY "LIETUVA"
Published every Friday at Chicago, Ill.
Yearly Subscribtion rate:
In the United States..........................$2.00
Canada and Mexiko..............................2.50
To Foreign Countries...........................3.00
Advertising rates on application. Address all communications to publisher:
A. OLSZEWSKI
3252 SO. HALSTED STREET, CHICAGO, ILL.

Nr. 48 CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 26 d. LAPKRIČIO, (November), 1909 m. Metas XVIII

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office at Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

POLITIŠKOS ŽINIOS.

MASKOLIJA.

Caro prisakymu likosi išvaikytas Finlandijos seimas todėl, kad jis nepritarė caro reikalavimui duoti maskoliškos kariumenės reikalams 8 milijonus rublių. Ištikro tas reikalavimas tai tik priekabė; jeigu butų seimas ir sutikęs duoti tuos pinigus, tai caras butų jieškojęs kitų priekabių ir, žinoma, butų jas suradęs. Juk kas nori šunį mušti, lazdą visada suranda. Finlandijos seimas carui tuojaus po išrinkimui nepatiko, todėl jis jieškojo vien progos jį išvaikyti. Mat terp seimo atstovų labai mažai buvo spangų caro įnagių, daugumas buvo žmonių apginėjų. Todėl carui seimas ne patiko ir jis prie jo pradėjo kabinėtiesi, kol ant galo neišvaikė jo, kam jis ne pritarė užsimanymui maskolinti ir pražudyti Finlandiją.

Finlandijos senatas teipgi carui nepatinka. Ir jis nepritarė skirti iš Finlandijos iždo 8 milijonus rublių maskoliškos kariumenės reikalams. Tuli senatoriai dėl to pasitraukė ir jų vietoj caras paskyrė be rinkimo savo įnagius, negeriausią garbę įgijusius laike karo su Japonija admirolus, taigi savo tarnus, o ne Finlandijos žmonių atstovus. Prižiurėti senatorius paskyrė maskolių vice-prezidentu senato. Senatas todėl beveik pergalėtas. Pergalėti seimą ne teip jau lengva, todėl jį caras išvaikė. Nauji seiman rinkimai bus vasario mėnesyj sekančių metų. Gal caras bandys ir Finlandijoj susiaurinti rinkėjų teises, kaip tai padarė Maskolijoj. Bet nors rinkikų teisės ir bus susiaurintos, vis renkant, išrinks daugumą finliečių, kurie, kaip ir buvę išvaikytame seime, gįs ne caro ir ne maskolystės reikalus, bet stos apgint vietinių gyventojų reikalus. Kadangi Finlandijoj maskolių beveik nėra, tai nebus nei kam anų rinkti. Reiks todėl sušaukti vėl nepritarenti maskolinimui Finlandijos seimą arba jin be rinkimo skirti ... Fnlandijoj maskolius ... ukus, nes jų žmonės ne...

Dabar caras Mikalojus II su Finlandija elgiasi teip, kaip elgėsi Mikalojus I Lenkijoj. Erzina žmones, tyčia nori pagimdyti riaušes ir žmonių sukilimą kad vienu plunksnos pabraukimu galėtų panaikinti visą tos kunigaikštystės autonomiją, ant visados išvaikyti vietinį seimą. Teip Mikalojus I darė Lenkijoj, kol erzinimais neprivertė lenkus sukilti.

Dabar vienok laikai jau truputį kiti negu buvo viešpataujant Maskolijoj Mikalojui I. Tąsyk malšinti lenkų sukilimą Lenkijon siuntė ir Finlandijos kariumenę ir ji noriai krapštė carui bulves iš karštų pelenų. Dabar tas pats, kas pirma Lenkiją pasiekė pačią Finlandiją. Bet dabar, jeigu Finlandija sukiltų ir jeigu tik bent pradžioj sukilimo pasisektų gerai nuperti kailį caro kazokams, Finlandija galėtų atrasti padėtojus terp kitų prispaustų caro valdžios Maskolijos tautų. Juk šiądien visi mato, kad caro teisingumui negalima tikėti. Šiądien juk Maskolijoj visi nemaskoliai teip jau prispausti, kaip prispausti buvo lenkai jų sukilimą suvaldžius. Caras teisinosi, kad lenkus reikėjo už sukilimą nubausti. Bet Maskolijoj prispausti ne tik tie, kurie prieš caro valdžią pasikėlė, ne mažiau prispausti ir tie, kurie niekada nepasikėlė. Prispausti rusinai, prispausti totoriai, prispausti Kaukazo gruzinai, dar labiau negu lenkai prispausti ir lietuviai. Už ką tie prispausti? Gal todėl, kad sukilimų nedarė. Šiądien visi nemaskoliai jau gerai mato ir supranta, kad jeigu už sukilimus caro valdžia baudžia čielas tautas, ji dar mažiau gailisi tų, kurie niekada nepasikėlė. Šiądien visi nemaskoliai supranta, kad vienaitinis nemaskolių išganymas, vienaitinis budas sumažinti prispaudimą, prispaustiems laikytiesi vienybės ir laikytiesi su ta maskolių dalim, kuri nepritaria ne maskolinimui nei prispaudimui. O tokių terp maskolių yra gal daugiau bent šiuom tarpu negu reikalaujančių prispaudimo ir maskolinimo ne maskolių. Tie sugyvenanti gerai su ne maskoliais ir sau geidžia didesnės laisvės, o ją gali įgyti tik eidami išvien su visais laisvės reikalaujančiais, su visais prispaustais Maskolijoj gaivalais. Tie vienodi siekiai ir jungia pažangėsniasias maskolių partijas su ne maskoliais; prispaudimo ne maskolių reikalauja tik biurokratai, nes prispaudimo laikuose mažai paisoma teisybės, urėdninkų darbų negalima kontroliuoti, tai jiems nesunku be jokios baimės visokias šelmystas varinėti

PRANCUZIJA.

Jau prasideda kova Prancuzijoj terp rando ir katalikiškosios kunigijos. Vyskupas iškeikė viešą mokyklą mieste Grenoble, visus mokinius ir mokytojus už nepaisymą bažnyčios prisakymo ne vartoti mokykloj rando joms paskirtų mokslo rankvedžių. Kaipo atsakymą ant to, ministerių pirmininkas, susitaręs su kitais ministeriais, paskyrė specijališką komisiją peržiurėjimui rankvedžių vartojamų katalikiškose mokyklose. Randas mano tuose rankvedžiuose rasti ką nors randui ir teisėms priešingo ir juos sunaikinti.

Kunigija su randu pradėjo karą su popiežiaus žinia ir pritarimu, ką parodė popiežiaus kalba į prancuziškus pelegrimus jį Ryme atlankiusius. Popiežius savo kalboj smarkiai peikė Prancuzijos randą už bažnyčios persekiojimą. Bet Prancuzijoj katalikų padėjimas ir padėjimas katalikiškos bažnyčios nesiskiria nieku nuo padėjimo protestuoniškos ir žydiškos bažnyčių, o tuom tarpu tų išpažinimų dvasiškija visai nesiskundžia ant naujų Prancuzijos teisių. Mat dar iki Napoleono III Prancuzijoj katalikystė buvo tautos tikėjimu, kiti išpažinimai buvo tik kenčiami. Kunigija turėjo didelę įtekmę ant rando, mokyklos buvo po dvasiškijos įtekme. Tik po karui su Vokietija, išvijus Napoleoną, dvasiškijos teises iš palengvo pradėjo siaurinti, kol ant galo su visu nepanaikino jos įtekmę ant valdžios ir kol katalikų bažnyčia ne atsirado tokiame padėjime kaip protestoniški išpažinimai. Dabar mat katalikiškoji dvasiškija negali užmiršti savo senų privilėgijų ir dėl jų panaikinimo kelia smarkius protestus.

Bet negalima sakyti, kad katalikystė ne butų Prancuzijai suteikus naudos. Per katalikystę Prancuzijos įtekmė kituose kraštuose buvo labai didelė. Prancuzijai popiežių buvo pavestas apginimas katalikų visuose rytiniuose kraštuose. Ji buvo apginėja visų katalikiškų misijų nekrikščioniškuose kraštuose.

IŠ LIETUVOS.

IŠ VILNIAUS.

Šiomis dienomis žinelė pasirodė lenkų ir rusų dienraščiuose. Rašoma taip: "pastaraisiais laikais "tikrųjų rusų" sąjunga Lietuvoje ir Suvalkų gub. pradėjo sekti lietuvių judėjimą ir jų santykius su rusais. Anot tų "donosų", lietuvių darbai pirmiau buvo kreipiami prieš lenkus, dabar pradeda krypti kiton pusėn, prieš rusus. Lietuviai kovoja prieš apgyvendinimą rusų Suvalkų ir Kauno gub., taip-pat prieš rusų kalbą; savo susirinkimuose gieda tautos hymną "Lietuva, tėvyne musų" ir tt. Dėl tų "donosų" tam tikri vyresnieji gavo įsakymą vėl pradėti prižiurėti lietuvių apšvietimo draugijų darbą".

Naujojoji miesto dumoj yra: 56 lenkai, 9 rusai, 7 žydai, 3 lietuviai, 1 vokietys ir 1 karaimas.

("Lietuvos Žinios").

Vilniun atvyko vidaus reikalų ministerijos narys Sorokinas daryti revizijos žemiečių sargybos Vilniaus gubernijoje. Pirmiausia nuvyko jisai Švenčionių pav.

Vilniaus fabrikų inspektorius palavė sumanymą įkurti vietinių fabrikantų ir pramonininkų lėšomis ligonbutį darbininkams. Išrinkta ir tam tikra komisija.

IŠ KIAUKLIŲ,
Vilniaus gub.

Neseniai apie mus buvo šioks atsitikimas. Sodžiuje Medenuose gyveno Kolesnikai, bet tarp savęs dažnai vaidijos. Sunus Zigmuntas dėlto išbėgo Amerikon.... Bet ten vargšui nesisekė.... tėvas neįgalėdamas žemės išdirbti užėmė žentą Kanapinį. Pagrįžęs iš Amerikos Z. Kalesnikas ėmė sėbruotis su žinomu girtuokliu.... Pradėjo juodu mąstyti, kaip čia praginti iš namų žentą Kanapinį, nes tėvas mirdamas visą žemę užrašė Kanapiniui, o sunui nieko nepaliko. Pagaliaus įduota buvo policijai, buk tai Kanapinis pinigus darąs.... ir nurodyta kur paslėpta mašinaitė. Policija suėmė Kanapinį ir mašinaitę rado, taip-pat keletą pinigų; labai jį sumušė; pančiais apkalė ir nuvarė nekaltą žmogų kalėjiman. Bet policija, nepasigėdijo suimti ir užrodytojį, kuris ir prisipažino, kad esąs kaltas. Jie tą mašinaitę parsigabeno iš Vilniaus ir nežinant Kanapiniui paslėpė jo spintoje. Dabar eina tardymas.

I. Kaziškis.

("L. U.").

IŠ ŠVENČIONIŲ.

Spalių 9 d. š. m. Vilniaus Pav. Teismas Švenčionyse nagrinėjo devynias bylas. Eilėje tų bylų keturios buvo kunigų už prasižengimus prieš manifestą apie tikėjimo liuosybę. Kun. Pleskačevskis, Kabilniko kleb., nubaustas 25 rub. ir ant trijų mėnesių astatytas nuo vietos. Kun. Adolf. Mačulskis, Voislomio kleb., liko pripažintas užsipelniusiu tokios-pat bausmės, bet, kadangi jau už tą patį neseniai buvo baustas, liko pripažintas tiktai kaltu, o nuo bausmės paliuosuotas. Kun. Bol. Mačulskis ir J. Rovinskis, kuriuodu gynė pris. adv. pagelb. Janulaitis, liko isteisinti.

Kunigų bylose nieko įdomaus nebuvo. Skundėjai buvo šventikai, kaip matyt, visi iš "tikrųjų".

Prokuroras stengėsi išrodyt, kad nepilnamečių pravoslavų buvo klausoma išpažinties ir duodama jiems komunija "zaviedomo", t. y. žinant, kad jie nepilnamečiai ir pravoslavai. Apskųstieji išrodinėjo, kad to galėjo nebuti ir nebuvo. Vienas tose bylose vertas paminėjimo faktas, kad kartu su kun. Ad. Mačulskiu buvo šventiko patrauktas teisman valstietis Cebatar. Minėtasis buk tai davęs "podpiską" dar prieš manifestą, vesdamas pačią stačiatikę, kad vaikus auklėsiąs stačiatikystėje, o paskui, vedęs antrą pačią, mirus pirmajai, katalikę, jau po manifesto, įrašęs vaikus į katalikų bažnyčią. Cebataris aiškino, kad ant tos "podpiskos" pasirašęs jo švogeris, nors jisai pats mokąs rašyti; vienok teismas nubaudė jį dviem sanvaitėm tvirtapilėn.

Įdomiausia gi iš visų dienos bylų buvo byla panelės Marijos Bortkevičiutės, dukters Edmundo Bortkevičiaus, savininko Kozičių dvaro, Švenčionių pav., Palušės parap., už mokinimą vaikų lietuvių kalbos ir religijos.

Apkaltintąją gynė pats tėvas p. E. Bortkevičius. Pradžioje savo gražios ir rimtos prakalbos p. Bortkevičius pabrėžė, kad stojąs gint apkaltintąją ne specijalistas-advokatas bet paprastas liudytojas tų visokių nenormališkumų musų politiškame gyvenime; stojąs tėvas nekaltos dukteries, *"pilietis to nelaimingo kampelio — musų krašto, kur už naudojimos duotomis malonėmis-manifeste teisiama ir baudžiama.*

Žodžiai tie buvo ištarti su mažu balso drebėjimu. Nebuvo tai teatrališkas šauksmas. Aiškiai matyt buvo, kad sako tai žmogus, giliai prityręs ir atjaučiąs padėjimą krašto, visus nenuoseklumus musų gyvenimo. Regėt buvo, kad kalba žmogus, kuris jaučia, kad gina tiesą ir principą, t. y. nebijo asmeniškai nukentėti, bet nori išrodyti, kaip dažnai gali atsitikti, kad vietoje jo dukters nenuoseklumų auka rėdyme ir teisme krinta vargdieniai, negalintieji apsiginti, ar tai dėl stokos mokslo, ar skatiko.

Toliau p. B. gražiai prirodė, kad žiurint į vaikų mokinimo faktą jo dvare ir iš pusės viešpatijos įstatų jokio prasižengimo nėra, nes tame mokiname privalumų mokyklos (kurią atidaryti teisės draudžia, neleidžiant valdžiai) visai nebuvo. Nebuvo tenai nei programos, nei skyrių arba kliasų, nei sistematiškumo ir nepertraukiamo mokinimo; skaitlius mokinių buvo apribotas vaikais dvaro kumečių ir darbininkų.

Prokuroras ant to atsakė, kad ir be tų ypatybių mokininas galįs vadinties ir buti mokykla tikroje to žodžio prasmėje. Matoma, anot jo — liaudies universitetus, visokiuos kursus (kur stoka nepertraukiamo mokslo ir sistematiškumo); Krupas turįs net universitetą savo žmonėms; kadetų korpusai ir licejai atviri esą tik bajorų vaikams, vienok tos visos mokyklos esą tikros mokyklos. Be to, vaikų kambaryje buvę suolai. Taigi mokykla buvus. Ponas B. su ironija, bet rimtai ir mandagiai sugriaudamas užmetimus, išsireiškė, kad, jeigu jo duktė turinti teisę mokyt vaikus, argi ne vis lygu, kaip mokinami vaikai sėdės, surietę kojas, kaip turkai, ar toriai, ar sėdės ant suolų.

Iš pusės santikių su musų lenkais toji byla įdomi tuo, kad lenkas didžbajoris su savo dukterimi atvirai prisipažįsta mokinę lietuviškai, sakydami lyg su kokiuo pasigėrėjimu, kad išpildė savo priedermę — gerą darbą padarė.

Tame prisipažinime, taip man išrodė, neikiek nebuvo noro sumažinti savo kaltės, žinant, kad musų globėjai kartais Lietuvoje į lietuvių mokyklą žiuri minkščiau.

J. Eglis.

("V-tis").

IŠ KAUNO.

Kauno gubernatorius gavo iš rusų konsulio Chicagoje vekselį 356 rub. 91 kap. kad perdavus juos Priaščiunų kaimo, Raguvos valsč., Ukm. pav. ukininkams — Onai, Liudvikai ir Simui Blazdžiams. Šituos pinigus paliko jiems miręs Amerikoje jų giminietis Jonas Dalodinas.

("V-tis").

IŠ ŽAGARĖS,
Šiaulių pav.

Ar iš pypkės, ar iš kuliamos mašinos 3 d. spalių sudegė du sodžiai: Kmisių sodžiaus iš 11 ukininkų sudegė 5 ir keletas mažažemių grintelninkų; Toliočių sodžiaus iš 6 ukininkų sudegė 3 ir vienas mažažemis. — Kur tik kuliama, ten alus ir degtinė sriautais teka; ten visi girti, pabalusiomis akimis, labiau mašinistai, bet lygiai ir kiti talkininkai. Visi pypkės ir papirosus be kokios drausmės ruko. Užtat kas rudenį nevienas palieka be rankos, be kojos; kits gi ir visą savo mantą su dumais paleidžia.

Židė.

("L. U.").

IŠ PASVALIO,
Panevėžio pav.

Cia iš kasžinkur atvažiavo burtininkas, kuris buk tai ant rankų žmogui nuspėjąs, kas buvo ir kas bus. Ir dar neprastas, nes ir apskelbimus išlipino ant visų kerčių, kad tik daugiau lengvatikių pritraukti. Tai mat ko nėra ant švieto ir dabar.

Jis turbut važinės ir po kitus miestelius, tai patarčiau neiti ir netikėti į jo burtus. *Amuras.*

("L. U.").

IŠ DUSĖTŲ,
Ežerėnų pavieto.

Spalių 6 d. rado pasikorusį klojime Pimpių sodž. ukininką Aleks. Makarcką. Priežasčia, kaip girdėtis, buvo dalybos: gavęs blogesnį žemės šmotą, o čia vėl triobos keltis — taip žmogus susirupino, kad gavo proto pamišimą ir pasidarė sau galą.

Šventosios Pušis.

("L. U.").

IŠ ROKIŠKIO,
Ežerėnų pav.

Rugsėjo 22 d. už 25 viorstų nuo Rokiškio Krapiškių sod. 16 metų merginai nutraukė kuliamoji mašina kojos du pirštu ir nuo pusės letenos atplėšė odą su mėsa. Šauktasi pagelbos pas felčerį Džugelį (Aleksandravėlėje), bet tas visai atsisakė. Paskui buvo kreiptasi pas antrą felčerį, Vaškelį, kuris tuojau ir pribuvo, bet neturėjo tam tikrų įrankių ir negalėjo viską kaip reikiant padaryti, tai tik apiplovė žaizdą, padarė tuomlaikinį perrišimą ir liepė umai vežti pas daktarą. Atvažiavęs žmogelis į Rokiškį, pamatė iškabą "Rakišskaja selskaja bolnica" ir priėjęs, drąsiai beldžia į duris. Tarnaitė, darže stovėdama, atsišaukė: "Ligonbutis užrakintas, o daktaras dabar po pietų miega, už pusės valandos atsikels — laukit". Ligonis gi vežime ant šalčio vaitoja, nuo kraujo viskas šlapia. Per pusę valandos tarnaitė pranešė daktarienei apie ligonę. Budina daktarą. Praėjo daug laiko, kol daktaras atsikėlė, išėjo ant kiemo. Pribėgęs žmogelis pabučiavo daktarui ranką ir apsakė savo nelaimę. — "Dabar į ligonbutį nepriimame, nes laukiame choleros". — "Tai meldžiu pono daktaro nors pažiurėti, aprišti", prašo žmogelis. — Ką padės jei aš pažiurėsiu — atsako daktaras. Žmogelis vėl klausia, ką daryti,— daktaras liepia "namo važiuoti". Žmogelis vėl pabučiuoja daktarui į ranką ir vežasi neapžiurėtą ligonį namo. Namie kelias dienas gydė felčeris, bet pasirodė, kad negalima, nes kyšojo kaulai ir reikėjo išimti. Vos tiktai 2 dieną spalių dasigavo Ežerėnuose (už 28 viorstų) į miesto ligonbutį.

Paskui sužinojau, kad minėtas žmogelis atvažiavęs į Rokiškį klausinėjo, "kame yra grovienės Przezdzeckienės ligonbutis". Mat aplinkiniai žmonės nesupranta, kad jų pačių pinigais užlaikomas ligonbutis ir prie ligonbučio daktaras, ir kadangi ten veltui gydo, tai sako, kad "grafienė iš malonės įsteigė ligonbutį". Sužinojęs žmogelis, kad ligonbutis ir daktaras užlaikomi žmonių pinigais, norėjo daktarą apskųsti. Patsai nemokėdamas rašyti nuėjo pas advokatą, kad parašytų skundą, bet advokatas atsisakė.

Kur valstiečiams gauti teisybė?

J. Skribliukas.

("L. U.").

IŠ KEDAINIŲ,
Kauno gub.

Spalių 1 d. Kauno Ukio Draugija (dvarininkai) surengė čia arklių ir galvijų parodą. Parodoje turėjo teisę dalyvauti tik valstiečiai ir abelnai Kauno pavieto mažesniųjų ukių savininkai. Atidengiant parodą gr. Zabiela (parodos komiteto pirmsėdis) susirinkusiems *lenkiškai* pasakė apie tai, dėlko šita paroda įsteigta. Paroda įsteigta tam, kad paskatinti valstiečius įsiveisti geresnės veislės arklių ir galvijų. Geri arkliai ir galvijai labai padidina ukio vertę. Kauno Ukio Draugija ypač pataria įsiveisti geros veislės tvirtų ir diktų arklių, vadinamų "ardenais" ir pieningų karvių — olenderių, švicų. Paskui maždaug tą patį atkartojo lietuviškai kun. Mockus. Už gerai užlaikomus ir geros veislės arklius ir galvijus buvo dalinamos dovanos: pinigais, plugais, veršiais, meitėliukais (geros veislės). Nors ukio paroda tik pirmutinė Kedainiuose bet kaimas nesišalino nuo parodos. Valstiečių buvo išstatyta kokia 60—70 arklių ir maždaug tiek-pat galvijų. Daugumas išstatytų gyvulių gerai užlaikoma ir geros veislės. *J.*

("Žemė").

IŠ UKRINŲ,
Telšių pavieto.

Rugsėjo 28 d. buvo ukio paroda. Už gerai išaugintus gyvulius buvo dalinamos dovanos pinigais ir kitais daiktais. Per parodą žmonės ėmė plepėti, jog parodos steigiamos dėl to, kad vyriausybė nori sužinoti ar ukininkai turi gerų gyvulių, ir ar galės jau padidinti mokesčius. Kiti įbauginti ir išvažiavo nei parodos pabaigos nesulaukę, o kiti neėmė nei paskirtų dovanų. Ar tai nekvailumas žmonių? *S. Vicijus.*

("Žemė").

IŠ TAUJĖNŲ,
Ukmergės pav.

Spalių 10 d. Trakų sodžiuje, divejuose kiemuose buvo pavogę arklį ir drapanas. Da nežinodamas apie vagystę, urėdninkas susitiko ant kelio bernaitį, kuris užklaustas neaiškius davė atsakymus ir buvo suimtas. Paskiaus pasisakė esąs iš Ukmergės Misevičė. Apvogtiemsiems prašant, išdavė visus savo sėbrus ir pasakė, kur padėti daiktai. Arklys ir daiktai atrasta. Suimti penki, tame skaitliuje, kaip sako, žinomas vagių vadas iš Ukmergės — S. Vagius užkvietęs Mikaliunas iš Trakų. Žmonės žada nutarti išsiųsti jį iš savo tarpo. *Bobų ponaitis.*

("V-tis").

IŠ RAMYGALOS,
Panevėžio pav.

Akciznikai taip prigązdino žydelius, kad nebežinojo, kur bedingti su degtine. Į vieno ukininko klojimą įkišo dvi skrynias pilnų butelių, kitam prikišo šiaudus tuščių butelių. Trečio ukininko sunus net išsigando. Nuėjo jis kulių parnešti; išvydęs iš kulių kyšančias raudonas "galvikės", parlėkė, kaip akis išdegęs namo. Sugrįžęs su tėvu, rado prikišta pilnų butelių daugiau, kaip puskapį. Tai buta — alininko. *Zuikis.*

("V-tis").

VEIVERIŲ SEMINARIJA.

Galų gale Veiverių mokytojų seminarija susilaukė lietuvių kalbos mokytojo. Ta vieta teko p. Ant. Matulevičiui. Jis yra išėjęs tą pačią Veiverių seminariją. Paskutiniais metais buvo jis Veiveriuose liaudies mokyklos mokytoju ir drauge per du paskutiniu metu mokino seminarijoje lietuviškai kiekviename kurse po vieną valandą per sanvaitę be jokio užmokesnio.

Teises tai kalbai išguldinėti jis gavo Marijampolėje, išlaikęs kvotimą prie tam tyčia paskirtos komisijos.

Kiek bus dabar užvesta lekcijų ir ar visiems priverstinai — iki šiol nėra žinios. *T. B.*

("V-tis").

IŠ MINTAUJOS,
Kuršo gub.

Spalių mėn. 10 d. salėje Rusų Draugijos susirinkimo "Kružok", buvo lietuvių vakaras, surengtas vietinės Lietuvių Pašelpos draugijos neturtingų mokinių naudai.

Buvo vaidinta dvi komediji: "Musų Gerasis" — Žemaitės ir "Pagavo" — Žemkalnio. Beto, choras p. L. Vasauskio išpat pradžios padainavo hymną, o po visam — "Lietuvą", "Saulelė tek", "Bernelio džiaugsmą", "Atsisveikinimą" ir "Karišką dainą". Antgalo mandolinų-balalaikų orchestra dailiai pagriežė keletą gabalėlių. Užsibaigė vakaras šokiais, konfetti ir Amuro krasa. Vaidino neblogai. Silpniau pasirodė choras. Nors per paskutinį mėginimą gerai jau dainavo, vienok ant scenos nepasisekė. Bet visi panašųs šiurkštumai buvo sulyginti orchestros.

Materijališkai vakaras pasisekė. Atskaitant visas išlaidas, o jų buvo nemaža, liko gryno pelno 162 rub. 32 kap.

Vt. Ptr. ri Jl. Gdr.

("V-tis").

IŠ TELŠIŲ.

Spalių 13 d. buvo atidarymas vietinės gimnazijos. Dešimtoje valandoje ryto buvo atlaikytos šv. Mišios mokiniams. Po Mišių kun. Vaitkus turėjo prakalbą, kurioje išdėstė pradžią. Lietuvos apšvietimo ir tolesnį jo bėgį; paskui padėkavęs pp. įrengėjams užtikrino, jog Christus jų ir jų darbą negal nelaiminti. Prakalbą užbaigė šiais žodžiais: "Tą mokslo darbą turime pradėti nuo šv. Kryžiaus ženklo, tamsybių pergalėtojo".

Memoairria.

("V-tis").

IŠ SUVALKŲ.

Lapkričio 5 d. Varšavos Teismo Rumai teis: Jurgį ir Antaną Balusius (pagal 102 str.), Ant. Rudaitį (2 d. 132 ir 2 d. 134 str.).

Lapkričio 6 ir 7 d. bus: Juozo Lelešiaus, Ad. Blaževičiaus, Liud. Matulaičio, Ign. Žaledonio, Juozapo Klimavičiaus (pagal 1 dalį 103, 1634 ir 1459 str.); 2) Vl. Jaščolto, Kaz. Gurnickio, Br. Tomaševskio ir kt. pagal 102 str.

Lapkričio 22 d. apskričio teismas teis 23 žmonės už išliuosavimą iš Suvalkų ligonbučio V. Mickevičiaus ir kit.

Senatas išaiškino, kad už slaptą mokinimą Lenkų Karalystėje (taigi ir Suvalkų gub.) gali bausti tik teismas, niekuomet administratyviškai. Bausmė už slaptą mokinimą kaime — 3 rub., miestuose — 5 rub.

("Lietuvos Žinios").

Lietuvos totoriai, apgyvendinti čia dar Vytauto laikais, kurių esama į 15 tukstančių, pradėjo rupinties, kad busimose žemiečių įstaigose juos skaitytų rusų kilmės žmonėmis.

Tam tikrai komisijai nutarus, spalių 8 d. paleisti prieš pasibaigiant bausmei, šie kaliniai: Mykolas Pleskevičius, Antanas Rimkus, Mykolas Šukietis, Petras Kondrackis, Jonas Beliunas, Jonas Gužeskis ir trįs rusiškomis pravardėmis vyrai.

Nuo rugsėjo 6 d. iki spalių 10 d. Suvalkų gub. cholera susirgo 10 žmonių, mirė 4.

IŠ PLOKŠČIŲ,
Naumiesčio pav.

Rugsėjo 19 d. susirinko čionai musų valstiečiai. Susirinkusiejie pirmiausia pareikalavo ir vienbalsiai nutarė, kad nedėldieniais ir šventadieniais vietinė traktiernė butų uždaryta. Ir gerai padarė, nes daugumas, ypač jaunimas, po pamaldų iš bažnyčios eidavo tenai garbinti girtuoklystės dievaičio Bachaus, aikvodami sunkiai uždirbtą skatiką.

Tikimės neužilgo jau sulaukti ir valdžios užtvirtinimo.

Taigi, garbė jums už tai, plokštiečiai, kad pradedat susiprasti ir boikotuoti didžiausį savo priešą. Liaukitės tik visi gėrę, o bematant atjausite pirmyneigą, bet skatiko užtatai dabar nesigailėkite skaitymui laikraščių ir naudingų knygų.

Bijunas.

("Šaltinis").

IŠ SEINŲ.

Miesto trijų kliasų mokykloje yra 10 mokinių iš Kauno gub. Beveik visi jie gerai mokosi ir padoriai elgiasi. Beveik visi neturtingų tėvų vaikai. Kai-kuriems labai sunku užmokėti į mokyklą 10 rub. įrašų. Jų naudai rugsėjo 4 d. buvo "Žiburio" šeimyniškas vakaras. Gryno pelno iš to vakaro liko 10 rub. Tie pinigai ligi šioliai dar buvo neišdalyti. Dabar jau paaiškėjo, kuriuos mokinius mokyklos taryba paliuosavo nuo mokesnio. Atsižiurint į tai, tie 10 rub. tapo padalyti tarp neturtingiausiųjų mokinių: trečios kliasos mokinys Jurgis Černius nuo Rokiškio gavo 5 rub., tos pačios kliasos Vaclovas Petravičius nuo Dukštų 3 rub. ir pirmos kliasos mokinys Romualdas Dapkus nuo Rokiškio — 2 rub. — Ketinama ir ateinantį pusmetį surinkti pinigų užmokėjimui už kauniečių-mokinių mokslą.

("Šaltinis").

IŠ PUNSKO,
Suvalkų pav.

Spalių 15 d. čionykštė "Žiburio" draugija apvaikščiojo savo šventę. Pusėj dešimtos rytą papuoštoj vainikais bažnyčioj atlaikyta iškilmingai šv. Mišios. Po Mišių draugijos pirmininkas kun. Simonaitis prakalbėjo į susirinkusius, aiškindamas jiems apsišvietimo naudą ir ragino visus prie knygų ir laikraščių skaitymo. Po prakalbai nariai susirinko "Žiburio" salėn, kur pirmiausia draugijos sekretorius, p. Jokubauskas, davė atskaitą apie draugijos stovį nuo-pat-pradžių

jos gyvavimo; nurodė, ką ji yra nuveikus, butent: įsteigė knygyną, vakarinius suaugusiems kursus, teatrą, vartotojų draugiją "Dzukas" ir uždarė šventadieniais alines. Be to priminė pirmininko didžiausią nuopelną tos draugijos naudai, t. y. statymą draugijai namų beveik savomis lėšomis. Paskui kalbėjo pakviestas iš Seinų kun. red. Staugaitis. Jis, ilgoj savo kalboj išdėstęs žmonėms apie užsienio draugijas, kvietė juos kuoskaitlingiausiai prisidėti prie "Žiburio"; patarė sutverti ir ukio ratelį. Jo prakalba žmonėms labai patiko. Kun. džekonas, padėkavojęs svečiui už jo atsilankymą, pranešė žiburininkams, kad jie nustoja savo veiklaus darbininko sekretoriaus p. Jokubausko, kuris persikelia į kitą vietą (į Lekėčius).

Po 2 valandų susirinkimas išsiskirstė. Prisirašė 14 naujų narių, dabar iš viso yra 101 narys.

Spalių 17 d. čionai įkurta blaivininkų draugija. Prisirašė apie 100 narių. *Punskietis.*

("Šaltinis").

IŠ VILKAVIŠKIO.

Rugpiučio 22 d. vakare atsibastė pas mus iš Vilkaviškio žandarų viršininkas su dviem žandarais ir padarė kratą pas vietinį vargonininką p. Urbaitį. Jieškojo socijališkų raštų, ypač išeinančio Amerikoje laikraščio "Kova". Išvertė visus kampus, tačiau nieko nerado. Spėjama, jog buvo keno įskųsta.

Tą pačią dieną padarė taip gi kratą ir pas ukininką Januškevičių, jieškodami tų pačių raštų, be... nieko nelaimėjo. *Bijunas.*

("Šaltinis").

TEISĖJAI.

Už 1905 metus yra daug žmonių nukentėjusių. Tai buvo sumišimo metai. Nei rimčiausi žmonės nežinojo ką daryti, už ko stvertis. Lietuvių daug nubausta už įvairias valsčių sueigas, už nutarimus ir už kitus tuo metu galimus, o vėliau nubaustus, daiktus. Lenkams taip-pat tais metais kliuvo. Net dabar dar nagrinėjama viena jų byla. Kaltinama apie 40 gminų teisėjų ir lovininkų už tai, kad jie savo valia įvedę Plocko gminų teismuose lenkų kalbą. Apygardos teismas Plocke buvo nutaręs tik visiems jiems padaryti iškalbėjimą. Bet prokuroras reikalauja, kad jie butų prašalinti iš tarnystės arba pasodinti tvirtovėn. Spalių 22 d. Varšavos teismo rumuose nagrinėta išnaujo jų byla, prokurorui apskundus. Gina juos keli geriausieji lenkų advokatai, tarp kitų ir Tadas Vrublevskis iš Vilniaus.

Teismas, peržiurėjęs bylą, nuteisė vieną teisėją ir 23 lovininkus 4 mėnesiams kalėjiman uždaryti, o kitus teisėjus ir lovininkus prašalinti nuo vietų.

("Šaltinis").

IŠ MINSKO.

Valdžia uždarė neseniai lenkiškąją Minsko švietimo dragiją "Oswiata" su visais skyriais Pinsko, Mozyriaus, Naujapilio, Rakovo ir Uzdos. "Oswiata", anot valdžios, užsiėmusi lenkinimu gudų, todėlei ir uždaryta.

("R. Garsas").

IŠ BABINAVIČIŲ,
Mogilevo gub.

Pusė šitos parapijos — lietuviai. Spalių 5 d. aplankė ją Mogilevo (Peterburgo) pavyskupis J. M. Danisevičius. Ant vartų, tam tyčia pastatytų, buvo parašyta lenkiškai "Witaj!", o ant didžiųjų bažnyčios durų lietuviškai — "Sveikas!" Vyskupą sutiko ir bažnyčion įlydėjo, giedodami lietuviškai "Dieve gerybių". Kunigų buvo 7; trįs jų — lietuviai. Lietuviai kunigai darbo turėjo daug daugiau už kitataučius, nes išpažintin lietuvių surinko keletas šimtų. Prisiėjo darbuoties iki 11 val. nakties. Tikra Lietuva!

Antrą dieną rytą lietuviai pagiedojo Valandas, Ražančių ir išklausė lietuviško pamokslo. Prieš sumą, kurią laikė patsai vyskupas, suskambėjo žinoma giesmė, taip sugraudinanti kiekvieną lietuvį, apsigyvenusį toli nuo tėvynės: "Pulkim ant kelių". Ir per sumą giedojo lietuviškai: "Šventas", "Tegul bus pagarbintas".

Malonu pranešti, kad nei prieš lietuvišką parašą, nei prieš lietuvių giesmes niekas nieko neturėjo; jokios tautiškos neapykantos nebuvo.

J. M. vyskupas Denisevičius pasirodė prilankus netiktai mums, lietuviams, bet ir baltarusiams. Lankydamas Faščovkos bažnyčią patsai pasakė pamokslą baltarusiškai, antrą pamokslą baltarusiškai pasakyti paliepė savo kapelionui.

Tai man ganytojas, tai man lygus visų piemuo! *Kun. Grašis.*

("V-tis").

MOKSLEIVIŲ LAIKRAŠČIO SUMANYMAS.

Kodėl laikraštis pavestas moksleivijos reikalams reikalingas ir koks jis privalo but nekartosime. Paduodame čia tik praktiškinį sumanymą, kaip laikraščio — Lietuvos moksleivijos žadintojo-vadovo — idėja realizuoti. Tikimės jog visos musų moksleivių organizacijos teiksis šį sumanymą apsvarstyti, savo nuomonę tarti ir atsaką duoti.

* * *

I. Laikraščio turinys: 1) moksleivijos lavinimos budai, 2) moksleivių šelpimas, 3) moksleivijos dalyvavimas įvairiose visuomeninio darbo šakose, 4) moksleivių kuopelių istorija, 5) moksleivių gyvenimas (buvio vaizdeliai dailioj formoj — feljetonų-feljetonėlių pavidale)), 6) korespondencijos, 7) moksleivių gyvenimas kitur, 8) biblijografija ir 9) informacijų skyrius.

II. Laikraščio vardas — "Moksleivis".

III. Laikraščio redagavimas: 1) laikraštis redaguojamas *pačios moksleivijos,* 2) redagavimas atliekamas vienos kokios moksleivių draugijos, 3) Draugija sudaro tam tikrą kuopelę, kurioji ir veda laikraštį, 4) kiekvienus metus ji duoda visos Lietuvos moksleivijos atstovams *kuo-smulkiausią* apyskaitą (apyskaiton įeina nurodymas netilpusių straipsnių, jų turinio ir priežasčių dėlei kurių netilpo), 5) toksai metinis moksleivijos atstovų susirinkimas: a) išklauso apyskaitos, b) apsvarsto tolymesnį laikraščio buvį taip iš principalinės, taip ir iš praktiškos pusės, c) paveda kokiai nors vienai moksleivių draugijai laikraščio įvedimą?

IV. Laikraščio organizavimas: 1) laikraštis galimas tik kaipo priedas prie kokio kito laikraščio nes tokiu budu: a) nereikalingas yra tam tikras leidimas; b) visa *techninė* leidimo pusė krinta ant to laikraščio, prie kurio jis išeina kaipo priedas; ir c) leidimas kainuoja pigiau (atpuola tokios išlaidos, kaip lankstymas, ekspedicija....); 2) laikraštis išeina kaipo priedas prie "Lietuvos Ukininko"; 3) laikraštis išeina kas mėnuo, 4) laikraštis siunčiamas "Lietuvos Ukininko" ėmėjams ir *atskiromis kruvelēmis* kiekvienai moksleivių draugijai, prie leidimo prisidėjusiai sulyg jos sąnarių skaitliaus.

V. Laikraščio lėšos: 1) laikraštis leidžiamas *pačių moksleivių* lėšomis, 2) kiekviena moksleivių draugija (ar kuopelė) kiekvieną mėnesį šelpia laikraštį pinigais, 3) kiekviena draugija (ar kuopelė) šelpia laikraštį tokia suma, kokia galėtų susidaryti iš įnašų visų draugijos narių po 10 kap. į mėnesį nuo kiekvieno, 4) draugija (ar kuopelė) tai atlikusi gauna laikraštį dykai sulyg narių skaitliaus tokiu budu mėnesinis mokesnis atstoja prenumeratą, 5) laikraštis šelpiamas ir aukomis.

VI. Su laikraščiu susižinojimas: 1) atskiros jau esamos draugijos ir kuopelės susineša su laikraščio redakcija per tam tikrą atstovą, 2) toksai atstovas susižino su laikraščio redakcija visuose praktikos reikaluose, 3) kiekviena draugija (ar kuopelė) turi savo nuolatinį korespondentą, kuris šelpia laikraštį žiniomis, 4) kur kuopelės nėra, *patariama* ją suorganizuoti.

VII. Labai geistina, kad pirmas laikraščio numeris pasirodytų sausio mėnesį 1910 metų.

* * *

Draugija teiksis, šį klausimą apsvarstę, atsakyti mums *ne vėliau lapkričio* 20 dienos ant šių klausimų:

1) Ar pripažįsta laikraščio reikalingumą, jei ne, tai kodėl?

2) Ar sutinka su mintimi, kad laikraštis privalo but bepartijinis, vientik išreiškėju viso moksleivijos minties įvairumo?

3) Ar sutinka su manomuoju laikraščio turiniu?

4) Ar sutinka su laikraščio pavadinimu?

5) Ar sutinka leisti kaipo "Lietuvos Ukininko", ar "Lietuvos Žinių" priedą?

6) Ar sutinka su nurodytu redagavimo principu?

7) Kam paveda redagavimą iki artimiausiam atstovų susirinkimui?

8) Ar sutinka su nurodytu lėšų išgavimo principu?

9) Kiek draugija (ar kuopelė) turi narių ir kiek galės siųsti kiekvieną mėnesį pinigų?

10) Kam paveda su laikraščiu susižinojimą, kas bus korespondentu ir jų adresai?

11) Ar yra spėkos norinčių rašyti, jei yra tai kokiam laikraščio skyriuj dalyvaus? (jų pavardės ir adresai).

12) Kada mano pradėti leidimą?

Atsakymus gavę, juos sugrupuosim sulyg didumos išsireiškusiųjų, išrišim ir tiems, kuriems redagavimas bus pavestas, įduosim.

* * *

Žodis tartas. Mintis jau plačiai pasklydo ir gyvai užinteresavo musų visuomenę. Jaunuomenė nekantriai laukia išrišimo.

Saugokimės, kad nebutų tai tuščias šuvis.

Maskvos Lietuvių Studentų Dr-ja.

Atsakymus siųsti tokiu adresu: Maskva, Bolšaja Gruzinskaja Vtoroje studenčeskoje obščezitije, *Stasiui Šilingiui.*

("Lietuvos Žinios").

IŠ KELIONĖS PO VILNIAUS GUBERNIJĄ.

Žemė dirbama labai prastai; ukis trilaukis, mineralinių trąšų mažai vartoja, kai-kur, kaip Dubičių parapijoje, apie jąsias ir nežino. Man pasakius apie trąšas ir vienam pasiulius jų dovanai bandymams, nustebo, ar tai galį josios buti naudingos ir įtarė mane, ar nesu marijavitas, ar šiaip koksai apgavikas. Ir taip tam žmogui negalėjau įsiulyti dovanai trąšų. Dobilų sėja mažai; lubinas jau keletas metų kaip jiems žinomas, bet jį su baime sėja, girdi, po kiek metų sėjus lubiną, jau niekas paskui neaugs. Sėja jie: rugių, avižų, miežių, bulvių ir grikių. Po rugių, kaip man pasakojo Marijamu. parap., sėja grikius, o miežius, avižas — kur užmėžta. Po miežių sėja rugius kai-kada net du kartu. Rugienų nearia anksti ir nežino, kad tai naudinga. Geresnių žemės dirbimo įrankių pas juos nematyti, kuliamųjų mašinų labai retai kas turi ir pagalios nuo kelių dešimtinių žemės lengva rankomis išsikulti. Laukus jiems sunku gerai išdirbti, nes labai, kiek man rodosi, lietuviai arčiau Gardino gub. prie tinginio linkę. Pavyzdin, rugelius kuliasi lig Velykų. Tiek jie prasikulia, kiek reikia duonai, o paskui vėl stovi ir šeria peles. — Kiek vyrams tenai lengva, taip moterims sunku. Moteris arčiau Gardino gub. pačios vienos nupiauja su piautuvais rugius, paskui miežius, avižas, rauja linus ir kasa bulves. Per rugiapiutę moterų pilni laukai su mažais kudikiais: motina piauja rugius, šale lopšyje guli kudikis. Vyrai per rugiapiutę šienauja, žuvauja, vaikštinėja po sodžių su mažais, trumpais dalgiais, tartum su peiliais ir vis rodosi, kad skubinasi. Bet žiurėk, štai jų keletas išlenda iš vienos pirkios, štai vėl jų kokia dešimts susibėga ir apstoja svetimą žmogų, arba gano šale moterų, piaunančių rugius, ant rugienos gyvulius. Moteris ir nejaučia savo skriaudos; josios užkalbintos sako, kad vyrai turi darbo, jiems sunku esą lenkties, o joms, mat, tat lengva. Rugpiutė tęsiasi sanvaitę ir dvi, ir nemažai išbira grudų. Tenai moteris skriaudžiama turtų dalinime, apsunkinimo darbe ir todėl į ją žiurima, kaipo į darbininkę. Merginos jaunos teka — aštuoniolikos, devyniolikos metų.

Gyvuliai labai prasti. Arkliai ir karvės mažutės. Suvalkų gub., Vilkaviškio pav. arkliai ir karvės neįlistų į jų tvartus. Laiko kaikur ir ožkų gadinti girias, mat jų suriai esą gardesni. Važinėja ir aria vis vienu arkliu su lanku. Apie Nočią, Rodinę, Eišiškius žmonės augina kiaulių ir jąsias parduoda. Ukininkai, neturėdami gerų pievų, daug lauko, mažai sėdami dobilų, gyvendami sodžiuose, mažai suprazdami apie ukio vedimą, ir negali prasimanyti geresnių gyvulių. Jie stengiasi turėti ne geresnių gyvulių, bet tik daugiau jų.

Darbininkai Viln. gub. nepigesni kaip Suv. gub.. Bernui moka po 50 ir 60 rub. metams, merginoms po 20, 30 rub. Už dienos darbą per rugiapiutę vyrui moka 1 rub., o merginoms po 50 ir 60 kap. Brangus tenai darbininkai dėlto, kad kas tik gali, traukia į Ameriką ir todėl jų mažai yra. Dvarų mažai mačiau, kur smiltynai; kur geresni laukai, tenai ir dvarų yra. Kaip tenai visur apmokami darbiningai, negaliu pasakyti. Sustojau Žaslių par. Ščukiškių dvare; tenai taip mokama darbininkui: 25 rub. pinigais, 40 pudų rugių, 6 pudai žirnių, 9 pudus miežių, avižų 7 pudus, druskos 6 gorčius, linų 3 gorčius, 1 karvę laiko, avių nelaiko, sodina bulvių 144 gorčius. Antrininkų nėra, mainosi vietomis per šv. Jurgį. — Visų mokesčių, kaip man sakė Rodinės valsčiaus raštinėje, 27 deš. ukininkas moka 17 rub.

— Beveik kiekviename Vilniaus gubernijos sodžiuje gyvena žydas su savo šeimyna. Žydeliai tenai nei aria, nei sėja, o gardžią duoną valgo. Kaip man pasakojo, žydelius maitina moteris, jauni vaikinai ir merginos. Prireikė moteriškei pinigų, neša žydeliui rugių, ar kitų kokių daiktų ir pusdykiai parduoda. Štai vėl sodžiuose ledauškos, ar vakaruškos; merginos atsineša surių, vaikinai alaus ir degtinės, todėl reikia tamsoje paslėpus nuo tėvų neštis pas žydą maišelis rugių. — Žydai, sodžiuje apsigyvenę, tvirkina žmones, vaikus mokina vogti. Ne geriau jie elgiasi su lietuviais ir miestuose. Tenai viską parduoda ant svarų. Žydai sveria prekes pasagomis. Jeigu pas mus Suv. gub., esant geresnėms vogoms, žydai daro dideles suktybes, tai tenai, kaip man pasakojo, dažnai pasitaiko kad pusantro pudo parduoda už pudą. — Ar daug Vilniaus gub. yra krikščionių sankrovininkų, negaliu pasakyti, nes neteko man buti didesniuose miesteliuose. Nočioje radau vartotojų draugiją. Tiesa, tai dar mažas diegelis, bet ir galiunai ąžuolai buva mažais diegeliais. — Be prekybos žydės dar miesteliuose užsiima drabužių siuvimu. Kai-kur jau atsiranda ir katalikės siuvėjos, bet dar tosios neturi gerų ir mokančių siuvėjų garbės. *J. Daubaras.*

("Šaltinis").

IŠ AMERIKOS.

ISSIKRAUSTO INDIJONAI.

Boston, Mass. Iš čia, į respubliką Nicaragua iškeliavo Sioux indijonų vadovas apžiurėti tos respublikos rando duodamą žemę, 16-oo akrų, tai indijonų giminei. Jie pradžioj ateinančių metų nori išsikraustyti iš Jungtinių valsčių ir Nicaraguoj uždėti koloniją. Tuli turtingi New Yorkiečiai pinigais remia tą sumanymą.

IŠNAIKINO BAŽNYČIĄ.

Terre Haute, Ind. 17 d. lapkričio nežinomi piktadariai iš dalies išgriovė su dinamitu naujai pastatytą Clntone katalikišką Švenčiausios širdies bažnyčią. Parapija didesnėj dalyj susideda iš čekų ir slovakų. Namuose aplink bažnyčią rado 300 štangų dinamito. Bažnyčios bokštę rado 20 štangų. Matyt tas padaryta ant keršto kunigui. Bet čia, rodosi, ką kalta bažnyčia, kurios pastatymas nemažai žmonėms pinigų ištraukė!

MOTINA VAIKŽUDĖ.

Washington, D. C. Negrė Mary Batson Howard prisipažino, jog ji papiovė savo 8 metų dukterį todėl, kad jos numylėtinis Raymond Carer apreiškė, jog ją apleis jeigu ji nenudės savo dukters. Vargšė todėl paėmė Carero britvą, išsivedė mergaitę į girią ir ten perpiovė jai gerklę, o paskui jos kuną uždengusi lapais, parėjo į miestą. Policija iš syk ją nužiurėjo ir suėmė, bet iš pradžių ji gynėsi.

PABĖGĘ KAREIVIAI.

Niekur kitur tiek kareivių nuo tarnystos nepabėga kaip Amerikoj ir tas blogiausia, kad nuošimtis pabėgusių nuolatai didinasi. Šiuose metuose nuo tarnystos pabėgo 4992 kareiviai, taigi 4.97% viso jų skaitliaus. Pernai pabėgusių nuošimtis buvo 4.59%.

UŽMUŠĖ MERGAITĘ.

Milwaukee, Wis. Viennose neapgyventuose namuose prie Humboldt str. rado kuną užmuštos 14 metų mergaitės Hatte Zinda. Pasirodė kad mergaitė buvo sužagta ir kad prie to prisidėta ne vieno vyriškio. Iki šiol nė jokio pėdsakio niekšų žmogžudžių nesusekė.

11 METŲ UNIVERSITETO STUDENTAS.

Harwardo universitetan įstojo jauniausias, turbut, koks kur nors buvo, studentas. Yra tai sunus Dr. Sidis iš Bostono. Šitas vaikas, budamas 2 metų, mokėjo jau gerai skaityti; 4 metų rašė gerai ant rašomosios mašinos. Šeštuose metuose pradėjo mokytiesi kalbų; dabar kalba gerai: prancuziškai, vokiškai, maskoliškai ir lotyniškai.

MUITININKAI PRAŠALINTI.

New York. Čia likosi susektos suktybės muitinės urėdninkų, kurie, susitarę su importeriais svetimų prekių, skaitydavo jiems mažesnius negu pridera muitus. Dabar likosi nuo vietų prašalinti 76 muitinės urėdninkai.

NUSINUODINO UNIVERSITETO PROFESORIUS.

Champaingn, Ill. Rado čia negyvą Illinois universiteto profesorių, Wilfredą C. Wahbrą. Prie jo buvo tuščia stiklinaitė. Matyt profesorius nusinuodino. Priežastys vienok saužudystės nežinomos.

NEDIDELIS PELNAS.

Chesterton, Ind. Į čianykštį banką naktyj įsiveržė plėšikai ir išnešė maišą su 40 dol. viencenčiais pinigais. Plėšikai gal manė, kad maišė yra auksas. Skaudžiai turėjo apsirikti.

NUSIŽUDĖ IŠ BAIMĖS TEISMO.

Lafayette, Ind. Nusižudė čia, perpiaudamas sau gerklę, vienas iš turtingiausių Indiana valstijoj farmerių, Elias Ray. Mat neužilgo jam reikėjo stoti teisman už užmušimą vieno savo darbininko. Turtingas farmerys pabugo teismo bausmės ir pats savę be teismo nubaudė.

SULAIKĖ ATEIVIUS.

Quebec, Kanada. Atkakus čia su ateiviais garlaiviui Dominion, reikalaujant Jungtinių valsčių sveikatos komisoriui, sulaikė 42 ateiviu, kurie norėjo keliauti į Jungtinius valsčius. Juos nugabeno į gelžkelio vagoną ir ten uždarė.

TURTINGA BETURTĖ.

San Francisco, Cal. Pasimirė čia sena varguolė, Zuzanna Moore. Ji čia gyveno senoje, pusiau sugriuvusioj budoj, imdavo pašelpą iš katalikiškos labdaringos draugijos. Tuom tarpu bankuose ji turėjo 620000 dol. pinigų.

GIRIŲ GAISRAI:

Pompton Lake, N. Y. Nuo expliozijos Dupont de Namours parako dirbtuvėse užsidegė aplinkinės girios. Prie gesinimo ugnies darbuojasi šimtai žmonių, bet iki šiol jos suvaldyti nepasisekė.

GAISRAI.

Callingwood, Ont. Išdegė netoli nuo čia farma Dovido Daude. Sudegė patsai Daude, jo moteris ir vuošvė.

NELAIMĖS ANT GELŽKELIŲ.

Dayton, O. Netoli nuo čia susimušė prekių traukinys su pasažieriniu Hamilton & Dayton gelžkelio. Prie to du gelžkelio tarnai likosi užmušti.

IŠ DARBO LAUKO.

¶ Pereitą sanvaitę Jungtiniuose valsčiuose buvo 232 nusibankrutinimai, arba 11 daugiau negu užpereitą.

¶ *Bay City, Mich.* Darbininkai anglių kasyklų Roberto Gage, kiekvienas paskyrė po 50c. sušelpimui našlaičių likusių po žuvusių Cherry kasyklose darbininkų. Manoma, kad visi 7000 darbininkų šito apskričio padarys tą patį.

¶ *New York.* Sulyg žinių surinktų sekretorės komiteto bedarbiams, New Yorke dabar yra 200-000 darbininkų neturinčių darbo, kurie griebtusi jeib kokio darbo, kad tik kokį galėtų gauti. Londonas gi dusyk didesnis už New Yorką, o ten neturinčių darbo labdaringos draugijos surado tik 56-000.

¶ *Denver, Col.* Šito apskričio kasyklose darbai, nors palengva, bet pradeda eiti gerin.

¶ *Grand Rapids, Mich.* Darbai čianykščiose lentų piovyklose eina vidutiniškai.

¶ *Spring Valley, Ill.* 300 angliakasių Marquettte kasyklų No. 3 paliovė dirbę, kadangi kasyklos neištikimos. Darbininkai jau nuo seniai reikalavo taisymo olos, bet jų reikalavimai buvo be pasekmių.

¶ *Fairburg, Ill.* Manoma, kad ir čia angliakasiai paliaus dirbę, kadangi kasyklos neištikimos.

¶ *Barre, Vt.* Sustreikavo čia 400 darbininkų aplinkinių akmenų laužyklų.

¶ *Deadwood, S. D.* Homestead Mining Co. pagarsino, jog nuo ateinančių metų ji darban priims tik ne prigulinčius į uniją darbininkus, bet palaikys 8 val. darbo dieną ir dabartines algas.

¶ *New York.* Streikuoja čia merginos bliuzų siuvėjos. Siuvėjos reikalauja didesnių algų.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

KAME MUSŲ SOLIDARIŠKUMAS?

Kiekvienas skaitantis lietuvis be abejonės patėmijo tuos gražiai skambančius žodžius: Vienybė galybė! Kvietimus prie bendro darbo, prie vienybės, nes tik visiems bendrai veikiant galima prieiti prie tikslo. Bet stebėtina, kodėl šaukenti kitus prie vienybės, patįs ją stumia nuo savęs tolyn.

Bene pereitų metų pabaigoj ir šių metų pradžioj L. S. draugija iš Springfieldo, Ill. gana darbavosi, norėdama suvienyti visas lietuviškas tautiškas draugijas kad susivienijus galėtų palengvinti savo nariams, kad narys išvažiavęs toliaus nuo savo draugijos galėtų įstoti į kitą draugiją, prisidėjusią prie sąryšio be jokio įstojimo mokesties, teipgi, kad narys, išvažiavęs kitur, negalėtų išnaudoti savo draugiją. Tuom laiku Baltimorės draugijos, rodos, negirdėjo apie tokį sumanymą, pradėjo šaukti teippat visas lietuviškas tautiškas draugijas prie jų tokio jau sumanymo prisidėti, taigi: susivienyti visoms lietuviškoms tautiškoms draugijoms į vieną ryšį. Kuomi tokius jieškotojus vienybės galima vadint? Ar ne vienybės ardytojus, nes jie vieną ir tą patį tikslą skaldo į dalis, kad kiekviena dalis turėtų mažiau spėkų, (mums tas teip blogai neišrodo. Jug Springfieldo draugija gali veikti išvien su baltimoriškėms. Atsiradus daugiau vienijančių — darbas gali eiti sparčiau. Red.).

Dabar kun. J. Žilinskis užmanė šįmet švęsti jubiliejų 40 metų lietuvių imigracijos Amerikon ir prie tos progos padaryti statistiką: kiek lietuvių Amerikoj gyvena, kuomi jie užsiima ir tt. Kiek teko girdėti, darbas jau pradėtas, ir pasidėkavojant jo darbštumui, darbas eina gana pasekmingai. Rodosi, kad kiekvienas iš tokio kn. J. Žilinskio sumanymo turėtų džiaugtiesi ir, turėtų savo petį pridėti nuveikimui to milžiniško darbo. Bet štai chicagiečiai, per "Lietuvos" 32 N. praneša vietiniams gyventojams, kad jie šįmet sumanė padaryt lietuvių chicagiečių statistiką.

Juokinga, o sykiu ir pikta darosi, kad žmonės sumanytą ir jau veikiamą darbą ardo sumanydami veikti tą patį, ir dar rašo: kad nuo jų paimsią pavyzdį ir kitų miestų lietuviai ir tą patį padarysią. Čia jau ne tik vienybės ardymas, bet galima sakyti priekabių jieškojimas. (Mums rodos, kad su renkančiais statistikai medegą ne sunku susitaikyti. Juk surinkta Chicagoj medega gali but panaudota abelnai statistikai. Red.). Argi chicagiečiai nežino, kad rinkimas statistikos seniai pradėtas, ir jau tulose lietuvių apgyventose apigardose buvo perengti specijališki apvaikščiojimai su prakalbomis? Teipgi buvo renkamos ir aukos išleidimui mokslų vadovėlių. Yra ir blankos atspauzdintos ir jau Naujojoj Anglijoj rodosi, visur statistika surinkta. Gal kun. J. Žilinsko neatsakančios blankos, kaip brooklyniečiai apreiškė, bet ar chicagiečiai tiki, kad jų sutaisytos visiems įtiks? (apie įtikimą visiems, turbut nieks nesirupina. Statistika yra mokslas. Renkant statistikos žinias reikia laikytiesi terptautiškų formų, o nestegtiesi kam nors įtikti. Red.).

Jeigu kun. J. Žilinskio blankos nėra tobulos, tai jas reikėjo patobulinti, nesisavinti svetimą darbą. Jis juk kvietė visus prie bendro darbo. Kvietė ir chicagiečius prisidėti prie apvaikščiojimo jubilėjaus 40 metų imigracijos lietuvių Amerikon; kvietė chicagieči[...] rinkti lietuvių statistiką sava[...] mieste ir aplinkėj (jeigu jie n[...] statistikai žinias rinkti, tai tu[...] juk rodo kad kun. Žilinsko [...] kvietimą priima ir nori prie [...] darbo prisidėti. Red.). Ant gal[...] rašo: Jeigu turi kas kokį naudin[...]gą kas link to sumanymą, meldžiame jį nepasilaikyti, bet pagarsinti laikraštyje visų žiniai. Taigi geistina butų neskaldyti lietuvių spėkas į dalis, bet dirbti visi[...] bendrai tą darbą, kuris jau [...] seniai pradėtas. Jeigu mes ignoruosime kitų gerus sumanymus, jie ignoruuos musų; tokiu budu mes niekados neprieisime prie galutino tikslo, niekada nesueisime vienybėn.

Jeigu chicagiečiai nori dirbti i[...]vien, tai lai parengia apvaikščio[...]jimus su prakalbomis, kaip daro[...]ma rytuose, o surinkę statistika[i] medegą, siųskite ten, kur ji reikalinga. Tada tik bus vienybė i[...] galybė terp mus.

K. Šnuol[...]

IŠ HERRIN, ILL.

10 d. lapkričio L. S. S. A. 21 kuopa turėjo nepaprastą susirinkimą. Išrinko komitetą rengimui baliaus, kuris turi atsibuti 25 d. lapkričio. Įženga bus 25c. Pelnas skiriamas padidinimui knygyno, iš kurio knygos pasiskaityti gaunamos dykai.

5 d. lapkričio kilo gaisras lietuviškuose namuose. Sudegė trįs lietuvių namai ir vienas anglijono. Šešios šeimynos liko be pastogės. Vienas lietuvis turės daugiau nuo[...] stolių, nes neseniai savo nam[...] pataisė ir dar nespėjo jų apdraust[...]

7 d. lapkričio S. L. A. kuopa turėjo susirinkimą, kuriame nutarta siųsti delegatą susivažiaviman kuopų, kuris bus 25 d. lapkričio. Nutarta, kad sanariai delegato kelionei mokėtų po 25c. Taigi susivažiavimas kuopoms lėšiuos porą šimtų. Klausymas tik, ar iš to bus kokia nauda.

Lapkričio mėnesyj anglių kasyklose pradėjo dirbti pusę laiko, išskyrus 3 šaftus, kuriuose išdirbo pilną laiką. *Galbių Dėd[...]*

IŠ KEWANEE, ILL.

Miestelis turi per 10 tukstan[...] gyventojų; tik užstojus kriz[...] gyventojų skaitlius sumažėjo; [...]ni išvažiavo į seną tėvynę, kiti [...]tur darbo jieškoti. Čia da[...] sustojo nuo pusantrų metų, [...] pradžios liepos mėnesio prad[...] dirbti geriau. Tik da ne[...] šaptos dirba. Dvi šaptos sto[...] nuo dviejų metų. Apie p[...]mą darbo nieko ne girdėt. [...] dirba tik trįs liejyklos g[...] plieno ir vario; yra teipgi di[...] mašinšapis, kuriame pirma di[...] su dviem darbininkų atmain[...] dieną ir naktį, dabar dirba tik d[...]nomis. Jeigu pradėtų nakti[...] dirbt, daug darbininkų patilp[...] Nors darbai pasigerino, bet pad[...]mas darbininkų blogesnis, ne[...] buvo prieš krizį: kur pirma d[...]bo du, dabar turi vienas tiek [...] daryt už tą pačią algą. Pats [...]perintendentas valkiojasi po [...]pas ir viską prižiuri. Uždarb[...] čia neblogiausi: už 10 darbo [...]landų moka $1.60; prastas dar[...]ninkas gali uždirbti iki 3 dol. į dieną. Gyventojai susideda [...] įvairių tautų, yra ne mažas bu[...]lis ir lietuvių, skaito jų apie [...] šimtus. Yra ir keli biznieriai: t[...] laiko mėsos pardavines ir du s[...]liunai vienas neseniai užsidėjo.

Draugas.

IŠ ST. CHARLES, ILL.

Praeitą spalio mėn. susitvėrė [...] draugija, kurią apkrikštijo vard[...] Šv. Jurgio. Žmonės prie jos tei[...] puolė rašytis, kaip musės limpa [...] medų. Mat jos uždėtojas skelbė jog bus čia pastatyta lietuvišk[...] bažnyčia, o musų lietuviai jos no[...]ri. Bet dabar jau daugelis supra[...]to, kad negalima pastatyti bažny[...]čios ir ją užlaikyti keletai dešėt[...]kų žmonių. Taigi ir prie draugijos nebepuola teip karštai, daugelis seniau prisirašiusių jau nebenori prigulėti.

Turime tautišką draugiją D. L. K. Vytauto, ant šventų pamatų pastatytą, tik reikia mums ją patobulinti ir veikti pagal įstatus o galėsime nuveikti daug gero. Ji narių turi arti 100 ir apie $1000 kasoj. Nebuvo todėl čia nei reikalo įverti kitą draugiją.

Vytautas.

IŠ WEST HAMMOND, ILL.

Čia lietuviai dar saldžiai tebemiega po lenkų skvernu pasislėpę. Neseniai susitvėrusi lietuviška draugija D. L. K. Vytauto

MUTILATED

kvietė visus lietuvius rašytiesi į ją, bet neatsirado nei vieno naujo nario.

Senosios draugijos, į kurias lietuviai priguli, yra sekančios; "Towarzystwo sw. Jana Chrzciciela., Tow. Aniola Stoża, Tow. Najsłod. Serca Jezusą ir Z. N. Polski" etc.

Laikraščių skaitytojų skaitlius truputį pasidangino. Ateina: 5 exemplioriai "Lietuvos", 3 "Kataliko", 4 "Kovos" bet daugumas musų lietuviškos kilmės "lenkų" skaito "Ameryka—Echo", "Polonija", "Dzien. Norodowy", "Kurjer Polski". Bet tie laikraščiai lietuvių gerove nesirupina, tai kam už dyką mėtyti centus svetimiems, kad už tuos pačius centus galima turėti lietuviškus ir iš jų turėtų dvigubą naudą.

7 d. lapkričio, susirinkime draugijos D. L. K. Vytauto, nutarė rinkti aukas išleidimui Dr. Vinco Kudirkos raštų. Surinko $2.50 ir pasiuntė T. M. D. iždininkui per Z. A. Jucevičių. Mat tos draugijos tikslu yra: platinti apšvietimą, užlaikyti knygyną, tai ir jį nori prisidėti prie leidimo raštų. J. Bichnevičius aukavo 50c; atsirado ir tokių, kurie pradėjus aukas rinkti apleido salę, kad nereiktų kokį penktuką aukoti.

Miestelyj dabar ramu buvo tik viena žmogžudystė, kuri atsitiko keletą sanvaičių atgal, lenkų vėstuvėse po no. 402—155 gatvės Per vestuves, kaip paprastai pas lenkus daroma, buvo mėtimas jaunavedžiams pinigų. Keletas lenkiškų "vyrukų" susitarė atimti surinktus pinigus, jaunavedžiams einant namon, Policija vienok, nuzdama ką blogo jaunavedžių vienų ne leido, bet su jais ėjo du policistai, už tai tie "vyrukai" užpyko ir užsimanė atkeršyti; pareinant palicistams, vienas iš tų "vyrukų" kirto su bonka pilna vyno galvą policistui Johnui Kultzyk, o kita gauja apstojo antrą policistą grasindami užmušimu jei gelbėtų savo draugą. Policijantas, Kultzyk atsipeikėjo ir gulėdamas paleido šuvį į savo priešus, vienas iš jų, John Potocky, likosi nušautas, o kitas sužeistas į petį.

Policijantas pasveiko, jo priešas teipgi pasveiko. Byla jau pradėjo, nežinia kaip pasibaigs. Areštuota buvo daug.

Chamo Draugas.

IŠ KENOSHA, WIS.

3 d. lapkričio 8 val. vakare atbuvo prelekcija parengta S. L. 212 kuopos. Skaitė daktaras L. Graičunas iš Chicagos, "Apie drumą ir girtuokliavimą ir kaip gus turi užsilaikyti, ką valgyti gerti". Ragino lietuvius savo ims Lietuvoj išrašyti laikraštas. Prelekcija ir kalba daugumui patiko. Antru atvėjų kelis odžius pasakė ragindamas tėvus motinas auklėti savo vaikus tikrais lietuviais. Viena moteriškė asakė po prelekcijai: aš ir be jo ų plepalų žinau ką daryti. Žino nat vargšė, bet teip nedaro. Žmonių buvo apie 200. *K. B.*

IŠ AMSTERDAM, N. Y.

7 d. lapkričio čia buvo lietuviškas vakaras parengtas bažnytinėj etainėj. Vietinis choras dainavo kelias dainas; ypač visiems patko "Lietuva tėvynė musų". Buvo dekliamuota keletas eilių ir da as.... Bet svarbiausios, tai kunigų prakalbos.

Pirmas kalbėjo kun. Židanavičia apie "Lietuvos istoriją". Nesvarbu tas butų, kad jisai butų pasakęs tą istoriją, bet jis svarbesnius atsitikimus apleido (kokius apleido? Red.), o vietoje to pasakė ką kitą. Pasakojo apie mušį ties Gruenvaldu. Bet nupiešė, vietoje vilko mešką. Sakė: "Kad Jagaila karan su savim vedėsi "katalikišką" kunigą; (tuose laikuose visada su armija eidavo kunigai, ir prieš mušį laikydavo mišias. Red.); tas kunigas laikydavęs mišias, o Jagaila jų klausidaves, širdingai meldėsi, užtai Dievas davė pergalę. Mat drąsą lenkų ir lietuvių nieko ne svėrė, viską padarė Jagailos maldos ir kunigo mišios.

Antras kalbėjo kun. Pėža apie "Immigraciją": kaip ir dėlko lietuviai į Ameriką keliavo, ką jie veikė ir veikia. Štai, ką jisai nupiešė apie socijalistus:

"Kada lietuvis atkeliauja į šią šalį, tai girdi, pradeda tuojaus girtuokliauti, o kada neturi darbo nei pinigų, tai neranda sau vietos, neturi kur nei pegulakvot. O čia Amerikoj esą toki agitatoriai, vadinanti save "socijalistais". Jie tokius pamatę, tuoj savo tinklus ismeta ir visus sugaudo, o paskui iš jų, girdi, sutveria šaiką bedievių, kurie atkalbinėja žmonis nuo bažnyčios, įkalba neklausyt kunigų, juoktiesi iš tikėjimo." Dagi pasiliko melagiu prieš šimtus žmonių, sakydamas apie draugijas: nesidrovėjo sakyt, kad čia yra kokia, tai draugija "Šliupo". Neužmiršo išniekint ir laikraščių: gynė skaityti kitus laikraščius, apart "Žvaigždės" ir "Draugo". *Tarnas.*

IŠ THOMAS, W. VA.

Čianykščioj katalikų bažnyčioj kun. Jakštys surengė teatrą. Dieną buvo už 15c. įžengos perstatymai vaikams, o vakare už 25c. suaugusiems. Žmonių ant pirmutinių buvo apie 200, ant antrųjų apie 300. Bet perstatymas susirinkusiems nelabai patiko, kadangi mašina nuolatai gedo (o gal buvo per brangu, nes krutančius paveikslus visur rodo už 5c. Red.). Perstatytos buvo Jezaus kančios ir atsitikimai iš maskolių su japonais karo. *Ch. Sakas.*

IR VĖL SMUGIS LIETUVIŠKIEMS VERTELGOMS.

Neseniai New Yorke, ant Washington gatvės, nusibankrutijo gerai žinomas vertelgą p. Rožukas, kuris turėjo agenturą pinigų siuntimo, laivakorčių pardavinėjimą ir darbo biurą. Uždėtojas agenturos jau buvo pragarsėjęs ir negeriausią turėjo vardą. Buvo žmogus nesimpatiškos išveizdos, mažai apšviestas, todėl neįstabu, jei imdavosi visokių priemonių. Bet kaip sakoma: užbonas ne ilgai vandenį nešioja. Ir Ražukas, belėbaudamas prašvilpė žmonių pinigėlius, įtraukė daugelį vargšų į bėdą, nunešdamas jų paskutinius centus ir ant galo pats p. Ražukas pateko į Jungtinių Valstijų teismo priešglobstį, sėdi kalėjime. Nežinau tikrai kiek jis pinigų nunešė, bet žmonės kalba, buk apie kelioliką tukstančių.

Beveik tuom pat laiku ir antras vertelga Brooklyne iškirto šposą. Keletas metų atgal Brooklyne, ant Hudson gatvės įsteigė bankinį namą koksai Borisov, ruskis, tarnaujantis prie rusų konsulio. Veliau tą biznį turbut atpirko nekoksai Jurgis Žvirblis. Bet ant nelaimės, ponui Žvirbliui daugiaus rupėjo kas kitas, o ne biznis. Todėl negalėjo atlikt atsakančiai žmonių reikalus, paimdavo pinigus, o jie nepatekdavo ten, kur reikėjo. Ir čia ne vieno vargdienio ištuštino kišenius. Ant galo ir Žvirblis atsidurė kalėjime. Žuvo pas Žvirblį vargdienių 15 tukstančių dol.

Žuvo nemažai žmonių pinigų ir neseniai griuvusioje "Lithuanian-Polish Association". Joje dalyvavo ir keletas lietuvių, o terp tų teipgi žinomas net socijalistų veikėjas, o per juos nukentėjo ne mažai lietuvių. Tai vis vaisiai darbų musų "didvyrių". Rodosi žmonėms reiktų buti atsargesniems, bet kas gal dryst tart žodį, kas gali paabejoti apie firmos pastovumą, jei musų pirmeiviai, net ir socijalistai ir dagi teip atsižymėję už ją agituoja! Biznieriai mat gudrus, jie moka dengtis svetimu kailiu. Dangstėsi seniaus svetimu kailiu kunigaikštis, vėliaus kunigas, o dabar pradėjo pirmeivių ir socijalistų kailiu dangstytis, o tie savo kailio nesigaili uždengimui ir parekliamavimui visokių biznių.

Griuvusi "Lithuanian-Polish Association" turėjo apėmusi gana plačias kolionijas lietuvių ir lenkų apgyventas, urėjo offisus: Philadelphioj, Wilkes Barriuos ir dar kitur. *J. Vabalėlis.*

LIETUVIŠKŲ RANKDARBIŲ PARODA.

Waterbury, Conn., lietuviškų rankdarbių paroda, kuri trauksis nuo 22 iki 27 lapkričio š. m., yra rengiama progresyviškos draugijos, "Šviesos" vardu, kuri čia gyvuoja jau treti metai.

"Šviesa" nuo pat savo atsiradimo dėjo visas pajiegas praplatinimui tarp vietinių lietuvių mokslo. Tikslu draugijos buvo ir yra — užlaikyti knygyną ir įkurti lietuviškos ir angliškos kalbų mokyklą.

Per tą trumpą laiką savo gyvavimo, "Šviesa" jau įstengė įkurti knygyną, kuriame šiandien randasi suviršum 1000 įvairaus turinio knygų užlaiko svetainę ir prenumeruoja visus, kaip Amerikos teip ir Lietuvos lietuviškus laikraščius. Rengia viešas diskusijas, kur visiems leidžiama išreikšti savo nuomones ir pažvalgas. Teipgi rengia teatrus, lekcijas, prakalbas ir tam panašius vakarus. Įstojimas draugijon kainuoja 25c., o mėnesinė mokęstis 10c.

Bet didžiausiu draugijos noru ir geidimu yra įsteigimas mokyklos. Bet tam tikslui reikia pusėtinų pinigiškų pajiegų, o kadangi iš to atžvilgio draugija stovi ne dručiausiai, tai sumanyta parengti parodą, nuo kurios visas pelnas skiriamas viršminėtai mokyklai.

Tikslas šios parodos yra labai puikus; ji galės netik palengvinti "Šviesai" įsteigimą mokyklos, bet drauge parodys ant kiek pakilus lietuviška kultura parodys ką lietuviai jau gali ir ko negali.

Daugiausiai rankdarbių (ypatingai paveikslų) prisiuntė iš Chicagos, Ill. Tolian seka: Boston, Mass., Valparaiso, Ind. ir Lawrence, Mass. Daugiausiai bus siuvinių ir mezginių, kurių nemažai pagamino vietinė draugija "Ruta" ir teatrališka draugija "Aidas".

Išlygos:

1. Išstatytojas gali savo rankdarbį paaukauti draugijai, su tiesomis jo pardavimo arba su ta išlyga, kad paaukautas daiktas turi psilikti atminčiai draugijos globoje.

2. Išstatytojas gali savo rankdarbį apkainuoti ir, jei parodoj atsiras pirkėjas, daiktas gali but parduotas. Nuo parduoto daikto tula dalis (nuo 10% iki 50%), pagal nutarimą komiteto, turi pasilikti draugijai.

3. Išstatytojas gali pasilikti sau visas tiesas: daiktą parduoti arba atsiimti. Pastaram atvėjyje išstatytojas turi apmokėti vietą svetainėje nuo 10c. aukštyn už vakarą, žiurint pagal daikto didumą.

4. Visi išstatytojai naudojasi tiesomis gavimo dovanų (prizų).

5. Pristatymo ir atsiėmimo lėšas uždengia patys rankdarbių išstatytojai.

6. Už sugadintus ir prapuolusius daiktus atsako draugija.

7. Visus parodon atsiųstus daiktus draugija apdraudžia nuo ugnies.

8. Parodoj nupirkti daiktai negali but išnešti, kol nepasibaigs paroda.

Tai tokios parodos išlygos.

Siendien draugija turi jau apie 180 įvairių daiktų ir tikisi da apturėti nemažai daikte parodos.

Paroda atsidarys 22 d. lapkričio (November), ir tęsis iki 27 lapkričio, po num. 103 Green st.

Pirmą vakarą iškilmingas maršavimas didesnėmis gatvėmis, kuriame dalyvaus: Lietuvos Sunų draugija, D. L. K. Gedemino draugija, moterų draugija Ruta, S. L. A. 11ta kuopa su S. L. A. vėliava ir draugija šv. Antano. Lėšomis minėtų draugijų gatvinei parodai pasamdyta 4 kapelijos muzikos.

Ketvirtas vakaras skiriamas šokiams, bet jei publika da interesuosis paroda, tai ir tą dieną rankdarbiai bus išstatyti.

Penktą vakarą bus vaidinta komedija: "Vaito piršlystė". Vaidins teatrališka draugija "Aidas",

Šeštą vakarą — užbaiga, skyrimas dovanų ir tt.

Įženga kas vakaras 15c., už visus vakarus — 60c.

Žinią suteikė M. Brazauskas.

MUSŲ NENUOSEKLUMAI.

Jeigu paklaustume, ko mums truksta, tai atrastume, kad daug ko mums reikia, pvzd: mokslo, vienybės ir daug ko kito. Bet ir kasdieniniuos musų veikimuose, matosi klaidos, nenuoseklumai. Ar šį ar tą rengiant, sumanant, galų gale išeina "nepasisekimai". Paimi laikrastį, tankiai atrandi nusiskundimus, kad musų žmonės tamsus, nesilanko į susirinkimus, neklauso prakalbų. Kame gi čia žmonių kaltė? Gal vien nusiskundimais manoma juos apšviesti ir pripratinti, kad jie lankytų viešus susirinkimus? Ne. Užtenka pagalvoti, prisistėbėti žmonėms, savę perstatyti jų vietoje, ir greitai viską geriau suprasime. Paimkim, pavizdin, musų rengiamas prakalbas, ypač taip vadinamus "Protest-mitingus"! Žmonių prisirenka pilna salė, vakaro vedėjas perstato kalbėtoją, kalbėtojas tas pats nuolat kalba tankiai vis tą patį. Gerai, jeigu kalbėtojas perstato dalykus vaizdingai ir jų laikosi, bet musiškiai atsitolina nuo dalyko, ir stengiasi užsilaikyti kuo ilgiausiai ant pagrindų, nors savo nuobodžia kalba visus užmigdo. Mala nuolat tą pati be tvarkos. Kada toks kalbėtojas pabaigia savo kalbą, tai žmonės džiaugiasi, kad pabaigė. (Tas yra todėl, kad mes Amerikoj tikrų kalbėtojų, kaip ir tikrų raštininkų kaipi neturime. Red.). Tą patį galima pasakyti apie antrą ir trečią kalbėtoją. Tiesa, kartais pasitaiko koks rimtesnis kalbėtojas, kurs perstato dalyką trumpai, aiškiai, bet toks pas mus retas atsitikimas. Nereik užmiršti, kad "Protest-mitingai" turi savo ypatingą vertę, tų "mitingų" svarbumas paeina nuo skaitlingumo susirinkusiųjų. Jeigu elgtumėmės kitaip, ištikro toki mitingai butų vaisingiausi. Rengiant "Protest-mitingą", rengėjai turi sutaisyti atsakančią "rezoliuciją" jau iš anksto; nes visados susirinkimas priima tą, kokia paduodama. Kalbėtojai, turi pasakyti trumpai, turi kalbėti aiškiai, aiškinti trumpai perstatomą dalyką, nes ilgumas ir neaiškumas kalbų, išgainioja publiką ir atgabena bergždžius vaisius. Rimtai perstačius dalyką, supažindinus su juom susirinkusius, galima paduoti rezoliuciją. Ilgos, monotoniškos kalbos kaip "litanija" tikra kankynė susirinkusiai publikai. Jeigu mes sutvarkysime geriau musų prakalbas, tai gal nereiks tiek dėjuoti, kad "musų žmonės tamsųs", (oi reiks dar, nes su vienoms prakalboms, nors jos bus ir trumpos, dar minių ne apšviesime. Red.). Bet rengdami tokias kaip lig šiol, visai žmonis atgrasinsime ir nieko gero nenuveiksime. *P. Gintaras.*

PASEKMĖS BALSAVIMO RENKANT RAŠT. F. VALDYBĄ.

Kandidatai ant pirmininko:

A. B. Strimaitis, Schuylkill Haven
V. V. Jokubynas iš So. Boston, Mass. 8 balsus.
V. Černiauskas, Springfield, Ill. 8 bals.
J. Baniulis, Brooklyn, N. Y. 6 bals.
M. Mikolavičienė, Minersville, Pa. 5 bals.
J. Naujokas, Brooklyn, N. Y. 2 bals.
J. S. Pruselaitis, Waterbury, Conn. 2 bals.
K. Liutkus, Meridan, Conn. 2 b.
A. B. Strimaitis, Schuylkill Haven, Pa. 2 bals.
T. Astramskas, Philadelphia, Pa. 2 bals.
J. Banišauskas, Minersville, Pa. 1 bals.

Kandidatai ant sekretorių:

P. Sinkevičius, Brooklyn, N. Y. 16 bals.
M. E. Kapočiutė, Shenandoah, Pa. 9 bals.
K. Arminas, Minersville, Pa. 2 bals.
A. B. Strimaitis, Schuylkill Haven, Pa. 2 bals.
J. B. Smelstorius, Philadelphia, Pa. 2 bals.
J. Banišauckas, Minersville, Pa. 2 bals.
A. Staniškis, Shenandoah, Pa. 2 bals.
K. Šnuolis, Cedar Point, Ill. 1 bals.
J. Šunskis, Scranton, Pa. 1 b.
A. M. Makauckas, Edwardsville, Pa. 1 bals.
P. Mikolainis, New York, N. Y. 1 bals.

Kandidatai ant iždininko:

V. Balčiunas, Shenandoah, Pa. 9 bals.
P. Sinkevičius, Brooklyn, N. Y. 6 bals.
A. B. Strimaitis, Schuylkill Haven, Pa. 5 bals.
K. Brazys, Brooklyn, N. Y. 4 bals.
A. Gabrys, Scranton Pa. 3 bals.
K. Arminas, Minersville, Pa. 2 bals.
J. B. Smelstorius, Philadelphia, Pa. 2 bals.
J. Banišauckas, Minersville, Pa. 2 bals.
Dr. A. J. Zimontas, Chicago, Ill. 1 bals.
F. Živatkauskas, Scranton, Pa. 1 bals.
V. S. Jokubynas, So. Boston, Mass. 1 bals.
M. Mikalavičienė, Minersville, Pa. 1 bals.
P. V. Birštonas, Shenandoah, Pa. 1 bals.
M. Vakrina, Shenandoah, Pa. 1 bals.

Kandidatai į literaturos komitetą:

J. Baniulis, Brooklyn, N. Y. 17 bals.
J. O. Širvydas, Brooklyn, N. Y. 10 bals.
Ig. Rudminas, Shenandoah, Pa. 10 bals.
P. Norvydas, New York, N. Y. 5 bals.
J. B. Smelstorius, Philadelphia, Pa. 5 bals.
M. E. Kapočiutė, Shenandoah, Pa. 5 bals.
J. Stasiulevičius, Hazleton, Pa. 1 bals.
A. B. Strimaitis, Schuylkill Haven, Pa. 4 bals.
J. M. Jasulevičius, Minersville, Pa. 4 bals.
V. J. Šliakys, Shenandoah, Pa. 4 bals.
Strazdas, Chicago, Ill. 4 bals.
P. Norkus, Passaic, N. J. 3 b.
J. Nienius, New York, N. Y. 3 bals.
M. Mikalavičienė, Minersville, Pa. 3 bals.
J. Banišauckas, Minersville, Pa.
V. S. Jokubynas, So. Boston, Mass. 2 bals.
V. K. Račkauckas, Scranton, Pa. 2 bals.
K. Šnuolis, Cedar Point, Ill. 2 bals.
J. Ilgaudas, Chicago, Ill. 2 bals.
V. Greičius, Valparaiso, Ind. 2 bals.
P. V. Birštonas, Shenandoah, Pa. 2 bals.
F. Živatkauskas, Scranton, Pa. 1 bals.
J. P. Raulinaitis, So. Boston, Mass. 1 bals.
J. K. Valys, Philadelphia, Pa. 1 bals.
B. Kondratavičius, E. Pittsburg, Pa. 1 bals.
S. Miliauckas, Tamaqua, Pa. 1 bals
J. Baltrušaitis, Pittsburg, Pa. 1 bals.
J. Ramanauckas, Minersville, Pa. 1 bals.
F. Debskiutė, Minersville, Pa. 1 bals.
V. Černiauckas, Springfield, Ill. 1 bals.
V. Lietuvninkiutė, Minersville, Pa. 1 bals.
P. Sinkevičius, Brooklyn, N. Y. 1 bals.
J. Overaitis, Mahanoy City, Pa. 1 bals
K. Šeštokas, Valparaiso, Ind. 1 bals.
J. Grudzinskas 1 bals.

Taigi pagal augščiaus tilpusį surašą balsų, Raštininkų Fondo valdybon yra išrinkti: V. S. Jokubynas — pirmininku, V. Černiauckas — padėjėju, P. Sinkevičius — sekretorium, V. Balčiunas — iždininku. J. Baniulis, J. O. Širvydas ir Ig. Rudminas į Literatišką Komitetą.

Išrinktiems pasiųsta laiškai užklausianti ar apsiima užimt jiems paskirtas vietas. Jeigu kuris nenorės užimt vietą R. F. valdyboje, malonės duot atsakymą kuogreičiausiai. Atsakymus meldžiame siųst adresu: V. S. Jokubynas, 318 W. Broadway, So. Boston, Mass. Kurie ne duos atsakymo iki 27 dienai Lapkričio, bus paskaityti, jog neapsiima ir todėl jų vieton bus skiriami po jais daugiausiai balsų gavusiejie. Tad malonėkite neužtrukt su atsakymais.

Valdyba užims savo vietas nuo 1 d. gruodžio.

Balsavimo tvarkymo komisija:
V. S. Jokubynas,
P. Sinkevičius,
M. Mikalavičienė...

DAR ŽODĮ.

Aš, nuvažiavau į Muskegoną, Mich. Haigtho Agr. School, sutvėrėm iš 7, rodos, sąnarių T. M. D. kuopelę (43). Bet pastaruoju laiku Muskegone nei vieno musų T. M. D. sąnario nesiranda, kitur pakrikę ir tosios kuopos nebėra. Man rodos, butų gerai, kad sekretrius tąjį Muskegono kuopos numerį pavestų kitai, naujai kuopai. Tokiuo budu visos T. M. D. kuopos butų egzistuojančios, veikiančios. Bet kaip su sanariais? Vienas, kitas, girdėjau, kitur prisirašė, bet kiti, dievai žino kur. Jei jie atsišauktų į Centro Valdybą prašydami prisiuntimo Kudirkos raštų, ar jiems bus suteikiama? Man rodos, kad Centro sekretorius turėtų buti atsargesniu ir kad vienam neįteiktų kelis egz. Turiu dar patėmyti, kad mano antrašas knygose (Centro) rodos yra įdėtas; taigi dar persergiu, kad musų tenai nei vieno nesiranda.

Sekevičių Jonas.

PARODYKIM, MELAGIUS SVIETUI!

"Kalnavertis" "Lietuvos" 44 N. pradėjo išrodinėt pasauliui burius melagių, kurie vienaip kalba, o kitaip daro. Logiškai, su prirodymais, jis parodo, jog socijalistai, kurie skelbia pasauliui, jog nereikia pinigų, vienok tveria kompanijas ir nori tapti turtingais. "Štai" — maniau sau — "žmogus kurio Dyogenes net su liampa ieškojo! Šis tai parodys pasauliui pilnoj šviesoj, kas yra melagiai, kad žmones jų saugotusi!" Bet nusistebėjau, gavęs 45 ir 46 num. "Lietuvos" be Kalnaverčio su kiltoms mintims sraipsnio. Kas pasidarė? Gal "Lietuva" skiltis savo uždarė skelbimui tiesos? Netikiu! Laikraštis, kurs net tokiam idealistui kaip Mikolainis duoda vietą skelbimui augštos tiesos, neuždraus ir Kalnaverčiui ją pro paguoti. Aš manau, jog jis pamatė koki niekšai yra socijalistai, kad jie. skelbdami pasauliui, jog su pinigų pagelba kapitalistai išnaudoja žmoniją, pats sutvėrė savo kompaniją, kad tokiu budu galėtų konkuruoti su teip mylinčiais pinigus kapitalistais. Bet teip protaujant, galima labai toli nuvažiuoti. Kalnavertis malonės mums dar štai ką išaiškinti:

1. Kas sakė, kad tautiečiai nori tautą atgaivinti?

Thesis: Atgijimui tautos reikia proto. Jei tautiečiai, t. y. tautiečių generolai, trokštų atgijimo tautos, jie nestatytų karčiamų svaiginimui protų savo numylėtų viengenčių kiekvienoj lietuvių apgyventoj vietoj (kur "didesni" tautiečiai, tie užlaiko net po dvi-trįs "vaistines") parankesniam aprupinimui viengenčių tautiško atbudimo hyzopu.

Išvedimas: Todėl, jei da kas tau pasakys, kad tautiečiai nori tautą agaivinti, tai spiauk jam į akis ir pasakyk: *meluoji, brolau!*

2. Kas sakė, kad tėvynės mylėtojų legijonas myli savo tėvynę?

Thesis: Tėvynę mylėti, reiškia daugiau negu prie apvalio ratelio atsisėdus balsei juokties ir mokėt klumpakojį šokt. Kas tėvynę myli karštai, tas užpakalio jai neatsuks. Tai kurių perkunų dėlei, tie, kurie teip balsei burnoja buk tėvynę mylintis netupi joje, bet trankos po svetimas šalis ieškodamas duonos, ir tuomi parodo pripažinstančiais principus neapkenčiamų socijalistų — kosmopolitizmą.

Išvedimas: Todėl, jei da kas tau pasakys, kad tėvynės mylėtojai myli tėvynę, tai spiauk jam į akis ir pasakyk: *meluoji, brolau!*

3. Kas sakė, kad katalikai trokšta nukeliaut dangaus karalystėn?

Thetiss Jei kas trokšta dangun nukeliauti, tas tos kelionės neatidėstinės, bet važiuos prie pirmos progos. Kurių šventųjų dėlei tikriejie katalikai nesikaria, kad kuogrenčiausiai patekt dangun, kurių paralių čia baladojas ant šios "ašarų pakalnės" daugindami savo nusidėjimus?

Išvedimas: Todėl, jei da kas pasakys, kad katalikai nori atsiekt dangaus karalystę, tai spiauk jam į akis ir pasakyk: *meluoji, brolau!*

Tikiuos, kad Kalnavertis nepasikakins pavadinimu vien socijalistų melagiais, bet atiduos, pagal logiką, visiems tą, kas kam priklauso, ir parašys ilgus straipsnius.

Atkreipiu pořaug atidą didžio etiko į tą, kad numerioudams nusidėjėlius, nedarytų tokių baisių klaidų kaip kad 44 num. "Liet." kad padarė, prikergdams prie socijalistų Dudą, Daukšį ("Aušros" "patieką"), Dovidaitį, niekad nesapnavusius but socijalistais, o aplenkdams p. *J. O. Širvydą*, organizatorių Atlas Trading Ass'n, geriausįjį socijalistą, teisingiausią iš teisingųjų, viltį "radikališkosios frakcijos" "Vienybės" "Redaktorių", ir žmogų, kurs lindo į akis Bagočiui, Rutkui, Staneliui ir Dubickui, siųlydams Jocio-Širvydo kompanijos akcijas pirkt. Kalnavertis turėtų nuverst nežinios miglas ir persitikrint, jog Bagočiaus et confratres vardai tilpo ant surašo "stock holderių" toli paskiau negu Širvydo, kurie neužilgo paaiškins ir aukštą vertę kompanijos, prie kurios savo "įtekme" iškaulijo po doliarį nuo kitų.

P.S. Kad rėdystei neišrodytų iš paduotų temų Kalnaverčio analizacijai per kvaila logika, turiu primint, jog esu po įtekme "kytraus" straipsnio: "Kas sakė, kad socijalistai etc.". *Tas pats.*

Šiuomi užbaigiame ginčus dėl Kalnaverčio straipsnio. Ant to vieno iš socijalistų pusės tilpo du. To pakanka. Jeigu iš socijalistų kas nori pakoliot prie progos kitaip manančius socijalistus, tegul prie jų tiesiog, ne per laikraštį, kreipiasi. Ar tas suprantama rašėjui? *Red.*

Ar gamtiškas pasirinkimas padaro veisles?

Ant to Douglas Dewar ir Frank Finn tiesiog atsako, kad ne. Anot jų, mes galime tik pasirinkti, kas jau yra sutverta. Pasirinkimas turi buti ir visuomet bus vystymosi darykle, bet jis nėra pačia pirmąja. Šitie rašėjai nevisai susitaiko su šios dienos raštija apie šitą dalyką. Jie sako, kad Darwin pats nebutų darwinistu, jei jis šiądien gyventų. Jo tikriausiejie pasekėjai, kurie užgina, kad įgytos ypatybės gali buti paveldėjamos, ir Lamarcko pasekėjai, pas kuriuos toksai paveldėjimas yra svarbiausiu principu, yra abeji apjakusiais šalininkais sulyg šitų raštininkų, o vėl Hugo deVries, su savo mokykla, tvirtina, jog besivystymas įvyksta šuoliais. Sako, kad šitoje teorijoje yra dalis teisybės, bet ne visa. Apie tą dalyką jie savo užbaigiamajame skyriuje nupasakoja šiteip:

"Gamtiškasis pasirinkimas nepadaro naujų veislių. Jos pasidaro pačios, arba, geriaus pasakius, pasirodo sulyg įvairybės dėsnių.

"Sena patarlė sako: "Arklį gali privaryti prie lovio, bet negali priversti gerti". Kudikis galima pagimdyti, bet neužtikrinti jo išlikimas. Įvairybė duoda esybei permainas, kurios yra veislės apraiškomis, bet įvairybė negali spręsti apie jų išlikimą. Sitame tai laipsnyj gamtiškasis pasirinkimas pasirodo. Bet kadangi gamtiškasis pasirinkimas leidžia tuloms permainoms priešintis, tai nėra teisinga sakyti, jog gamtiškas pasirinkimas padarė šitas permainas, ar padarė, ar pradėjo tverti veislę.

"Valstybinės tarnybės viršininkai nepadaro valstybinių tarnų; jie tik nusprendžia kuris iš tebėsančių jau žmonių gali tapti valstybės tarnu. Tolygiu budu gamtiškasis pasirinkimas nepadaro naujų veislių, jis tik sprendžia, kuri iš tebėsančių jau gali išlikti ir įsigyventi kaipo nauja veislė. Nėgi visuomet gamtiškasis pasirinkimas padaro net tiek, kadangi jis nėra vienintėliu sprendėju išliekamybės. Jo padėjimas yra tankiai prilyginamas prie valstybės tarybos, kuri peržiuri ir atmeta fiziškai nederančius kandidatus jau išrinktus kokios nors kitos vyriausybės.

"Kvotimas, gamtiškojo pasirinkimo vedamas yra prilygintas prie lenktyninio. Atskiras, nepriklausomas kvotimas yra daromas kiekvienai atskirai vietai, todėl lenktynės aštrybė skiriasi nuo vietinės.

"Kiekvienoj lenktynėj tuli kandidatai pereina lengvai. Tas pats buva su tulais organizmais, k. a. lapinės peteliškės tarytum net perdaug prisitaikė prie aplinkybių. Kiti kandidatai įstengia pereiti su dideliu vargu; jiems atsako gamtoje tos veislės, kurios per bėdą įstengia išsilaikyti ir išnyksta lenktynės aštrumui padidėjus.

"Didelė kandidatų dauguma negauna gana atžymybės ženklų laimėjimui vietos terp išrinktinių; šitie nevykusieji kandidatai atsako besimainančioms išvaizdoms žuvančioms kovoje už buvį, vienatoms nepataikusioms atsimainyti tinkamoj pakraipoj. Panašiai kandidatams turintiems pažintį dalykų, apie kuriuos jie nėra klausiami, daugelis organizmų turi pobudžius, kurie jiems yra be naudos kovoje už buvį.

"Gamtos kvotimas, panašiai įgijimui valstybinės vietos kvotimui, yra platus teip, kad pasekmingųjų kandidatų tinkamybės yra labai įvairios. Jei tik kandidatas gauna daugiau ypatybių už kitus kandidatus vietai, tai nėra žiurima, už kokius dalykus ypatybes tas laimėta. Teip pat yra gamtoje. Gamtiškasis pasirinkimas ima organizmą kaipo visą. Viena veislė gali įsigyventi dėl savo greitumo, kita dėl savo narsos, trečia dėl savo sudėjimo stiprybės, ketvirta dėl savo apginančių ją spalvų, penkta dėl varškinimo organų gerumo, ir tt.".

Iš to, kas pasakyta augščiau, matyt, jog rašėjai veislių padaryme gamtiškąjį pasirinkimą ir kitas pavienes išvaizdas laiko aprubežiuotomis. Girdi aišku, jog jos nepadaro veislių teip pat, kaip valstybinės tarnybės viršininkai nepadaro valstybinių tarnų. Toliaus jie sako:

"Tikriausiais veislių tvėrėjais yra įgimtos protoplazmos ypatybės ir įvairybės dėsniai, bei paveldas. Jos padaro organizmo budą; gamtiškasis pasirinkimas ir kitos tolygios daryklės tiek vien organizmui reiškia, kad jos leidžia jam išlikti ir iškilti iki veislės. Budas, kokiu gamtiškasis pasirinkimas atlieka savo darbą yra lengvas suprasti. Bet tai yra tik pakraštys srities, vadinamos besivystymu.

"Mes, tarytum, esame gana arti išrišimo priežasčių kokios nors atmainos išliekamybės. Bet tai yra antrinės svarbos dalykas. Tik-

ruožu paklausu yra įvairybių ir besimainymų priežastis, arba, kitais žodžiais pasakius, budas kaip veislė prasideda. Iki šiol musų pažintis įvairybės ir mainymos priežasčių yra visiškai menka. Mes nežinome net kokioj ypatiškoj pakraipoj besimainymai įvyksta.

"Mums dar sužinotina ar vienas besimainymas butinai veda prie kito toj pačioj linkmėj, kitaip pasakius — ar besimainanti organizmai elgiasi lyg kad turėtų užpakalyj savęs jiegą veikiančią tam tikroj pakraipoj. Išrišimas šito klausymo, regis, labai tolimas. Išrišimo viltis gludo ne teorijose, kuriomis šios dienos biologai teip noriai užsiima, tik temijime ir išbandyme, ypatingai paskutiniame".

X.

Jevielinis Telefonas.

Užrašai Rudšilio Špuko stotyje.

Plačiai pasklydo gandas, kad "Tėvynės Mylėtojų Draugijos" pirmininkas besirengiąs įteikti peticiją "Draugo" konsistorijai, bene ji sutiks beatifikuoti jo globiamą draugiją.

Žymiausiu nuopelnu, už kurį "T. M. D." pirmininkas drįstas maldauti "Tėvynės Mylėtojų Draugijai" beatifikacijos, esąs barbariškumas nesusekto. dar ilustratoriaus kurs be apeliacijos nukryžiavojo "Tėvynės Mylėtojų Draugijos" skydą!....

Bet spėjama, kad peticija neiškniauksianti pageidaujamos palaimos, nes per pakkatoskopą (pekkatoskopas — tai žiuronas, per kurį matyti net mažių-mažiausia nuodėmėlė) ant "Tėvynės Mylėtojų Draugijos" įtėmyta šešėlis *Griekų Svetimųjų*.... Mat, tos draugijos apgarsinimų rašėjas apvagino a. a. V. Kudirką "Viliumi Tell", "Orleano Mergele" ir kitais velionio nesisavintais veikalais.

Kalbama teipgi, kad tą nuodėmės šešelį "T. M. D." galėsianti išdildyti tik įsitaisymu ir dėvėjimu kryžiuotų skydelių-sagučių, ir tada tiktai tikrai bus galima besivilti beatifikacijos.

* * *

Paryžiaus kopijografas ieško Amerikoje gero agento, kurs sugebėtų surasti gerą leidėją jeroglifuotoms kopijoms išleisti. Siulo gerą kondiciją — 50% kopijuotos garbės. Jeigu atsišauks leidėjas be rekomendacijos dar nesulygto agento, tai už jeroglifų išleidimą gaus pilnai 75% grynai kopijuotos kopijografo garbės.

* * *

14-tą dieną lapkričio, keturdešimtinės apvaikščiojime, Chicagoje, atsitiko stebuklas: sukrykštė Gėdos įkūbintas nebylys, ir teip garsiai, kad išvaikė pusę maldininkų. Net Waterburyje.....

.....

Užrašinėjant tą žinią, netikėtai pradėjo staugti ir poškėti aplink stotį bombos.... "Draugo" estetiškosios granatos.... "Dilgėlių" raketinės...."Dagio" kartečos.... ugi.... pokšt!.... sudraskė aparatą!.... Ar tai ne barbarai?.... Jie visi dabar trijufuos!

Rudšilio Špukas.

Tėvynės Mylėtojų Dr-stės Reikalai.

Visus raštus Tėv. Myl. Dr-jos reikaluose, kuopos ir pavienios ypatos malonės siųsti Dr-jos Lit. Kom. nariui ir redaktoriui.

J. LAUKIS,
401 Brick st., Valparaiso, Ind.

Chicago, Ill. Žada surengti vakarą. Dar neišsitrynė chicagiečių atmintyje pernykštis "Kudirkos vakaras", kuris buvo teip rupestingai ir gražiai surengtas, jog sujungtos T. M. D. kuopos — rengėjai to vakaro — negalėjo atsiginti tuom laiku nuo padėkavonių. Šiuosmet chicagiškės T. M. D. kuopos pradėjo vėl krutėti ir žada naujais metais surengti vakarą, panašų pernykščiiam.

Sumanymas pastumėtas pirmyn ant tiek, kad jau paimta tam tikslui svetainė (ta pati, ką pernai — McCormick Club, ant West Sidės) ir išrinkti atstovai nuo 22, 27 ir 28 kuopų dėlei sutvėrimo jungtinio Komiteto, kuris užsiims apdirbimu programo. 33 ir 37 kuop. paskirs nuo savęs atstovus ateinančiuosę savo susirinkimuose. Vakaras žada būt pašvęstas atminimui neseniai mirusio profesoriaus K. Jaunio (kun. K. Jaunis buvo viens iš didžiųjų lingvistų — tirinėtojų ir kalbų žinovų — jis buvo profesorium Petrapilės Dvasiškos Akademijos). Kaip matyt, tai "Jaunio vakaras" neturės apsirubežiuoti tik Chicaga. Centro pirmininkas susirinkime 28 kuopos pranešė, kad geistina yra, idant toki literatiški vakarai butų parengti visų T. M. D. kuopų. Centro valdyba žada sutaisyti visą medegą tiems vakarams ir išsiuntinėti visoms kuopoms, kad palengvinti rengimą vakarų.

T. M. D. vakarai — visuomenės mokykla. Tame pačiame susirinkime, kalbėtojas, aiškindamas tokių vakarų svarbumą, terp kitko sakė: "Tokius vakarus, kaip pernai Kudirkos vakarai, T. M. D. turėtų rengti kas metai, pašvęsdama juos peržiurėjimui gyvenimo ir darbų musų svarbesnių tautiškų veikėjų ir rašėjų. Toki vakarai, prie didelio T. M. D. kuopų skaitliaus, reguliariškai rengiami, atneštų neapsakomą naudą musų visuomenei: ne visiems buvo ir yra prieinamos mokyklos, ne visus galima pasiekti laikraščiais ir knygomis, bet daugumą ir lengvai galima pasiekti tokiais vakarais. Nedaug galima tikėtis nuo tokių, kurie nepažįsta savo praeities, o tik ant praeities pamato mes remiame savo dabartinį gyvenimą ir ateitį. Musų visuomenei begalo reikalinga artimesnio susipažinimo su Lietuvos praeitim ir su darbais savo žymių tautiškų veikėjų. T. M. D. savo reguliariškai rengiamais vakarais tikiuosi galėtų sutverti musų visuomenei prieinamą mokyklą plačioj to žodžio prasmėj."

Chicagiškės kuopos žada kas metai Naujų Metų vakarą rengti "T M. D. vakarus". *Dzukas.*

REIKALE T. M. D. ĮSTATŲ.

Rodos per pastarąjį T. M. D. susivažiavimą buvo išrinkti keli asmenįs apdirbimui T. M. D. įstatų ir atspauzdinimui jų atskiron sąsiuvėlėn, ar knygelėn. Bet iki šiam laikui apie tuosius įstatus negirdėt, ir, dievai žino, kada mes jų susilauksime. O čia jų visur reikia, — prie kiekvienos progos pasitaiko jų reikalingumas, k. a.: tvėrime naujų kuopų, įteikimui draugams, papasakojimui ir parodymui kaimynui ir tt.

Kur gauti dabar įstatus? Pasakysit gal, kad yra prie kiekvienos išleistos T. M. D. knygelės!? Oi ne! Tų neužtenka, o antra, nevisada ir ne visur juos galima turėti.

Taigi reikia butinai rupinties T. M. D. įstatais, jų patobulinimu, paaiškinimu ir atspauzdinimu knygelėn. Pirmiaus reikia, kad butų spauzdinama organe, dėlei apsvarstymo, nutarimo, ar tinkami, ir reikalingi.

Pakol da neturime naujų platesniųjų, patarčiau Centro Valdybai, nors organe bent sykį paminėti senuosius, kad prie progos turėtume reikalingam asmeniui parodyti. *S—čių Jonas.*

Gerbiamoji Redakcija!

Organe, 45 "Liet." num. T. M. D. reikaluose yra pažymėta naujai prisirašiusiųjų ir užsimokėjusiųjų sąnarių sąrašas ir *New Yorko, N. Y.* 3 kuopos su 8 sąnariais. Daug žemiaus tame pačiame numeryje vėl yra pažymėta iš *Brooklyno, N. Y.* 3 kuopos su 6 sąnariais. Taigi toksai pažymėjimas yra klaidingas ir gali suteikti nesusipratimus.

Tveriant tenai T. M. D. kuopą buvo duotas New Yorkui ir Brooklynui vienas numeris ir kuopa vadinosi New Yorko ir Brooklyno 3 T. M. D. kuopa. Taigi sanariai yra rašomi vienon knygon, ne atskirai, kaip tas yra padaryta viršminėtoje organo vietoje.

Centralinis sekretorius lai pataiso klaidą ir rašo sąnarius vienon vieton, t. y. New Yorko ir Brooklyno (3 kuopos).

S—čių Jonas.

NAUJAI PRISIRASĖ PRIE T. M. D. IR ĮŽSIMOKĖJO UŽ 1909 M.

So. Chicago, Ill. 33 kuopa: S. Kvietkauskas, Z. A. Rutkauskaitė.

Chicago, Ill. 37 kp.: J. Šileika, A. Gotautas ir P. Mačiukevičius.

Coal Center, Pa, 39 kp.: M. Klimavičius.

NAUJOS T. M. D. KUOPOS.

Ronalr, Wash. 62 kp.: S. Kalihauskas, L. Paplauskas, J. Gerulis, V. Rekašius, M. Mitrikevičia, A. Ilgūnas, L. Katilius, J. Brilvičas, J. Urbonas, J. Juodišius, J. Kurtinaitis, A. Kaūnas, D. Savickas, J. Gajauskas, M. D. Kaunas, J. Kursa, D. Zikas, J. Filipavičia, Juozas Rekašius, P. Kaliuauskas, J. Lileikis, A. Navickas, J. Mockaitis.

Sheboygan, Wis. 63 kp.: V. Grabauskas, P. A. Deltuva, A. Aleksynas, P. Aleksynas, J. Gvaizdikas, A. Kielius, P. Kielius, M. Sinkevičius.

Portage, Pa. 64 kp.: P. Lukoševičius, J. Januškevičius, K. Maknavičius, J. Abrazevičius, A. Mokendis, J. M. Navickas, S. Savickas.

Chicago, Ill. 65 kp.: J. Zacharauskas, J. Tumosas, J. Kalpokas, V. Karalius, P. Kailis, J. Naudžius, V. Pačkauskas, J. Mickevičius, J. Tranas, J. Šmotelis.

PAVIENIAI.

Springfield, Ill., P. Žvingila.

Gardner, Mass., A. Rutkauskas.

Tilton, N. H., J. Druskis.

Herrin, Ill., S. Jacunskas.

Athens, Ill.: J. Jurkonis ir M. Bubnis.

Kenosha, Wis.: K. Kliauga ir A. Jakšys.

Chicago, Ill., S. Praninskas.

Cheltenham, Pa.: O. Petronaičiutė, V. Petronaičiutė, O. Valantanavičiutė ir S. Rauduvė.

W. Va., S. Ivanauskas.

Windber, Pa.: J. Duoba ir T. Skačkauskas.

A. V. Greičius,
T. M. D. sekretorius.

ATSAKYMAS.

Nemanome ir neturime noro ginčytis su p. Nebrėkučio apie tai, kur butų Kudirkos raštai pigiau apsiėję: čia spaudinant, ar Prusuose. Nenorime dabar varinėti tuščių ginčų dėlei sekančių priežasčių: 1, kadangi jau tuos ginčus varinėti per vėlu ir iš to jokios naudos nebus, ką ir p. Nebrėkutis pripažįsta, 2, kad duoti atsakymą, reik mums pirma susinešti su p. Gabriu, per kurio tarpininkystę buvo darytas kontraktas ir kuriam kaltė teipgi užmetama ir 3, ilgi ir tušti ginčai užimtų daugiaus laikraštyje vietos, negu mums suteikia viešninga "Lietuva". Tas vienok nereiškia, kad mes sutinkame su p. Nebrėkučiu. Anaiptol ne. Mes surengsime visas skaitlines palytinčias Kudirkos raštų spaudinimą ir priduosime III T. M. D. seimui, prašydami jo, idant paskirtų tam tikrą komisiją iš nusimanančių apie spaudos reikalus ypatų, kuri išduos savo nusprendimą: ar ištikro T. M. D. Centro Valdyba mėto į balą draugijos turtą kaip tai nori parodyti p. Nebrėkutis. Tikimės jog ir p. Nebrėkutis, jeigu jam nepritruks civiliškos drąsos perduos tai komisijai ne savo aprokavimus, bet tikrą pasisiulinimą kokios lietuviškos spaustuvės, ant kurios galėtume remtis. Tas, manome, geriausiai galės išrišti klausimą ir be nereikalingų tuščių ginčų organe kuriame dabar ačių šitiems straipsniams pritruksta vietos pagarsinimui naujų kuopų ir sąnarių (Redakcijoj jau antra sanvaitė guli kruva naujai prisirašiusių, o pas mus kita kruva laukia savo eilės).

Šiuom vienok kartu turime pastebėti: kam ir su kokiu tikslu p. Nebrėkutis išrito tą sunkią artileriją skaitlinių?

Kudirkos raštams tas jau negali pagelbėt, nes per vėlu, tai gal dėlei T. M. D. gerovės? Neišrodo, — nes jai nei cento dabar nei pigiau neatsieis tas visas darbas. Tai kam-gi tas visas "atsišaukimas", kuriam jeigu tikėti, tai reiktų manyti, jog Centro Valdyba, duodama spauzdinti Kudirkos rašus Prusuose, įmetė kaip į balą, apie $1200?

Aišku, kad nekitam, tik tam, kad diskredituoti visuomenės akyse T. M. D. Centro Valdybą, ypatingai-gi tą "mieliausią" pirmininką.... Sykį diskreditavus Valdybą, nereik abejoti, kad tas ir pačiai draugijai ant gero išeitų.... Su tuom tikslu tas "atsišaukimas" rašytas, su tuom tikslu jis ir teip gudriai suklastuotas, jog net toks žinovas, kaip p. Laukis, neapsižiurėjęs gerai, veik įtikėjo jo teisybei. Tik pažiurėkime paviršium į p. Nebr. apyskaitą. Pagal jį čia Amerikoj Kud. raštų spaudimas apsieitų $2507.50 (net su centais!), skaitant spaudą, popierą ir kitus dalykus, *apart illiustravimo,* kuris, anot jo, apsieis *per tukstantį.* Paduodamas-gi Prusų kaštus prie visko *subruka, ir illiustravimą* ir sako, kad *be illiustravimo* tenai apsieis viskas $3500, taigi ant $1000 brangiau. Nusiduodąs lyg nesuprantąs dalykų, dar nekaltai prideda, kad teip pirmininkas pranešė (kad kaštuos viskas, *be illiustravimo* $3500).

Tuom tarpu buvo pranešta, kad *visa laida* (o ne atspaudinimas) Kudirkos raštų apsieies *apie* $3500. Čia pasirodo nesąžiniškas klastavimas skaitlinių. Sąžiniškas apskaitytojas butų paėmęs kainas paduotas kiekvienam kontrakto paragrafe ir iš ten apskaitęs, kiek kaštuos viskas *be illiustracijų.* O jeigu jau norėtų viską perkeisti ant amerikoniško kurpalio tai *teisybės supratimas* liepė imti į atydą visas išlygas kontrakto: tą pačią popierą (kuri daro didžiausį skirtumą), tą patį šriftą, laiką atlikimo darbo, gvaranciją gero atlikimo darbo ir visus kitus dalykus, nuo kurių priguli kainos.

Čia mes vieną patėmysime: p. Nebr. apiskaita labai pigi, bet mes nei nuo vienos spaustuvės tokios pigios propozicijos niekad neaplaikėm, todėl suprantama ir brangiaus turėjome mokėti.

Ateinančiais metais T. M. D. turės vėl nemažai darbo, leidžiant naujus raštus, todėl labai geidžiame kad šiuom kartu p. Nebrėkutis pasiskubintų ir padarytų tikrą "business like" propoziciją. Užtikriname iš kalno, *jog imsime pigiausią,* bet su viena išlyga: *jeigu darbas bus atliktas geriausiai....*

Baigiant norime dar priminti tą amžiną tiesą, jog turtus, ar pinigus visados labiau moka branginti ir čėdyti tie, kurie juos surinko ir žino, kaip sunkiai tų pinigų surinkimas atsiėjo. Todėl drįstame tikėtis, jog ir Centro Valdyba, kuri, atvirai kalbant sudėjo ir deda vežimus energijos ir praleido ne vieną nakties valandą surinkimui ir padidinimui T. M. D. turto — tikimės, jog toji Centro Valdyba brangina tą sunkiai surinktą turtą nemažiau už kitus — nemažiau ir už p. Nebrėkutį. Taigi, iki seimui! Ir meldžiame p. Nebrėkučio jo nepamiršti.

B. K. Balevičius.

CHICAGO SVEIKIAUSIAS AMERIKOJ DIDMIESTIS.

Suvienytų Valsčių valdžios apskaityme iš septynių Suv. Valsč. didžmiesčių sveikiausia Chicaga, arba, čia mažiausias nuošimtis mirčių. Pagal mirčių nuošimtį, mirčių nuošimtis Chicagoj — 14.03; St. Louise — 14.52; Pittsburge — 16.49; New Yorke — 16.83; Philadelphijoj — 17.39; Baltimorėj — 18.32; Bostone — 19.08.

Karštligė smarkiausia Pittsburge, menkiausia New Yorke; Chicago yra antra terp žemiausių su 15 ant 100000 gyventojų, o 46 Pittsburge.

Džiova buvo menkiausia Pittsburge, 139; Chicagoj 181; smarkiausia Baltimorėj, 250 ant 100000 gyv. Džiova mirtys New Yorke viršyja Chicagą gal apie 30%.

Plaučių uždegimu mirčių didumas ant 100000 gyventojų buvo: Pittsburge 229, New Yorke 212, Bostone 188, Chicagoj 162, St. Luoise 114.

Nuo Diarrahoea mirčių daugiausiai Pittsburge, 174 ant 100000 gyvent., Chicago 157, New Yorke 154.

Keturios iš svarbiausių vaikų ligų, diphterija, škarlatina, tymai ir krioklė labiausiai siautė Bostone mirė, — 101.4 ant 100000 gyventojų, New Yorke — 94.8, Chicagoj 58.5, taigi 42% mažiau negu Bostone ir 38% mažiau negu New Yorko.

Sauzudysčių buvo daugiausiai St. Louise, nes 32 ant kiekvieno 100000 gyventojų; New Yorke ir Chicagoje proporcija buvo 23; Bostone ir Pittsburge 21; Philadelphijoj 18; Baltimorėj 17.

Sulyginant 1908 metus Chicagoje su penkiais paskutiniais metais, mirtys ant 100000 gyventojų sumažėjo sekančiai: nuo visokių ligų 46, džiovos 11, pavojingų limpančių ligų 6, karštligės 5, pneumonios 2.

Atkako Paryžiun, daktarų pagelbos jieškoti, garsus norvegiškas raštininkas, Bjoernson, bet pasirodo, kad daktarai negali pagelbėti. Prie jo likosi pašaukta jo šeimyna. Pranešta apie jo sveikatą Danijos ir Norvegijos karaliams. Neužilgio laukia jo mirties.

Ant salos Tenerifa, Afrikos vakarinėse pakrantėse, atsidarė seniai užgęsęs vulkanas, bet po keliu minutų besidarbavimo, vėl užgeso.

S. STEPNIAK.

Namelis ant Volgos

APYSAKA.

Versta iš rusų kalbos

Tai buvo Volga, didi Rusijos upė, kurią jis taip labai myli; prie jos praleido jis savo mažas dienas. Kelias pasisuko į dešinę pagal upę.

Jaunikaitis pasidrasino ir nuėjo krantu; dabar jis žinojo, kad tikrai ras triobėsius, žmonės, pagelbą.

Ant kito upės kranto buvo matyti kaimelis.

— Nusivilksiu, surišiu drabužius į ryšelį, užsidėsiu ant galvos ir perplauksiu į kitą pusę, — dinktelėjo jam į galvą mintis.

Geriau ir nebuvo galima suklaidinti savo pedsakius. Jis mokėjo gerai plaukti ir tikėjosi laimingai persikelti į kitą pusę. Bet jis buvo taip silpnas, taip nuvargęs ir antra kartą jau nebeišdrįso bandyti laimės.

— Reikia kur-nors gauti valtį. Visi čia-nykščiai gyventojai žukliai.

Jis tikėjosi kur-nors pamatyti valtį, ją nupirks, atims, — pavogs, jei reikės.

III.

Jaunikaitis ėjo apie pusvalandį. Upe pasisuko, apjuosė mažą, apaugusį medžiais mysą. Užėjęs ant jo, jaunikaitis ištikro pamatė valtį, tik ji buvo netuščia. Nei atimti, nei pasamdyti jos nebuvo galima: valtyj sėdėjo mergaitė; iš pirmojo pažiurėjimo ji išrodė panelė.

Ji ką tik buvo išsimaudžiusi. Šlapi balti plaukai surišti į storą mazgą ir uždengti balta šiaudine skrybėlė plačiais kraštais; apsivilkusi perkeline baltai pilka bluza, persijuosusi plačiu odiniu diržu; plikose lik alkunių rankose turėjo irklus ir pamažu irėsi prie krašto. Ji prisistumė prie smiltyno ir susilaikė. Umai jos akįs pamatė prisiartinusi prie vandens jaunikaitį.

— Atsiprašau, panelė.... — pratarė jaunikaitis.

Mergaitė išsigandusi pažiurėjo į jį didelėmis melsvomis akimis ir greitai pasistumusi irklu nuplaukė nuo krašto.

— Nebijok. Aš tamstai nieko pikto nepadarysiu.... Sustok.... — meldė jaunikaitis.

Mergaitė neklausė. Ji įrėsi šalin.

— Palauk. Aš noriu tamstai šį-tą pasakyti! — sušuko jaunikaitis

Mergaitė sustojo.

— Ko tamistai iš manęs reikia? — paklausė ji, — jos balsas buvo žemas, truputį šveplavo.

— Man reikia pervažiuti į kitą pusę, šitten, į aną kaimą. Duok man tamsta savo valtį, aš ją atgal atsiųsiu. Pervežk tamsta pati. Tamsta tą gali padaryti.

Važiuoti dviese su nepažįstamu, žmogumi baisu.... ji visai išsigando.

— Aš nepervežėja! — atsakė mergaitė ir griežtai, stipriai pasuko valtį į vidurį upės. Lengva valtis, yt vilyčia, nuplaukė ramiu upės paviršiu. Už poros šimtų žingsnių ji sustojo, atsigrėžė: čia nebuvo jai jau jokio pavojaus. Jaunikaitis stovėjo prie medžio, kąbinosi į šakas, kad neparvirsti. Jam truko spėkų.

Jaunos mergaitės širdis sudrebėjo. Ji ilgai negalvojusi stipria ranka pasuko valtį atgal, pasispyrė ir smaigaliu įsiskverbė į smėlį. Mergaitė iššoko ant žemės.

— Kas tamstai? Tamsta sergi — paklausė ji gailestingai, priėjusi prie jaunikaičio. — Tamstos veidas kraujuose. Tamstą apvogė? Tamsta sužeistas?

Jaunikaitis pažiurėjo į mergaitės geras mėlynas akis. Viltis vėl atgaivino jį. Jis jau neabėjojo: mergaitė, kurią pasiuntė jam pati laimė pagelbės jam. Prieš mergaitę jis negalėjo veidmainiauti.

— Ne, — atsakė jaunikaitis, — manęs neapvogė. Aš pabėgau, aš iššokau iš traukinio ir pats susižeidžiau.

— Iš traukinio? Ak, Viešpatie! Kaip tat baisu, kam-gi?

Ji norėjo paklausti, kam jaunikaitis teip padarė.

— Aš esu politiškasis. Girdėjai?

Ar girdėjo? Jos Jonutis, jos brangus Jonutis, kurio ji ilgėjosi šit jau visi metai, kurį apraudojo, juk argi ne toks-pat politiškas!

— Tamsta esi politiškasis? Kodėl tamsta man tuojau, iš pradžios nepasakei? — sušuko ji.

Jaunikaitis nusišypsojo.

— Tamsta man nedavei pasakyti,

Mergaitė ir prasijuokė ir papasakojo apie savo kvailą baimę.

Tas juokas iš karto juos suartino.

— Pasakyk tamsta, ar mes kuomet nors nebuvome susitikę? — paklausė jaunikaitis stačiai žiurėdamas į savo naująją pažįstamą.

— Ne, mes niekuomet nebuvome susitikę. Aš iš savo dvaro jau treti metai neišvažiuoju. Bet vistiek aš tamstai viską padarysiu, tartum senam savo pažįstamam. Dėlei Jonuko.... — pridurė ji tyliai. — Pasakyk, kas tamstai reikalinga?

— Man reikia persikelti į aną pusę.

— Gerai. Meldžiu sėsti.

Mergaitė įšoko į valtį, jaunikaitis ir.

— Duok man irklą, — prakalbo jis. — Aš moku irties. Tamstai dar reikės sugrįžti, pailsi.

— O ne, aš tankiai perplaukiu upę.

Valandėlę jie plaukė tylėdami.

— Tamstos veidas kraujuose, ten krepšelyje yra rankšluostis,

Jaunikaitis paklausė, yt kudikis.

— Kasgi ten gyveną tame kaime? — paklausė mergaitė. — Pažįstami? Gal giminės?

— Aš ten nieko neturiu.

— Kaip nieko? Tat kam tamsta ten važiuoji?

Jaunikaitis paėmė rankšluostį, pamirko vandenyje, nusišluostė.

— Atsisėsk ant dugno; bus geriau, — pratarė mergaitė.

Jie plaukė upės viduriu, vieni, tarp dangaus ir žemės. Ant vandens paviršiaus buvo atsimušę krantai, kaimai, medžiai — jie išrodė mažyčiai, yt butų nupiešti ant paveikslėlio. Jų valtis išrodė maža, kaip riešuto kevalas, kurį vėjas neša vandeniu.

Jaunikaitis šypsodamas paklausė:

— Ar žinai, tamsta, ką mes vadinamė paklaidinti pėdsakius?

— Ne, nežinau!

— Na, tai linkiu niekuomet ir nežinoti, niekuomet.

Jaunikaitis įsakmai neišaiškino. Jis jautė tokį didelį nuovargį, kad jam ir kalbėti buvo sunku.

— A, suprantu, vadinas taip padaryti, kad tamstą butų sunku pavyti? — pratarė mergaitė.

Jis linktelėjo galva.

— Bet kaip tamsta toliau keliausi, tamsta ir nusėdėti negali?

— Niekis, aš ilsiuos. Išlipęs ant kranto aš atsigausiu.

Mergaitė neįtikėdama pažiurėjo į jaunikaitį ir palingavo galva.

— Netiki? pamatysi tamsta.

— Juk tamsta esi visai ligotas.

— Niekis.

Mergaitė nutylėjo; iš palengvo suraukusi antakius apie kažin ką susimąstė; jos veidas pasidarė gražus ir drąsus.

— Kam tamsta plauki į šalį? — paklausė jaunikaitis, pamatęs, kad ji pasuko valtį ir pasileido pavandeniu.

— Aš tamstą vežu pas save.

Jaunikaitis netikėjo ausimis.

— Ką? Kam? Ar žinai ką tamsta daro? Juk tamstai už tat gresia....

— Žinau. Na tai kas?

Mergaitė nuleido akis, tartum kažin ko susigėdusi; jos akįs žibėjo. Krutinė tankiau alsavo; skruostai išpalengvo paraudo; toje valandoje ji buvo neapsakomai graži.

— Tamsta esi musiškė! — pašnabždomis ištarė jaunikaitis.

— Ne, — atsakė mergaitė, pasižiurėjusi į jaunikaitį teisingomis akimis. — Ar gi ir be to negalima? Aš tą darau dėlei Jonuko. Ką gali žinoti, gal ir jam kuomet-nors prisieis buti tokiame padėjime, kaip ir tamstai, ra- si ir jam už mane Dievas ką pasiųs.

— Gerą, prasta mergaitė, — pamįslijo jaunikaitis. Jam buvo labai malonu atsidėti į jos globą, — jis nekovojo su savim.

— Palauk, juk tamsta gyveni ne vie. Ar tamsta žinai kokį pavojų darai savo mynai, slėpdama mane?

Mergaitė ant valandėlės sujudo ir su- mąstė.

— Niekis, aš viską prisiimu ant sa. Namiškiai nieko neturi žinoti. Kaip ta vadinti?

Jaunikaitis atsakė ne tuojau.

— Kam tamstai reikalingas mano var. Tamstos kaltė bus didesnė dešimtį kartų, tamista žinosi, kas eš esu.

— Atsiprašau, tamsta manęs nesupra. Aš žinau nuo Jonučio, kad jųs slepiate sa vardus. Pasakyk tamsta, kaip aš turiu vadinti tamstą saviškiems. Juk be vardo ta sta negali buti!

Ji linksmai, vaikiškai nusijuokė.

— Na, gerai. Vadink mane Volgin — bus musų susitikimo atmintis. Vardas ma Vladimir, tėvas Piotr. Šįe vardai tikri, pridurė jis rimtai.

— Vadinas, Vladimir Petrovič Volg Atsiminsiu. Tamsta busi mano pažįstam iš S. Aš tamstą sutikau miške ir užpraši pas save į svečius. Ar gerai taip? Ne, pasitaisė mergaitė, kažin ką atsiminusi. Ne miške, bet Ermolovkoje, — tame sodži je, kuris anoje pusėje. Taip geriau. Reik pėdsakius suklaidinti.

Ji vėl prasijuokė.

— Tamsta esi visai konspiratorė — nus šypsojo jaunikaitis.

Ji pasidarė rimta.

— Ne, ir niekuomet nebusiu! — atsak mergaitė ir energiškiau pradėjo irties.

Jaunikaitis žiurėjo į ją ilgai ir rimtai.

— Nesižegnok iš anksto, panelė! — pa mįslijo jaunikaitis sau.

Jis tiesą sakė: jam reikia pasilsėti tik ke lias minutas ir jis vėl atsigaus. Jis jau visa pasilsėjo ir pas jį atsirado agitatoriaus ir stinktai.

— Šit mes ir namie!

Mergaitė pradėjo sukti valtį į dešiniąjį pusę.

Ant augšto kranto, terp medžių matės baltas namelis gontų stogu, kokie esti pas ne labai turtingus dvarininkus. Dešinėje pusė je stovėjo sparnas, kairioje daržinės, o toliau didelis vaisinis sodas.

Priplaukė prie kranto. Vladimir ištraukė valtį ant smėlio, ir jie siauru takeliu nuėjo į rumą.

Prieškambaryje juos sutiko senutė, kuri nustebusiai pažiurėjo į jaunikaitį.

— Aukle, ar jau mama atsikėlė? — paklausė mergaitė.

— Kaipgi, atsikėlė. Kavą geria. Tamstos laukia.

(Toliau bus).

Baisi Nelaime Angliakasyklose.

yrai, kurie leidžiasi žemėn į degančias mainas; jų aparatas, ir vienas iš žuvusių mainierių.

R. Willams (po kairei) ir Tom Moses, su oksygeno maišais, pasirengę leistis į mainas.

Gyvastį duodančio oksygeno pumpavimui prietaisas.

gulintis ant mainų ugno.

Atidarymas naujos į mainas skylės ("šafto") atradimui degančių vietų. Šitas paveikslas gautas iš Chicago Evening American.

GENERAL VIEW OF SI ARROW INDICATES MAIN SHAFT NOW SEALED.

Abelnas "šaftnamio" reginys — vilyčia parodo svarbiausią į mainas įėjimą, dabar ugnies sugadyta. Šitas paveikslas gautas iš Chicago Daily Juornal.

l lapkričio, netoli Chicagos, yj Cherry, Ill., kastynėse se) St. Paul, kur dirbo m 600 darbininkų, atsirado visi ten buvę darbininkai, nedidelio išsigelbėjusių skai- pražuvo liepnose, arba už- nuo vodingų gazų. Iki 23 r. jau išimta šimtas dvide- ši negyvi kunai. Gy- apkr., išėmė 20. Lietuvių buvo mažiausiai 30 ypatų. paduoda Vincas Burba iš , Ill. per adv. S. Kodį, tą mainose dirbo ir, beabejonės, pražuti šie lietuviai (kryže- ženklinti turi šeimynas):

ozas Raupinis,
s Brazas,
Mat. Lunas,
Petras Brodinskis,
olfas Adomavičius,
onas Bitauta,
ijus Prusaitis (jo kunas iš- 22 lapkr.),
Juozas Robišius (kunas išimtas 20 lapkr.),
Juozas Tamošauskas,
+Kazys Subačius (kunas išimtas 20 lapkr.),
Franas Miseliunas,
+Petras Prusaitis (kunas išimtas 20 lapkr.),
Juozas Sakaitis (kunas išimtas 20 lapkr.),
Antanas Vilkaitis,
Petras Januska,
+Jonas Šubrinskas,
Juozas Sirelka,
+Povylas Akčiunas,
+Izidorius Lydeka,
Franas Lydeka,
Juozas Lydeka,
Dominykas Klykunas
Juozas Rimkus.

Iš laikraščių sužinota negyvais esant dar šie lietuviai:
Juozas Robišius,
Jonas Mikra,
Petras Alsokis,
Juozas Bružis.

Rasti gyvais išbuvę visą savaitę mainų skylėje ir ištraukti oran 20 lapkričio sekanti lietuviai:
Tamas Bailys,
J. Brazauskas,
J. Baranauskas,
Jurgis Subačius
Jonas Subačius.

Užsidegimo priežastis tokia: kasyklose buvo vartojama elektra, bet buvo viela sugedus todėl darbininkai vartojo kerosinines liamputes; nuo liamputės kokiu ten bu du užsidegė mulams paskirtas šienas, o nuo to ugnis umai išsiplatino po visas mainas. Ugnies išsiplatinimui pagelbėjo anglies dulkės, kuriose yra explioduojanti gazai, dėl primaišytų degančių medegų. Atsiradus ugnei, gal nemažai arčiau esančių darbininkų butų išsigelbėję, kad ne kasyklų perdėtiniai, kurie sugrąžino juos atgal, sakydami, jog neprivalą bijotis nes jokio pavojaus nėra. Į trumpą laiką ugnis apėmė išėjimo vietą ir sunaikino ištraukimo prietaisas, o toms sugedus, niekas negalėjo išsigelbėti.

Kompanija pražuvusių skaičių paduoda ant 500 ir 50, bet žinoma, jog ji tikrą skaičių slepia, nes kasyklose, priešingai įstatymams dirbo nemažai nepilnamečių vaikų.

Cherry miestelyj skaitoma į 2000 gyventojų. Beveik kiekviename name yra po vieną ar du pražuvę. Koks tai baisus reginys! Motinos raudoja savo vaikų, pačios savo vyrų. Yra vaikučių, ką turėjo tik savo tėvą, kuris juos maitino; jam žuvus jie liko be prieglaudos ir be maisto. Moterys su mažais vaikais raudodamos veržiasi prie mainų, norėdamos įpulti į jas ir žuti su savo mylimais. Bet sutraukta milicija jas atstumia atgal, neleidžia prisiartinti. Į miestelį priplaukė iš Chicagos ir aplinkinių miestelių tukstančiai žmonių, teip kad skaitlius žmonių ten siekia į 15000 ypatų. Chicagos miestas surinko partiją ugnagesių ir nusiuntė gelbėti nelaimingus mainierius.

Subatoj, 20 lapkr., rasta skylėje 20 gyvų darbininkų ir ištraukta į viršų. Gelbėtojai visoms spėkoms stengiasi prisimušti į kasyklų užkaborius, kurių yra apie

Moterys raudojančios degančiose mainose pasilikusių savo vyrų ir sunų. Šitas paveikslas gautas iš Chicago Daily Juornal.

WIDOWS OF MINE VICTIMS WALKING THE STREETS

Našlės užmuštų mainierių eina gatve raudodamos. Šitas paveikslas gautas iš Chicago Daily Juornal.

GROUP OF MINERS WIVES

Grupa mainierių pačių, tėmyjančių į išimamus iš mainų kunus.

devyni, kur manoma atrasti į 100 gyvais palaidotų, badaujančių, darbininkų. Bet nelengva prieiti, nes ugnis dar vis siaučia, olos pilnos vodingų gazų ir nepakenčiamas karštis bei dušnumas. Apart to ugnis sunaikino visus medinius ramsčius ir todėl kasyklose perėjimai aklinai užgriuvo. Manoma prie užgriuvusių prisikasti apie 22 d. lapkr. vidurdienį. Kad yra dar gyvų žmonių, tai sprendžiama iš to, jog vienur kitur išgirsta žmogaus balsą, šaukiantį pagelbos. Nors ir galėjo užkaboriuose išlikti kiek gyvais darbininkų, bet jie iki šiol galėjo numirti badu ir troškiu. Koks yra padėjimas užgriutų gyvais kasyklų skylėje žmonių, galima suprasti iš sekančio apsakymo Jurgio Eddy, mainų "boso", kuris su kitais 20 darbininkų užtaisytoje skylėje išbuvo nuo 13 iki 20 d. lapkr.

"Aš buvau antroj "venyj", kuomet dažinojau, jog mainos dega. Pirmiausiai maniau prieiti prie išėjimo — sakė Eddy — bet atradau apimtą ugnies ir ant kelio jau gulėjo negyvų žmonių kunai. Tada aš nemaniau eiti į dumus, nes ten žinojau, jog nėišvengsių mirties. Pasisukau atgal, į ten, kur nėra dar dumų ir gazų. Sutikau pašėlusiai begančius žmonis juos norėjau sustabdyti, pasakyti jog jie ten žus, bet jie kaip pabludę manęs neklausė ir dingo dumuose ir liepsnose. Bet pasisekė atrasti keletą su blaivesnėms smegenims žmonių, kurie paklausę ėjo draugė. Tokiu budu susidarė mųs kompanija iš 21 žmogaus. Mes patraukėme į vieną mainų užkaborį, kur dar buvo nespėję prieiti gazai. Nekurie rinkosi ant kelio pamestas blešines su valgiu, žinodami, jog viena pluta duonos reiškia jų gyvastį. Radome dar liuosą nuo gazų ir dumų užkaborį, kur buvo užtektinai oro. Pirmu dalyku buvo užmuryti perėjimą, t. y. užsibarikaduoti nuo gazų. Tas turėjo buti greitai atlikta, todėl mes visomis pajiegomis griebėmės darbo ir į trumpą laiką darbas bubo atliktas. Apsisaugoję nuo dujų, rupinomės tolesniu likimu. Apžiurėję likučius valgio, pamatėmę, jog jo vienam žmogui vos butų užtekę parai laiko. Mes su tuo maistu turėjome apsaugoti savo gyvastį. Žibintuvo užteko tik porai parų. Užgesus paskutiniam žibintuvui, mes pasinerėmė baisioje tamsoje ir joje išbuvom visą savaitę. Didžiausiu nusiminimu buvo trukumas vandens. Vienas darbininkas turėjo pikį, kuriuo reikėjo gelbėtis. Kiekvienam žmogui žemiausioje vietoje akmenyj iškneibta duobutę, į kur lašeno juodas anglismis vanduo. Nors tasai vanduo buvo labai biaurus, bet jis buvo vieninteliu gyvasties palaikytoju. Kiekvienas gavo duobutę, saugojo ir siurbė tą smalinį vandenį, kurio anaiptol nepriteko. Puskvortė tokio vandenio buvo viskas, ką galėjome per dieną išgauti. Buvo tokių, kurie vogė vandenį nuo sergančių. Bet vėliaus tas vogimas liovėsi, nes tokiems gręsė mirtis. Maistas visai išsibaigė ir alkis neišpasakytai vargino. Reikėjo kiek galint palaikyti drąsą, nes nuo jos prigulėjo mųs palaikymas proto. Kasdien po du kart giedojome šventą hymną ir kalbėjome maldas. Bado prispirti nekurie valgė čebatų aulus ir kepurių matikus (snapus), kiti rijo anglių dulkes bei purvus, kiti kramtė ir rijo tabako sultis. Nuo tokio maisto ir tvankaus oro mes kasdieną silpome. Valandos mums išrodė dienoms, o dienos metais. Vienas iš blogesnių atsitikimų buvo tas, jog vienas iš mus pabludo ir rėkdamas prasišalino. Reikėjo bijotis, kad tas neapimtų ir kitus. Mes ant galo buvome teip nusilpę, jog neįstengėme paeiti dešimts žingsnių neparpuolę. Ejome ant galo jieškoti išėjimo, nes dar penkias valandas, jau butume neišlaikę. — Terp mųs buvo vienas mulas; užmanyta tą mulą paskersti, bet lietuviai užstojo už jį sakydami, jog tas, kurs gers nors ir gyvulio kraują save gelbėdamas, neturi tikėti tuomi išsigelbėti, nes tas yra nedora. Kad neiškiltų už tai peštynė, tas užmanymas buvo atmestas, nors vėliau butų mulą niekas

neišgelbėjęs. Iš ten buvusių savo tvitumu ir drąsa labiausiai atsižymėjo lietuviai."

Tokį maždaug aprašymą padavė 21 d. lapkr. "Chicagos Tribune".

Toje skylėje iš paduotų vardų, matyt buvo penki lietuviai: Tamas Bailys, J. Baranofskis, J. Brosovski, Jurgis Subačius ir Juozas Subačius.

Likusioms našlėms ir našlaičiams dabar renkamos aukos. Iki 22 d. lapkr. aukų buvo surinkta į 26 tukstančius doliarių. Ir lietuviams neverta užmiršti ten nukentėjusius veingenčius.

Prezidentas Taft paskyrė komisiją ištirinti kastynėse nelaimių, kad jas ant toliaus galima butų prašalinti. Darbininkų federacija reikalauja kastynės savininkų nubaudimo, nes tą nelaimė atsitiko dėl jų netbojimo, teipgi įvedimo į kastynes naujų taisyklių.

Utarninko naktį ištraukta iš mainų dar 37 kunai negyvų žmonių. Vienas ištrauktų buvo tik 12 valandų jau numiręs.

Ugnis kaskartas apima naujas mainų skylės; apima jau antrą šaftą, kur užkampiuose yra, manoma, dar labai daug palaidotų žmonių, reikalaujančių pagelbos. Jeigu ugnį negalima bus apstabdyti, tai išgelbėjimas tų žmonių beviltingas. Buvo manoma, jog prie gyvų dasigaus apie 22 d lapkr. bet dar ir 23 dienoj vargu bus galima dasigauti, Apart to daugumas, išlikusių gyvais, jeigu dar nebus užtroškę nuo gazų, tai bus numirę dėl stokos maisto ir vandenio.

Ištraukti 37 darbininkai, kaip tvirtina Coroner Malm mirė ne anksčiaus pirm 48 val. Iš jų prisitaisymo buvo matyt, jog jie iš visų pajiegų kovojo už gyvastį, bet ant galo l'ko gazų užtroškyti. Iš savo drabužių jie turėjo susisukę vėdykles, su kurioms kol dar įstengė- vaikė susirinkusią angliarugštį, teip vadinamą "juodą uką", kuris juos ir užmušė. Jų kunai tapo atrasti parpuolę ant žemės teip, jog išrodo jie mirę bekupojant ir besimeldžiant. Teipgi atrasta prirodymai, jog jie mirę užsibarikadavę kur nors saugioje vietoje, bet trukumas maisto ir vandens juos privertė ją apleisti ir eiti į pavojingesnę vietą.

Tie kunai atrasti skylėje 500 pėdų po žemės paviršium. Jeigu gelbėtojai butų ten nuėję apie 20 d. lapkr., be abejonės butų jų gyvastį išgelbėję.

Atradimas šių, neperseniai mirusių, darbininkų ir Mainierių Unijos protestas prieš nerangumą gelbėtojų, privertė juos noroms-nenoroms lysti į žemesnes mainų dalis, kur ir gelbėtojams gręsia pavojus, bet kur yra dar gyvų žmonių, o gal neperseniai mirusių. Toje skylėje, manoma, galėjo buti tinkamesnės gyvybei aplinkybės, nes yra sausų ir drėgnų vietų ir pakaktina ventiliacija, pavojus gali buti tik dėl trukumo maisto. Tačiaus jeigu nebus greitai prieita, žmonės išmirs badu arba, juo labiaus, nuo valgymo netinkamų maistui dalykų.

Nelaimingų našlių padėjimas labai sunkus. Jos kasdien eina prie įėjimo į mainas ir suklupę, meldžiasi ir raudoja. Ponia Ch. Dovan, kurios sunus tebėra mainose gyvas ar miręs, kasdien po kelis syk eidavo tiės "šaftu" ir melzdavosi. 22 d. lapkr. rytą, begryždama namon, ji numirė iš gailesčio ir susirupinimo.

Iš visur.

|| Laikraščiai praneša, jog apskričiuose valdomuose Nicaraguos prezidento Zelaya viešpatauja pasibaisėtini prietikiai. 500 nužiurėtų ypatų be teismo sušaudyta. Nužiurėtų ypatų namuose daromos kratos, o jeigu prieš tai kas išdrysta protestuoti, to namus sugriauja. Moteris simpatizuojančias arba susigiminiavusias su revoliucijonieriais kankina. Gyventojai šaukiasi į visas civilizuotas tautas melzdami padaryti galą toms Zelayos baisenybėms.

|| Ant salos San Domingo (Vidurinėj Amerikoj) užgimė tvanai. Upė Yagui išsiliejo per krantus. Užtvinę vandens užliejo miestą Monte Cristo. Kaip kokiose vietose ant gatvių vandens yra 15 pėdų.

|| Ant prancuziško kariško laivo Dupuy de Lome užsinuodino veik visi jo įgulos jureiviai. Mano, kad jie užsinuodino nuo pagėdusios sudarytos mėsos. 30 jureivių dar labai pavojingai serga.

Tikėjimų Istorijos Rankvedis

Su paveikslais

Parašė, bendradarbiaujant kitiems mokslininkams.

P. D. Chantepie de la Saussaye,

Teologijos profesor. Amsterdame,

Vertė J. Laukis

Labiausiai susimaišę iš visokių sudėtinių dalių yra šiaurinės Afrikos gyventojai. Jau męs nurodėme į klausimą sulyg to, kas čion turi didžiausią svarbą, ar gimininguma su negrais, ar azijatiško kraujo priemaištis. Į Egyptą vienval suplusdavo visokios tautos: senovėje semitai, persai, arabai, graikai, romėnai, viduriniuose metašimčiuose ir naujesniuose laikuose arabai, turkai, Mažosios Azijos tautos ir europiečiai. Toliaus į pietus, tautose, teip vadinamos, etiopiškos grupos, yra teipgi didoka arabiško kraujo priemaištis; kalnuotoji Abisinijos dalis dar keliais šimtais metų prieš Christų buvo naujokijama pietinių arabų (himjaritų) per ką ir kalba joje etiopiška arba geez, yra semitiška. Į vakarus nuo Egypto, šiauriniu Afrikos pakraščiu, užsiliko pirmieji gyventojai berberuose (Imošag, Berabra), o teipgi tuareguose ir tibbu Sacharos dykumos. Vienok semitiškosios naujokijos ir romėnų užkariavimai senovėje, syriškai arabiškos kareivijos ir turkų valdžia viduriniuose metašimčiuose bei naujesniuose laikuose, prie ko reikia prijungti daugybę prigabentų čion krikščionių vergais, padarė tą mencių sumaišytos žmonijos, kuri paprastai turi maurų vardą (moriskai). Šita Afrikos dalis yra vienintėlė, kuri įeina į visasvietinę istoriją.

Šiaurinėje Afrikoje kuone visur viešpatauja islamas. Tik kaikurios gentės ant augštesnio Nyliaus yra dar pagoniškomis, pas egyptiškus koptus gi kaipo ir pas abisiniečius randame monofizitiškąją krikščionybę. Koptai po savo patriarcho vyriausybe per daugelį metašimčių priespaudos tvirtai laikėsi krikščionybės, nors reikia pripažinti, kad jie nupuolė. Bet dar labiaus nupuolęs yra tikėjimo ir doros stovis Abisinijoje, kur krikščionybė susirišo ne tik su mahometonais ir žydais (abisiniškas žydas vadinasi falaša), bet net su pagoniškais elementais. Kerėjimas ir visoki prietarai, baimė piktų akių ir raganybės, supratimas apie buddas, teip vadinamas dvasias pasiverčiančias į gyvulius, yra randama visur. Krikščionybė pati yra tik iš užlaikymo kaikurių ceremonijų; kunigija atsižymi savo tamsumu ir ištvirkimu. Todėl Abisnijoje krikščionybė vargiai viršija pagonybę ir butų greičiau pirmyneiga, o ne atžagareiviškumu, jei šalis visai atvirstų į islamą, kuris čion vienval auga.

Islamas šiaurinėje Afrikoje yra griežtai stačiatikiškas ir išpažysta Sunna kaipo ir Koraną. Egyptas per metašimčius yra buvęs mahometonų civilizacijos sėdyne; gardas Kairo su savo puikioms mečetėmis, kurių Al-Ažar mečetė yra naudojama universiteto, yra vis dar mahometonų pažinties centru. Kad islamas ant Augštutinio Nyliaus, Nubijoje ir Sudane gali paversti gyventojus į aršiausius fanatikus, tai tas tankiai buvo parodyta šiolaikinėje istorijoje vienvaliniu apsireiškimu mahdijų — tikėjimo vadovų. Tirlaukyj puritaniška Snussi sekta turi daugelį pasekėjų. Šiauriniu valstijos pakraščiu, jei nėra apnaujokytos europiečiais, kaip Alžyras ir Tunisas, atstumia kiek galėdamas visas svetimas įtekmes; Morokko yra valstija visai uždaryta nuo musų civilizacijos. Nuo pirmo įvedimo islamo, šitos šalys buvo garsios savo tikėjimišku uolumu; viduriniuose amžiuose jos išdavė dvi dinastijas subergždėjusiems išpanams, Almoravidus ir Almohadus. Po šiai dienai randame ten klėstint garbinimą mirusių ir gyvų šventųjų (marabutai). Mažai žymių galima rasti ar laukti šitose šalyse atgijimui dabartinės ar ateitinės mahometonų kulturos, kuri savo čiukurą pasiekė viduriniuose metašimčiuose

3. AMERIKOS LAUKINIAI.

Nusisiuntimo raštai. Bibliografija yra pas Waitzą, III (1862) ir IV (1864). Iš specijališkų katalagų paminėsime pilniausią, ypatingai sulyg geografiškų ir teipgi etnografiškų knygų Fred. Muellerio (Amsterdam, 1877 m.). Senesni aprašymai kelionių, pradedant nuo 17to metašimčio, yra dabar tik bibliografiškos vertės. Tas pats yra teipgi su rinktiniais veikalais, branginamais savo laike, nuveiktais katalikiškų misijonierių 18to metašimčio (Lafiteau ir Charlevoix) apie šiaurinę Ameriką. Ikišiol užlaikė savo vertę gyvi vietinių padėjimo išjautojimai dideliame istoriškame Robertsono veikale, *The History of America*, ir pas Prescottą, *Conquest of Mexico* ir *Conquest of Peru*. Ir naujų aprašymų kelionių branginamais yra teip dėl jų paveikslų kaip ir turinio, A. v. Humboldto ir princo Maksimiliano v. Vied veikalai.

Apžvalga įvairių šitos svieto dalies tikėjimų, pilna žinių, yra sutelkta J. G. Muellerio, *Geschichte der Amerikanischen Urredigionen* (2ra laid., 1867), turtinga žinių kasykla, bet teiraujanties jos, reikia atminti, jog autoriaus teorija visur daro skirtumą terp šiaurinio tikėjimo į dvasias ir pietinio garbinimo saulės. Sulyg Grenlandijos didžiausia žinios versme tebėra vis P. Egede, *Nachrichten von Groenland* (1790). Catlino, Schoolcrafto veikalai ir skaitlingos D. G. Brintono knygos, kuriomis, žinoma, reikia naudotis atsargiai, turi svarbius pastebėjimus sulyg šiaurinės Amerikos indijonų. Branginamas, tik beveik perplatus rinkinys padarytas H. H. Bancrofto, *Native Races of the Pacific States of North America* (5 tom., 1875 m.).

A. Reville apėneka civilizuotų tautų tikėjimus savo, *Les religions du Mexique et de l'Amerique centrale et du Perou* (1885 m.); jis skaitė Hebbert paskaitas sulyg šito dalyko Anglijoje 1884 m. Apie Meksiką: E. B. Tylor, *Anahuac, or Mexico and the Mexicans* (1861 m.), tas pats Enc. Brit.

Apie vidurinę Ameriką: Brausseur de Bourbourg, *Histoire des nations civilisees du Mexique et de l' Amerique centrale, durant les siecles anterieurs a C. Colomb* (1857—59 m., 4 tom.). Apie Peruviją R. B. Brehmo veikalas, *Das Inkareich* (1887 m.).

Žinios, susidedančios iš vietiniškų raštų ir senų išpaniškų apyskaitų, yra surinktos Kingsborough' *Antiquities of Mexico* (1831—48 m.), ir branginamasis prancuzų rinkinys Ternaux-Companso (nuo 1837 m.), bei keletas kitų išleidimų Hakluyt draugijos.

Klausimai, užimanti etnografiją sulyg šitos svieto dalies, yra vienumo ir savistovystės klausimais amerikoniškosios veislės. Bet net ir tie, kurie žiuri į visus amerikiečius kaipo į vieną žmonių veislę, išskiria iš jų eskimosus ir grenlandus, gyvenančius šiaurinėj sausžemio dalyj; pastarieji arba yra priskaitomi prie mongolų, arba, priskyrus prie jų kaikurias žemgalinės Azijos gentis, padaro iš jų atskirą, arktiškąją ar hyperborėjišką veislę, kuri vienok turi daug susilietimo taškų kaip su mongoliška teip ypatingai su amerikine veisle. Prileidimas atskiros amerikinės veislės yra ginčijamas iš įvairių pusių. Buvo, ir iš dalies dabar dar yra, labai pasiplatinęs manymas, skaitąs juos mongolų atmaina arba mongolų ir malajų sąmišiu. Fr. Mueller gina jų atskirumą ir drauge su tuo vienumą, kuomet antropologai ir etnografai, ypatingai amerikiniai, palinkę yra greičiau juos dalyti į dvi ar daugiau, nepriklausančių vienà nuo kitos grupų. Gali buti, kad mokslas niekuomet neturės budų tikram išrišimui šitų klausimų. Nėra galima duoti jokio neužginčijamo prirodymo naudai manymo apie susirišimą amerikiečių su kitomis veislėmis. Teisybė, yra kaikurios žymės susinešimų Amerikos su Senuoju Svietu pirma jos atradimo. Iš vidurinių metašimčių islandiečių rašliavos matome, jog jie pažinojo Grenlandiją, ir, plaukiodami pakraščiais, nueidinėjo toli į pietus. Jog gentės, gyvenusios vakariniu šiaurinės Amerikos pakraščiu, turėjo susinešimus su Azijos tautomis, tai tas, šiek-tiek, yra galimu. Bet abiejuose šituose atsitikimuose nėra žinios, kaip toli šitie susinešimai siekė ir kokią jie turėjo prasmę. Nė fiziškas žmonių veislių sudėjimas, nė augmenija (flora) ir gyvulija (fauna) šitoje dėstyj, tarytum neduoda jokio pagrindo teisingam išrišimui. Priešingai, iš civilizacijų pobudžio, ypatingai Meksikoje ir Peruvijoje, buvo išvedžiojama apie susirišimą jų su senovės civilizuotomis tautomis. Buvo manoma, ir dabar dar kartais yra manoma, jog tik tokiu budu gali buti išaiškinta reiškus panašumas dailės, papročių ir pažiurų šitų tautų ir tautų Senojo Svieto. Spėta, kad mokytojais jų buvo išsisklaidę po svietą žydai, finikiniai marininkai ir naujasėdžiai, azijatiškieji buddistai, ir tt. Dar paskutiniame laike chinų žinia iš penkto metašimčio apie vakarų šalį Fuzang, buvo taikoma prie Amerikos, iš kitos gi pusės buvo stengtasi išvesti meksikiečių pažiuras nuo senovės keltų*). Bet tas viskas reikia laikyti klaidingu; šalis Fuzang, be abejonės, buvo Japonija. Ar vienumas amerikinės veislės gali buti parodytas lingvistikos, tai teipgi reikia pripažinti atviru klausimu; ikišiol męs esame tik perijode mokymos atskirų kalbų grupų, senoviškos (Meksika) ir Kečua (Peruvija).

*) Ch. G. Liland, Fusang or the discovery of America by chinese buddhist priests in the fifth century (1875 m.); E. Bovua, L' Elysee des mexicains compare a celui des Celtes (R. H. R. 1884 m. II.).

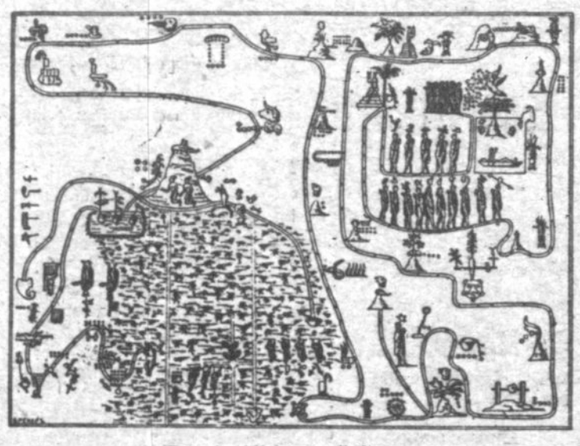

Pav. 4. Aztekų persikėlimas.

Tokiu budu negalime dar laukti moksliškai užtikrinamo klasavimo pirmųjų Amerikos gyventojų. Sekančioj trumpoj apžvalgoj pasistengsime, kiek galėdami, suvesti tikresnius gautų išvadų. Nuo šiaurinės Amerikos indijonų, ankštesnėj prasmėj vadinamų raudonodžiais, atskiria kaipir atskirą grupą gentes, gyvenančias į vakarus nuo Uolinių kalnų ir upinio Oregono apskričio iki jurai. Svarbesnėmis raudonodžių gentėmis yra atapaskai (čippevai), irokėzai, algonkinai, dakotai (Sioux) appalačiai (krykai), kuomet načėnai, gyvenanti pa-Mississippiu žemyn, ankštai liečiasi iš vienos pusės su appalačiais, iš kitos, su Meksikos gyventojais. Meksikoje galima atskirti trys sluogsniai; vienas, kuriam priklauso pirmieji gyventojai, tame skaitliuje čičimekai, paskui pirmas toltekų persikėlimas ir antras aztekų persikėlimas. Toltekai atėjo nuo šiaurės, bet po daugelio metašimčių viešpatavimo jie, regimai, buvo nuvaryti į pietus pirmųjų gyventojų, po ko šalis buvo užkariauta atėjusių iš šiaurės kariškų aztekų. Vidurinėje Amerikoje gyveno gentė maya, prie kurios priklausė kviečiai. Šiauriniu Pietinės Amerikos pakraščiu ir ant Antilinių salų gyveno arovakai ir karibai. Musų pažintis ypatingai menka sulyg pietinės Amerikos tautų. Męs atskiriame Brazilijos gentis (tupi, gvarani, botokudai), abiponus ir pompasų indijonus, araukonus, patagonus (tehuelhet) ir Ugninės Žemės gyventojus (Terra del Fuego). Siaura žemės juosta vakariniu pakraščiu buvo apgyventa civilizuotų tautų; šiaurėje (dabartinėje Naujoje Grenadoje) gyveno čibčai ir muiskai, toliaus kiek į pietus žydėjo peruvijonų civilizacija, kurių senesnė sėdyba buvo šale Titikaku ežero, kuomet vėliaus valdymo stovis buvo užimtas inkų genčių, gyvenusių Kusko šalyje. Inkai priklausė tautai kvičua (kešua), su kurią giminiuojasi aimara.

Amerikinė veislė sulyg savo pobudžio daugumu primena mums malajus. Amerikietis yra užsivėręs savyje, laiko save rimtai, garbiai ir atsižymi dideliu pakantrumu, ypatingai išlaikyme kančių. Jis yra tylus ir pasalus, narsus, piktas, nuožmus ir pakerštingas. Jis nėra tikęs greitai perimti ką naujo ir pritaikyti prie aplinkybių; jis mąsto pats sau, bet jo vidurinis gyvenimas turtingesnis už gyvenimą daugelio kitų žemesnių veislių, net negrų, kurie iš didesnės dalies pereina jį savo išlaukine daba. Su šitomis atžymybėmis pobudžio, teipgi iš kitos pusės su dideliu auginamų augalų ir naudingų gyvulių trukumu ankštai sujungta amerikinės kulturos formos. Amerikietis — medžiotojas, žvejas, kareivis ant žemės ir vandens, bet ne žemdirbys ir ne piemuo. Šitoj svieto dalyj reiški yra nebutis tarpinių civilizacijos laipsnių. Amerikos gyventojai arba laukiniai, arba civilizuotos tautos, teisybė, vos išėję iš barbariško stovio. Senaisiais kulturos centrais Amerikoje yra Peruvija, vidurinė Amerika, ypatingai Yukatanas, Honduras ir Meksika; pilys Mississippi ir Ohio (Ohajo) paupiais teipgi nurodo į senovės civilizaciją. Kitos šitos svieto šalies gentės gyveno laukiniame stovyje. Vienok kariškieji raudonodžiai, užsiimanti plėšimu ant jurių, karibai, kuriems Antilių gyventojai davė kanibalų vardą, stovėjo augščiau už Brazilijos ir Ugninės žemės vietinius gyventojus, kuriuos paprastai priskaitoma prie žemiausių žmonių veislių.

Ikišiolai šnekėjome tik apie pirmuosius Amerikos gyventojus. Jie kuone visiškai yra išvaryti ir sunaikinti europinių naujasėdžių bei pergalėtojų ir tik iš dalies jie susimaišė su jais. Raudonodžių gentės buvo nušluotos karių ir jų pačių nedorumo; daugumas etnografų pranašauja jiems tikrą galą ir nelaukia daug nuo jų pavieningų mėginimų priprasti prie stovaus žemdirbinio gyvenimo. Iš galingų kadaisia karibų likę vos keli tukstančiai. Iš kitos pusės, pietinėje, kaipo ir vidurinėje Amerikoje ir Meksikoje europiečiai daugumoj susimaišė su vietiniais, bet Jungtinėse Šiaurinės Amerikos Valstijose tą vargiai galima pasakyti. Šiaurėje daugiausiai germaniški (angliški) nausėdžiai ką apvaldė žemę. Vienok tulas susimaišymas buvo prancuzų elemento Kanadoje ir Luizianoje; Meksikoje gi ir visur pietuose gyventojai susimaišę su romėnišku elementu (išpanais ir portugalais). Kaipo trečią elementą turime imti į skaitlių negrus, kurie buvo suvilkti į Ameriką dideliais buriais kapo vergai, nes vietiniai negalėjo paprasto darbo dirbti. Ypatingai Meksikoje, vdurinėje Amerikoje ir Antilėse yra skaitlingos maišytų veislių atmainos: mulattos (europietis ir negras), mestizos (europietis ir amerikietis), ir tt.

(Toliau bus).

IŠ VISUR.

|| Nicaraguos kariškasis teismas pasmerkė mirtim du amerikonu — Cannoną ir Grace. Juodu mat ant jurių padėjo dinamito minas, norėdami išmesti į padanges gabenančius prezidento Zalaya kareivius laivus. Mina jų padėta viena expliodavo vos 15 yardų nuo garlaivio Diamante ir dručiai tą garlaivį pagadino.

|| Terp Chinų ir Portugalijos užgimė nesutikimai už žemės šmotą aplink Portugalijai prigulintį miestą Macao. Chiniečiai sako, jog Portugalijai priguli miestas, o žemė aplinkui Chinams, kad ją Portugalija valdo be jokio pamato ir reikalauja sugrąžinimo.

|| Vokietijoj, mieste Frankfurte ant Maino, susitvėrė pirmutinė ant svieto akcijonieriška orlaivių kompanija. Ji rengs prieš vėją lekiančių orlaivių linijas važiojimui žmonių. Kompanijos kapitalas — 4 milijonai markių.

|| 18 d. lapkričio caras išleido prisakymą išvaikyti Finlandijos seimą, kadangi jis atsisakė kariumenės reikalams paskirti 8 milijonus rublių. Nauji seiman rinkimai atsibus 1 d. vasario sekančių metų. Bet ką caras darys, jeigu ir naujasis seimas atsisakys pildyti jo visus užsimanymus?

||Prancuzijoj, netoli Dieppe nusišovė 70 metų moteris Hotteloup iš Paryžiaus. Saužudė turėjo prie savę daug pinigų ir brangenybių. Priežastis saužudystės, kaip iš laiško palikto pasirodė, buvo ta: kad jai nusibodo ilgiau laukti pasisekimo jos vyro išradimo, parduoto vienai kompanijai, apie naują budą popieros dirbimo.

|| Venezuellės sostapilyj, mieste Caracas iš naujo apsireiškė azijatiškasis maras, kuris čia buvo jau išnykęs.

|| Jungtinių Valstijų randas pripažino kariaujančia puse Nicaraguos revoliucijonierius. Nuo prezidento Zalaya pareikalauta pasiteisinimo dėl nužudymo dviejų amerikonų dalyvavusių revoliucijoj.

|| Susirinkęs Finlandijos seimas tarėsi apie Maskolijos reikalavimą dvigubai pakelti sumą skiriamą kariumenės reikalams ir nutarė kreiptiesi prie caro su prašymu, kad tas reikalavimas sutinkančioj su teisėmis formoj butų paduotas antrą kartą.

|| 17 d. lapkričio Europoj, ypač Vokietijoj ir Prancuzijoj siautė pirmutinė šįmet sniego dargana.

APGARSINIMAI.

TURI MIRTI.

Kuomet gydytojas pasako tuos du žodžius apie jusų šeimynos sąnarį, arba jusų mielą draugą, kaip jie buva įskaudinanti! Tuo labiaus jie buva skaudesni, kuomet jųs žinote, jog toji mirtis galima buvo išvengti, jeigu butų į laiką stropiai gydyta. Visada atmink seną patarlę, neleisti ligai tave apkariauti. Gydykis pirmame nesveikume. Jeigu liga apsireikštų trukumu apetito arba silpnumu, Trinerio Amerikoniškas Kartvynio Elixiras turbut išsyk vartojamas. Jis skilviui sugrąžins sveikumą ir padidįs jo veiklumą, dapildįs gromuliojimą ir pagelbės venoms pripildyti čystu krauju visą kuną. Jis pagydys uždegtas plėves ir sustiprįs organus. Aptiekose. Jos. Triner, 1333—1339 So. Ashland ave., Chicago, Ill.

Draugysčių reikalai.

Paskutinis Vakaras

Prieš Adventą.

"Birutė" rengia puikų dramatišką vakarą

Subatoj, 27 d. Lapkr., 1909 m.

Šv. Jurgio parap. mok. svetainėje, kuriame statys pirmu kartu Chicagoje ant scenos labai juokingą komediją

'Tarnas įpainiojo'

Beto "Birutės" choras pasirodys su puikiausiomis dainomis. Po vaidinimo bus puikus balius su naujausiais lietuviškais ir svetimtautiškais šokiais. "Birutės" orchestra iš 20 muzikantų. Kviečiame gerb. publiką skaitlingai atsilankyti šitan musų vakaran, o užtikriname pilnai, kad kiekvienas bus užganėdintu ir ilgai minėsi vakarą. — Vakaras prasidės lygiai 7 val. Tikietai po 25c. ir 50c tiktai.

"Birutė".

Didelis S.L.A. Chicagos kuopų Balius.

Visos Chicagoj esančios Susiv. L. A. kuopos, parengia iškilmingą vakarą, nedėlioje, 16 d. sausio (Jan.) 1910 m. South Side Turner Hall, 3143—47 State st., pradžia 5-tą val.

Bus dainos, prakalbos, monoliogas, deklamacijos, muzika ir tt., iš geriausių lietuviškų spėkų; potam puikus balius su lietuviškais šokiais. Teipgi bus išlaimėjimas auksinio laikrodėlio.

Visas vakaro pelnas eis parengimui S. L. A. XXV seimo, kuris atsibus Chicagoj 1910 m. Tikietus minėtam vakarui, jau galima gauti: "Lietuvos" ir "Katalikos" redakcijose, ir prie S. L. A. kuopų valdybų. Tikietai yra visi numeriuoti, ir iš laiko perkant gaunama po 25 centus, paskui, svetainėje, bus visi po 50 centų. Todėl pirkite iš laiko, nes gali tuom patim laimėti puikų laikrodėlį.

Komitetas.

SUSIRINKIMAS.

Chicago, Ill., 28 kp. T. M. D., nedėlioj, 28 d. lapkr., 7 d. vakare, turės savo susirinkimą Aušros Vartų parapijinėj svetainėj, 23 place. Kviečiami visi sąnariai ateiti užsimokėjimui savo mokesčių už ateinančius metus. Kurie neužsimokės už ateinančius metus savo mokesčius, tie negaus Dr. Kudirkos Raštų. Atsiveskite ir savo draugus prisirašyti į musų kuopą.

Kuop. Rašt. J. Biežis.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo mylimo draugo, Mataušo Glėbo; paeina iš Vilniaus gub., Trakų pav. Olkenikų volostjes ir parapijos, Kalvių sodžiaus; 7 metai kaip Amerikoj; girdėjau, kad gyveno Witterberry, N. Y., malnose. Turiu dabai svarbų reikalą; ar jis pats, ar kas kitas meldžiu man pranešti ant to antrašo:

Dominikas Baliukevičius.
219 N. Fairhill st., Philadelphia, Pa.

Pajieškau savo draugo Vincento Rambacevičios; paeina iš Suvalkų gub., Naumiesčio pav., Rudos parap., kaimo nepamenu ar Kardokų ar Prusokų. Meldžiu atsišaukti šiuo adresu:

Juozas Andžiulis
9112 Dauphin ave., Chicago, Ill.

Pajieškau savo seseries Elzbietos Lemezaitės; pirmiaus gyveno Scotlande, Anglijoj. Ji paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Triškų par., Birbeliškės sodos. Ji pati ar kas kitas teiksis man pranešti antrašu:

Kazimieras Lemezis,
Box 38, Enumclaw, Wash.

Pajieškau savo dėdės Stanislovo Kauno gub., Panevėžio pav., Pakruopio vol., Klavainių par., Uašo sod.; apie 19 metų Amerikoj; apsivedęs; turiu svarbų reikalą. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Juozapas Latonis,
276 S. American st., Philadelphia, Pa.

Pajieškau savo švogerio Tadeušo Anjckio. Paeina iš Kauno gub., Telšių pav. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

S. W. Jad
Lyndale, Idaho, Camp 8.

Pajieškau savo pusseserės M. Notrimaitės. Paeina iš Kauno gub., Šiaulių par., Lokavos sodos; trečias metas Amerikoj; pirmiau gyveno Chicago, dirbo prie kriaučių. Ji pati ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Liudvikas Markauski
4600 So. Marshfield ave., Chicago, Ill.

Morta Lisauskaičia, o po vyrui Morta Preigienė pajieškau savo pusbrolį Domininką Bliną; girdėjau, gyvena Chicagoje; paeina iš Kauno red., Vilkmergės pav., Raguvos par., Putiliškių sod. Jis pats ar kas kitas malonės duot žinią adresu:

Morta Preigienė
9130 Johnson ave., Chicago, Ill.

Pajieškau savo švogerio ir sesers, Ignoto ir Marijonos Ciepalų, Suvalkų gub., Gruziškių par., krašauskų sod.; girdėjau gyveno Brooklyne, N. Y. Jie patys ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Jonas Lizdas
832 Broadway, Cleveland, O.

Pajieškau savo pusseserės Zanės Užunaratės ir Jono Gryno, kurs paeina iš Zizanių kaimo. Girdėjau, atvažiavo į Ameriką šią vasarą; turiu svarbų reikalą; meldžiu atsišaukti adresu:

George Užunaris
Box 51, Lead City, So. Dakota.

Pajieškau savo švogerio Antano Kovero, Kauno gub., Šiaulių pav., Kuršėnų vol., Urkuvėnų sodos; apie 5 metai Amerikoj; gyveno Bostone, Mass. Jis pats ar kas kitas malonės duoti žinią adresu:

Ignacas Rimas
2712 Spring Alley, Pittsburg, Pa.

Aš Juozapas Rudaitis pajieškau savo brolio Alexandro Rudaičio; 4 metai atgal gyveno Bey City, Mich. Paeina iš Kauno gub., Raseinių pav., Kelmies vol., Kirbučių kaimo, 26 metų senumo; 4 metai Amerikoj. Akis turi mėlynas, plaukai tamsiai gelsvi, 5 pėdų 4 colių ir pusės dydžio; užsiima kraučyste. Labai meldžiu, jei kas apie jį žino, man pranešti, arba jis pats lai atsišaukia.

Juozapas Rudaitis
Collinsville, Ill., Madison Co.

Pajieškau savo draugų Antano ir Petro Sevicos; Mateušo Povylaičio; Vladislovo Zaukos; Povylo Stero; Povylo Tautvydo; Kaetono Staugos; Jono Leonavičios; Stanislovo Cinskio; Jono Yucos. Jie pats, ar kas kitas, teiksis duoti man atsakymą.

Frank Daubowsky
26 E. Champlain st., Montreal, Canada

Pajieškau savo draugo Jono Balsio, Suvalkų gub., Naumiesčio pav., Plokščių par., Bižiedų kaimo. Meldžiu atsišaukti adresu:

J. Sutkaitis
Box 529, Hurley, Wis.

Pajieškau savo susiedo Jono Kazaičio, Kauno gub., Raseinių gm., Namakčių par.; Paežerių kaimo; 18 metų Amerikoj. Ar jis pats ar kas kitas duokit žinią adresu:

F. Tolišius
500 Ohio ave., East St. Louis, Ill.

Pajieškau Jurgio Mitro ir Krisio Kulbino; abudu paeina iš Kauno gub., Aleksandrauskos pavietos, Papilės parapijos, Krisis Kulbis gyveno Shenandoah, Pa., Jurgis Mirtas gyveno Scranton, Pa. Dabar nežinau kur jie yra. Kas apie juos žinot, kur jie yra, meldžiu duoti žinią adresu:

Kostana Ramanauskas
5 Bank str, Waterbury, Con.

PIRMA LIETUVIŠKA BANKA AMERIKOJE

3252 SOUTH HALSTED STREET, Kampas 33čios, CHICAGO, ILL.

A. OLSZEWSKIS, Savininkas.

ŠITA BANKA skolina žmonēms pinigus pirkimui namų ir lotų mieste Chicagos nuo mažiausios iki didžiausios sumos.. Jeigu perki namą ar lotą, o neturi visų pinigų, ateik pas mus, o męs tau juos paskolinsime už prieinamą procentą ir ant lengvų išmokesčių.

ŠITA BANKA taipgi priima užčēdyjimui pinigus nuo mažiausios iki didžiausios sumos ir moka depozitoriams 3% metams.

ŠITA BANKA taipgi parsamdo žmonēms skryneles (Boxes) pasidējimui pinigų už $3.00 metams. Šios skrynelēs taip yra apsaugotos, kad prie jų nē ugnis nē vagis negali prilįsti.

ŠITA BANKA parduoda namus ir lotus lengvais išmokējimais. Jei nori pirkti namą ar lotą mieste Chicago, ateik pas mus, o męs tau surasime tą ką norēsi ir ką jieškai.

ŠITA BANKA apsaugoja nuo ugnies namus, biznius ir naminius baldus turtingiausiose Apsaugojimo (Insurance) Kompanijose. Taigi apsaugoja ir gyvastį bei susižeidimą ("Life and Accident Insurance").

ŠITA BANKA iškolektuoja dalis ir skolas iš Europos ir kitų šalių pigiau ir greičiau kaip visos kitos bankos.

ŠITA BANKA parduoda Šifkortes visų linijų ir siunčia pinigus į Europą ir visas dalis svieto geriau, greičiau už visas kitas bankas.

KO TIK REIKALAUJATE, ateikite pas mus, o męs su noru išklausysime Jųsų reikalus ir jeigu bus galima, męs juos geriau ir pigiau atliksime už visus kitus.

BANKOS VALANDOS.

Musų Banka yra atdara priēmimui, išmokējimui ir siuntimui pinigų ir Šifkorčių kasdien nuo 8 valandos ryto iki 9 valandai vakaro, o nedēldieniais ir šventomis dienomis nuo 9 valandos ryto iki 9 valandai vakare.

Olszewskis pats Bankoje buva šiose valandose:

Šiokiomis dienomis:

Nuo 8 valandos ryto iki 6 valandai vakare

Nedēldieniais ir šventomis dienomis:

Nuo 11 valandos ryto iki 4 valandai po pietų.

Panedēliais:

Nuo 8 iki 9 valandos ryto iki 1 valandai po pietų ir

Nuo 8 iki 9 valandai vakare.

Norintieji su patim Olszewskiu asmeniškai (asabiškai) pasimatyti malonēs kreiptis augščiau nurodytose valandose.

GYVENANTI tolymesniuose miestuose kreipkitēs prie musų laiškais adresuodami.

A. OLSZEWSKI

3252 SOUTH HALSTED ST. CHICAGO, ILL

ATLYGINIMAS!

Gaus gerą atlyginimą, kas praneš kur yra N. Walassinass arba kitaip Nick Walsh. Jisai dirbo pas Griffin Wheel Co., teipgi ant Chicago & Oak Park Elevatoriaus, gegužio mēnesyj, 1907 m.

Susižinokite su
D. L. Tennington
Room 1122, 135 Adams st., Chicago.

Ant Pardavimo.

PIGIAI PARSIDUODA SALIUNAS, nes tik už 400 dol., o jis yra vertas 600 dol. Aplink didelēs dirbtuvēs, strytkariai eina išilgai ir skersai. Priežastis — nupirkimas farmos. Saliunas randasi ant kampo 35 ir So Morgan gatvių.
Peter Satkauskas
35 & So. Morgant sts., Chicago, Ill.

Parsiduoda labai pigiai didelis saliunas vidurmiestyje. Pigi randa. Paranku lietuviui, lenkui, vokiečiui ar švedui. Gali daryti gerą biznį, kuris supranta. Savininkas turi kitą užsiēmimą kitame mieste todēl šitą parduoda. Atsisaukti adresu:
J. J. Kveder
131 So. Genesse st., Waukegan, Ill.

Pardavimui Grocernē ir Bučernē, 4838 W. 14 st., Grantworks. Ill. Vieta apgyventa lietuvių ir lenkų. Parduodama todēl, jog savininkas nori važiuoti į Lietuvą. Norinti turēti gerą biznį, gali ateiti ir prisižiurēti.
J. G.

Pardavimui keptuvē (Bakery) West Side dalyj, geroj vietoj, biznis išdirbtas, 2 pečiai, 3 vežimai, 4 arkliai; įējimai 100 dol. per dieną. Parsiduoda dēl nesutikimų su bendrininku (partneriu). Antrašas:
2253 W. 18th pl., Chicago.

Ant pardavimo pigei Barzdaskutykla, (Balber shop) lietuvių ir lenkų apgyventoje vietoje, su krēslais ir kitais įrankiais. Parsiduoda labai pigei. Atsišaukite tuojaus, 3711 S. Hermitage ave., Chicago, Ill.

Reikalavimai.

Reikalinga išsilavinusi lietuvaitē materijų (Dry Goods) pardavēja. Vieta darbas. Atsiliepkite angliškai. R. C. Loeber, 1930 Halsted st.

APTIEKORIUS.

Sumanus ir garą patyrimą turįs, kalbantis gerai lietuvišką, lenkišką ir anglišką kalbas, pajieško atsakančio užsiēmimo aptiekoje. Susižinojimui adresas:
Bronislovas Gzell
Union ave., Chicago, Ill.

Reikalauja Atstovo.

Wisconsino žemēs pardavinējimo kompanija reikalauja Chicagoje gero atstovo. Turi buti apsipažinęs su Amerikoniškomis biznio metodomis, turi numanyti apie apgarsinimus ir žinoti kaip pardavinēti Wisconsino valst. žemę pirkējams visoje Amerikoje. Žmogus su gera reputacija tarpe lietuvių ir norintys dirbti randa čia retai atsitaikomą progą. Atsakyk angliškoje kalboje, pridūodamas savo patyrimus bizniuose, kokiame biznyje esi ir koki žmonēs gali paliudyti. Adresuok: P. O., Box 408, Ashland, Wis.

Naminē Mokykla.

Gramatika angliškos kalbos mokytis be mokytojo (apdaryta).. $1.00.
Vaikų Draugas arba kaip mokytis skaityti ir rašyti be mokytojo.. 15c.
Naujas Budas mokytis rašyti be mokytojo .... 10c.
Aritmetika mokytis rokundų be mokytojo (apdaryta) .... 35c.
Pinigus siųskite per Money Order šiuo adresu:
P. MIKOLAINIS,
Box 62, New York City.

Visai Dovanai.

Duodame dovaną, puikiausią daktarišką knygą, vertēs vieno dolierio, tiems, kurie pas mus užsirašo nors vieną iš šių laikraščių, metui laiko: "Lietuvą" — 2 dol., "Vienybę Lietuvninkų" — 2 dol., "Kataliką" — 2 dol., "Keleivį" — $1.50, "Darbininkų Viltį" — $1.50. Norēdami daugiaus žinot apie knygą, prašykite jos katalioge. Siųskite gromatas ir pinigus šiuo adresu:
M. Paltanavičia
15 Millbury st., Worcester, Mass.

Meldžiu sugrąžinti.

Išējus mano moterei iš gyvenimo p. n. 3252, 34 gat., ant antrų lubų, dienos laike, įsilaužē į ruimus vagis ir išnešē šiuos daiktus: auksinį vyrišką žiedą su trims raudonais akmenukais ir su litaroms G. K.; antrą šliubinį žiedą su litaroms G. K. 15 aug. 09; moterišką auksinį laikrodēlį ir ant kaklo užneriamą lenciugēlį, su auksine širduke; teipgi paēmē 16 dol. pinigais. Jeigu kam pasitaikytų nupirkti nuo ko vieną iš tų daiktų arba visus, meldžiu man sugrąžinti; už žiedus duosiu po penkis doliarius, o už laikrodēlį dešimts. Meldžiu tautiečių man pranešti, jeigu kuris pamatytumēt vieną iš tų daiktų.
Jonas Kungis,
826 — 34th st., Chicago, Ill.

Tai ne Baikos.

Kad žmogus, jau kartą apsirgo arba teip jaučiasi, tad nereikia laukti atidēlioti, bet kreiptiesi prie atsakančio gydytojaus. Kad nesupranta ligos, tad turi pasirupinti pats sergantis, kame blogas, kad galētų išpasakoti arba aprašyti daktarui. Todēl parodyjama, kad žmonēs skaitytų "Vadovą į Sveikatą", kurią parašē Dr. E. C. Collins ir uždējo jisai teippat Collins New York Medical Institutą. Sergančius gydo, o nežinančius pamokina, apgarsinimas kitoje vietoje.

FARMOS! FARMOS!

Pirkite Farmas Didžiausioje Amerikos Lietuvių Farmerių kolionijoj, kurioje gyvena jau daugelis lietuvių, žemē lygi ir gera, ne akmenuota ir ne balos. Puikiausia vieta žmogui, jieškančiam geros ir nebrangios žemēs. Galima gauti lengvomis išmokestimis; reikia įmokēti mažą dalį, o kitą galima išmokēti per daugelį metų. Žemē derlinga, auga visoki javai: kviečiai, rugiai, vasarojai, bulves ir kiti. Yra žemēs pagal upes ir ežerus, su tokiais-pat laukais kaip ir Lietuvoje, todel mes ir vadiname tą žemę Naująja Lietuva. Ji guli vakarinēje dalyje Michigano valstijos, nepertoli nuo Chicagos, šale ravietinio miestelio Manistee, Mich. Žemē parsiduoda dabar po $8.00 akeris ir brangiau. Norēdami daugiau dasižinoti ar apžiurēti tas žemes, atvažiuokite ar susineškite su manim, gyvenančių ant tų žemių, šiuo adresu:
Antan Kiedis,
Peacock, Mich., Lake Co.

Ukininkystei Žemēs.

Pasiturinčiuose Rock Island-Frisco Valsčiuose Texas, Oklahoma, New Mexico, Kansas, Arkansas ir Missouri yra daugelis tukstančių akrų derlingos gerai drēkinamos žemēs. Šitie akrai laukia TAVĘS juos išdirbti. Mums linksma bus pagelbēti energiškam praktiškam žmogui be skirtumo tautybēs surasti gerą vietą. Šituoso valsčiuose padējimų aprašymai atspausti visokiose kalbose ir lengvai suprantami reikalaujant bus pasiųsti apmokēta krasa. Adresas: C. B. Schmidt, Room 1100 La Salle Station, Chicago, Ill., arba Room 1100 Frisco, St. Louis, Mo.

Užlaiko Saliuną.

Peter Adomaitis, 3338 Auburn ave., užkviečia visus pas mane atsilankyti ir išsigerti mano saliune gardaus alaus ir gero šnapso ir užsirukyti kvepiantį cigarą. Aš jusų tautietis, P. Adomaitis. Telefonas Yards 879.

Kaip tamista mislini apie šitą?

Esu priverstas tą visiems pranešti, kad yra nuleista prekē ant labai dailių rašomų popierų, visaip margintų, su dailioms krietkoms ir visokiais apskaitymais. Aš jų turiu 46 gatunkus. Ik šiol pardavinējau po 35c. tuziną su konvertais. O dabar ant trumpo laiko paskyriau išparduoti 20,000 tuzinų po 25c. tuz., su prisiuntimu. Siųsdami pačto ženklelius po 1c, 2c ir 5c, parašykit, kas esat: ar katalikas, ar tautietis, ar socijalistas, ar maksimalistas ar kas kitas; teipgi — ar jaunikis ar ženotas, kur turi pačią, čia ar Lietuvoj. Tokiu budu aš žinosiu, kokias tau popieras parinkti.
M. A. Ignotas
1028 S. 2nd st., Philadelphia, Pa.

MOKYKLA ŠOKIU

Prof. Julius S. užtikrina, kad išmokys šokti kiekvieną jauną ar seną. Išmokina valcą 6 rųšių ir taip kad gali drasiai eiti šokti publikoje. Taipgi išmokys ir kitus šokius su 6 vakarais už $3.00. Kas moka vaikščioti, tas gali išmokti ir šokti. Kas nori mokytis tegul ateina į Jono Paugos svetainę, 1900 Union st., Kampas 19tos, arti Halsted. Mokinama kas utarninkas, seredos ir pētnyčios vakarais.

Perskaitykite šitą apgarsinimą.

Męs norime atkreipti musų skaitytojų atydą ant kelių svarbiausių žmogaus gyvenimo dalykų, kurie sprendžia apie laimę arba nelaimę šeimynų.

Visu pirmu, žmogaus *sveikata* ir *gyvastis* praeina kaip sapnas.

Turtas gali but sunaikintas ugnies, gali but atimtas vagių ir plēšikų.

Laimingiausia ir turtingiausia šeimyna vienoje valandoje gali nužudyti savo turtą, gali palikti be kąsnio duonos dēl mirties arba ligos tēvo, brolio, seserų arba motinos, jeigu apie šituos dalykus jie nepasirupins pirmiaus.

Apdraudimo į kompanijos aprupina reikalus kiekvieno, kuris nusipirks sau apdraudimo raštą. Kompanija negali sugrąžinti sunaikintą turtą arba sveikatą, arba gyvastį, bet kiekviename nelaimingame atsitikime jį išmoka apsidraudžiusiam tiek pinigų, ant kiek jis nusipirko apdraudimō raštą.

Mokestis už apdraudimo raštą yra maža, ir kiekvienas žmogus, ar jis yra darbininku ar biznierium, gali lengvai užsimokēti ir aprupinti savo ateitį.

Teippat ir draugijos, kurios moka savo pinigus savo iždininkui, nereikalauja užsitikēti vien ant žmogaus sąžinēs. Kompanijos pastato "Bondsą" (paranką) ir atsako už draugijos turtą. Visos amerikoniškos bankos, organizacijos ir draugijos, visus savo viršininkus pastato po bondsu. Laikas butų ir lietuviškoms draugijoms ir organizacijoms parupint savo viršininkams paranką (bondą) pas atsakančias kompanijas, o ne teip, kaip dabar, paranką pavienių žmonių.

...ną paaiškinimą visuose apdraudimo reikaluose gausite musų Bankoje.
A. OLSZEWSKI
3252 Halsted st., Chicago, Ill.

Padēkos Diena.

(Thanksgiving Day).

25 lapkričio visi gyventojai apvaikščioja teip vadinamą "Thanksgiving Day" arba Padēkavonēs Dieną.

Yra tai šventē, kurioj visi žmonēs ištaria ačių Sutvertojui už visas geradarystēs, kokias sulaukē nuo Sutvertojaus. Yra tai linksmiausia šventē. Visi piliečiai stengiasi kuopuikiausia pavalgyti ir pasilinksminti. Ant pietų kiekvienas amerikonas stengiasi turēti ant savo stalo kalakutą, o jeigu ne kalakutą, tai žąsį, antį, ar kitą paukštį.

Padēkavonēs dieną, galima paskaityti namų švente ir visi tie kurie turi savo locnus namus su didesniu linksmumu valgys kalakutą, ar maloniau jausis apsēdę stalą locname name.

Visi tie, kurie pasistatē arba nusipirko sau namus šiuose metuose, jausis daug linksmiau, maloniau ir laimingiau Padēkavonēs Dienoj, nes nusipirkę sau namą, aprupina vieną iš svarbiausių reikalų savo gyvenimo ant viso amžiaus.

Todēl, visiems tiems, kurie dar vargsta po svetimus namus, mokēdami nuspręsti nupirkti sau namą kuotrumpiausiame laike, kad ateinančiuose metuose ir jie galētų ištarti. Sutvertojui ačių po sava pastoge. Kada tik žmogus paims į savo širdį tokį užmanymą gali ateit pas mumis, o mes iš savo pusēs parųpinsime, kad galētų įgyti sau gerą namą ir ant lengvų išlygų.

Kad kiekvienas matytų kaip lengvai yra nusipirkti sau namą, žemiaus paduodame surašą namų visokioms kainoms:

4) 2 lubų medinis namas, 2 pagyvenimai po 5 kambarius ir 4 kambarių medinis "Cottage" užpakalyj. Lotas 25x125. Taxai $18, vanduo $5.50, randa $336 į metus. Kaina .... $2000.

9) 2 lubų murinis namas. Štoras ir 3 pagyvenimai po 4 ruimus. Lotas 25x82. Taxai $43.79, vanduo $12.34. Randa $324 į metus. Kaina .... $2850.

14) 2 lubų muro ir medžio, 2 pagyvenimai po 6 ruimus, su maudyklom ir gražiai įštaisytas, užpakalyj nauji staldai. Taxos $30, vanduo $7, randa į metus $420. Kaina $3300.

23) 3 lubų puikus murinis namas, 3 pagyvenimai po 6 kambarius, su maudyklom, ir 6 kambarių, puikus murinis "Cottage" užpakalyj. Lotas 25x125. Taxai 049. Randa į metus $686. Kaina .... $5700.

24) 3 lubų murinis namas. Puikus. Lotas 48x125, vienas lotas medžiais apsodintas, užpakalyj puikus staldai. Taxai $48, vanduo. $14 Randa $600 į metus. Kaina $6500.

25) 2 lubų murinis namas, 4 pagyvenimai po 4 ruimus. Lotas 30½x147 pēdų, kampinis. Taxai $39.71. Randa $480 į metus. Kaina $3900.

30) 3 lubų murinis namas, 24½x80. Štoras ir 4 pagyvenimai su maudyklom. Lotas 25x125. Randa $840 į metus. Kaina .... $6500.

34) 2 lubų medinis namas, 4 pagyvenimai, 2 po 4 kambarius, 2 po 3 kambarius. Coal & Wood offisas basemente. Lotas 25x125. Taxai $34.25, vanduo $11.50, randa $480 į metus. Kaina .... $2750.

55) 4 kambarių murinis Cottage. Lotas 25x56. Taxai $13.82, vanduo $4.68, randa $144 į metus. (Iš kaino riekia įmokēti $300 ir potam po $12 į mēnesį, su 6% nuo skolos. Kaina .... $1500.

64) 9 ruimų medinis "Cottage", 2 pagyvenimai. Lotas 25x125. Taxai $21, vanduo $5, randa $264 į metus. Kaina .... $2250.

68) 6 ruimų murinis "Cottage". Lotas 27½x127½. Taxai $18, vanduo $5.10, randa $262 į metus. Kaina .... $2200.

69) 5 ruimų murinis "Cottage" ir Staldai. Lotas 27½x127½. Taxai $16, vanduo $5, randa $180 į metus. Kaina .... $2000.

70) 3 lubų murinis namas, 3 pagyvenimai po 6 ruimus su maudyklom. Lotas 27½x127½. Taxai $47, vanduo $25, randa $600 į metus. Kaina .... $5300.

75) 9 ruimų medinis "Cottage", 2 pagyvenimai. Maudykla. Lotas 26½x125. Taxai $10, vanduo $3, randa $264 į metus. Kaina .... $1750.

85) 9 kambarių medinis namas, 2 pagyvenimai, 5 ir 4 kambarių. Lotas 25x125. Taxos $18, vanduo $4.70, randa $216 į metus. Kaina $1600.

103) 2 lubų gražus medinis namas, 3 pagyvenimai, 6—4 ir 3 kambarių. Aukštas ponamis. Staldai. Gražus lotas, puikioj vietoj. Taxai $24, vanduo $10, randa $336 į metus. (Parsiduoda lengvomi išmokestimi). Kaina .... $2600.

118) 6 ruimų murinis "Cottage". Lotas 25x125. Randa $132 į metus. Kaina .... $1200.

122) 8 ruimų murinis "Cottage", 2 pagyvenimai. Lotas 24x125. Kaina .... $1750.

133) 2 lubų murinis namas. Štoras ir 3 pagyvenimai po 4 ruimus. Lotas 25x125. Taxai $45, vanduo $9.70, randa $504 į metus. Kaina $4500.

141) 2 lubų murinis namas, pagyvenimai po 4 kambarius, 2 lubų medinis namas 4 pagyvenimai, 2 po 4 kambarius, 2 po 3 kambarius ir 3 kambarių medinis "Cottage" užpakalyj. Lotas kampinis 55x110 pēdų. Taxai $64, vanduo $30, randa $828 į metus. (Gali but pirktas išmokestimis). Kaina .... $6000.

153) 2 lubų murinis namas, 6 pagyvenimai, 4 po 4 ruimus, 2 po 3 ruimus. Lotas 35x148 pēdas. Randa $500 į metus. Kaina .... $3700.

154) 8 kambarių murinis Cottage, 2 pagyvenimai po 4 kambarius. Lotas kampinis 33x147 pēdas. Taxai $18, vanduo $10, randa $240 į metus Kaina .... $2300.

155) 2 mediniai namai, 5 ir 4 kambarių. Lotas kampinis 33x147 pēdas. Taxai $16, vanduo $4.50, randa $192 į metus. Kaina .... $2100.

156) 2 lubų murinis namas, ant dviejų lotų, 8 pagyvenimai po 6, 5 ir 4 kambarius. Lotas 50x147 pēdas. Randa $924 į metus. ($2000 iš kaino rešta išmokestimis) gražus ir tvirtas nams. Kaina .... $7500.

171) 3 lubų puikus murinis namas, 3 pagyvenimai po 6 kambarius ir maudyklom. Ponamis cementuotas su ištaisytom skalbinyčiom. Lotas 25½x125. Taxai $78, vanduo $34, randa $644 į mteus. Kaina $6000.

172) 2 lubų medinis namas. Lotas 27x145 pēdas. Randa $192 į metus. Kaina .... $2200.

176) 2 lubų medinis namas, 4 pagyvenimai, 2 po 6 kambarius, 1 — 5 kambarių ir 1 — 4 kambarių. Lotas 25x150 pēdų. Taxos $24, vanduo $16.16, randa $476 į metus. Kaina .... $4000.

Kaip aprokavimas kiekvienam parodys, kiekvienas iš virš paminētų namų trumpame laike apsimokēs, apart virš paminētų turime daug kitų gerų namų. Teipgi turime keli lotus labai pigiai.

Platesniom žiniom kreipkitēs į banką.

PASARGA. Kas nori nusipirkt sau lotą pigiai, tegul ateina pas mus.

A.Olszewski
3252 S. Halsted St.

Naujausios Knygos, Gaunamos "LIETUVOS" Knygyne Šios:

a75 MALDOS GALYBĒ. Istoriškas piešinys IV šimtmečio krikščionybēs. Lietuvių kalbon vertē P. B. Chicago, Ill. Pusl. 74. Kaina .... 25c.

b80 MUSIŠKIAI UŽSIENYJE. Juokingas aprašymas kelionēs į Paryžių ir atgal, Mikalojaus ir Glapiros Ivanovų. Parašē N. A. Leikin. Lietuvių kalbon vertē Magnus Parvalkietis. Chicago, Ill. Puslapių 216. Kaina .... 50c.

a117 PAPARŠIO ŽIEDAS, ir kitos gražios apysakos. Lietuvių kalbon parašē A. Antonov. Boston, Mass. Pusl. 47. Kaina .... 15c.

132 RYMAS. Romanas. Parašē Emile Zola, versta iš Francuzų kalbos. Tai yra labai svarbus ir garsus veikalas, parašytas vieno garsiausių francuzų rašējų Emile Zola. Ta knyga yra versta į visas kalbas, todēl yra labai svarbi. Lietuviškas vertimas yra lengvas ir gražus. Chicago, Ill. Pusl. 432. Kaina ...... $1.25. Drutais audimo apdarais .... $1.50.

292 PABAIGTUVĒS. Dviveiksmē Komedija. Parašē J. Korzeniovski. Iš lenkų kalbos vertē Adolpas Vēgēlē. Vilnius. Pusl. 49. Kaina 30c.

358 DAINOS VASAROS GROŽYBIŲ. Ir šiaip visokios meiliškos, tautiškos, kariškos ir juokaunos. Čia telpa viso 20 dainų. Chicago, Ill. Pusl. 40. Kaina .... 15c.

366 EILĒMIS IR PROZA. Parašē V. K. Račkauckas (K. Vairas). Čia telpa daug eilių tinkamų dekliamacijoms ir kitokių. Chicago, Ill. Pusl. 83. Kaina .... 25c.

1539 TABAKAS. Kaip jis žmonēms kenkia. Pagal A. Apolova ir daugelį iš gyvenimo patyrimų. Parašē K. Stiklelis. Boston, Mass. Pusl. 63. Kaina .... 20c.

1546 VADAS PRIE MOTERYSTĒS. Parašē Ant. Bridis. Chicago, Ill. Pusl. 48. Kaina .... 15c.

Geriausi Rankvedžiai ir Vadovēliai Lietuviškoms Mokykloms gaunami "Lietuvos" Knygyne.

723 TRUMPAS ŽEMĒS APRAŠYMAS. Pirmieji geografijos uždaviniai su apsakymēliais ir kitais pasiskaitymais. Vertē iš rusų kalbos S. Mečius. Vilniuje 1906, pusl. 112. 35c.

724 TRUMPA LIETUVOS ISTORIJA. Antras pataisytas išleidimas. Vilniuje 1808, pusl. 79. .... 20c.

720 TRUMPA GEOGRAFIJA arba žemēs aprašymas, (su paveikslēliais ir žemlapiais). Sutaisē Nēris. Čia trumpai, bet suprantamai aprašytos visos penkios sveito dalys, su 74 paveikslais mapų, žmonių, gyvulių ir medžių. Tinkamiausia geografija vaikams pradinēse mokyklose. Chicago, Ill. 1898, pusl. 94. .... 25c.

1624 A-B-C. RAŠYMO IR SKAITYMO PRADŽIAMOKSLIS. Sutaisē mokytojas Juoz. Damijonaitis. Kietais apdarēliais. Varšavoje 1906, pusl. 104. .... 30c.

1626 ARITMETIKOS UŽDAVINIŲ ir pavyzdžių Rinkinys pradedamomsioms mokykloms ir žmonēms, norintiems išmokti gerai sąskaitoti. Pirmoji dalis. Surinko P. Bendorius ir P. Daugirda. Antras pataisytas išleidimas. Kietu aptaisu. Vilnius 1909, pusl. 104. .... 30c.

1630 DOVANĒLĒ. Skaitymo ir rašymo Moksias. Elementorius ir pirmoji knygelē. Sutaisē Ksaveras Vanagēlis. Su daugeliu paveikslēlių. Kietu aptaisu. Vilnius 1909, pusl. 138. .... 50c.

1634 LIETUVIŲ PASAKOS. Vaikų rinkinys. Čia telpa 38 pasakos vaikams, gražios ir pastumiančios vaiką protauti. Vilniuje 1905, puslapių 72. .... 15c.

1637 NAUJA ELEMENTORIUS. Vaikams dovanēlē. Parašē A—iš—B. Trečias išleidimas. Lengviausiai ir parankiausiai is jo mokytis. Tilžēje 1907, pusl. 48. .... 15c.

1641 PIRMIEJIE SKAITYMAI musų vaikams pavesti. Sutaisē A. Adata. Su daug gražių pasakaičių, dainelių ir paveikslēlių; teipgi yra ir rasomosios litaros norintiems pramokti skaityti raštą. Rygoje 1906, pusl. 52. .... 15c.

1644 RINKINĒLIS VAIKAMS. Pasakēlēs, apsakymēliai, dainelēs; žaislai, mįsliai ir tt. Vilniuje 1904, pusl. 32. .... 15c.

1645 SKAITYMO KNYGA mažiems ir dideliems. Sutaisē J. Gabrys. Joje telpa išrinktieji raštai musų raštininkų su jų biografijomis ir paveikslais. Tai yra didelē chrestomatija, sustatyta sulyg Vakarų Europos mokyklų pavyzdžių. Tilžēje 1908, pusl. 308. .... $1.00.

1647 VAIKŲ SKAITYMĒLIAI su Lietuvos žemlapiu. "Kas skaito, rašo, duonos neprašo". Vilniuje 1905, pusl. 259. .... 40c.

1648 VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĒ. Knygelē I ir II mokyklos skyriui ir vaikams pramokusiems skaityti. Pasiskaitymai ir pirmutinēs gramatikos žinios. Sutaisē mokytojas P. Bendorius. (Apdaruose). Vilniuje 1905, pusl. 104. .... 30c.

a1648 VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĒ. Antroji dalis. Knygutē antrajam ir treciajam mokyklos skyriui ir vaikams, mokantiems skaityti. Sutaisē mokytojas P. Bendorius. (Kietu aptaisu). Vilnius 1909, pusl. 144. .... 35c.

1649 VAIKŲ DRAUGAS. Sutaisē ir išleido P. Mikolainis. Su 110 paveikslelių. Tilžēje 1907, pusl. 64. 15c.

1650 ŽIUPSNELIS. Knygelē vaikams pasiskaityti ir pasimokyti. Sutaisē Ladislovas L. Knyga susideda iš 138 pasakų, istorijų, eilių ir mįslių, turinti suviršum 40 paveikslēlių. Vilniuje 1906, pusl. 192. .... 25c.

121) ARITMETIKA. Sutaisē S. Skačkauskas. Lengvas budas išmokti skaitliuoti (rokuoti). Knyga padalyta į penkis skyrius. Skyrius I — Apie skaitlius. Skyrius II — Trupiniai. Skyrius III — Dešimtiniai trupiniai IV — Prilyginimai ir proporcijos. Skyrius V. Propercijų prievadinēs. Chicago, Ill. 1897, pusl. 1.. .... 25c.

1280 MUSŲ DIRVA. Skaitymo knyga liaudies mokyklai ir gimnazijai. Sutaisē M. Vasiliauskas ir J. Matulevičius. Su daugeliu paveikslēlių. Kaune 1907, pusl. 159. .... 85c.

1326 ŽODYNAS LIETUVIŠKAI-ANGLIŠKOS KALBOS. (Dalis I.). Sutaisē A. Lalis. Čia rasi visus lietuviškus žodžius išguldytus angliškai. Kožnas zodis paženklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Kieti audimō apdarai. Chicago, Ill. 1902, pusl. 382. $2.00.

1327 ŽODYNAS ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKOS KALBOS. (Dalis II). Sutaisē A. Lalis. Čia rasi visus angliškus žodžius išguldytus lietuviškai. Prie kiekvieno angliško žodžio kabēse yra pridēta tarmē, kaip žodžius angliškai tarti, teipgi kiekvienas žodis paženklintas kursyvomis litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Gražiais drutais apdaris, nugara ir kampai drutos, gražios moroko skuros, šonai audimo, ant nugaros parašas aukso litaroms, lapų kraštai marmuruoti. .... $4.00.

1328 ŽODYNAS LIETUVIŠKAI-ANGLIŠKOS IR ANGLIŠKAI-LIETUVIŠKOS KALBŲ (abi dalys — I ir II, t. y. No. 1326 ir No. 1327) vienoje knygoje. Formatas ir apdarai tokie pat kaip No. 1327. .... $6.00.

1329 ŽODYNAS. Tas pats kaip No. 1328, tik pilnai apdarytas brangia, gražia moroko skura. .... $7.00.

1317 TRUMPA LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA. Pradinēms mokykloms vadovēlis. Sutaisē mokytojas Juozapas Damijonaitis. Kaune 1909, pusl. 89. .... 35c.

A. Olszewski

3252 S. Halsted Street Chicago, Ill.

1630 DOVANĒLĒ. Skaitymo ir rašymo mokslas. Elementorius ir pirmoji knygelē. Sutaisē Ksav. Vanagēlis. Su daugeliu paveikslēlių. Kietu aptaisu. Labai tinkama lietuvių mokykloms. Vilnius. Pusl. 138. Kaina .... 50c.

a1648 VAIKŲ ŽVAIGŽDUTĒ. Antroji dalis. Knygelē antrajam ir treciajam mokyklos skyriui ir vaikams, mokantiems skaityti. Sutaisē mokytojas P. Bendorius. Su paveikslēliais. Kietu aptaisu. Vilnius. Pusl. 144. Kaina .... 35c.

383 GRAŽI DOVANĒLĒ LIETUVOS ARTOJAMS. Eilēs. Parašē K. Stiklelis. Chicago, Ill. Puslapių 21. Kaina .... 10c.

433 PIRMIEJI ŽIEDAI. Eilēs. Parašē Jovaras. Chicago, Ill. Pusl. 27. Kaina .... 15c.

a441 ŠLĒKTŲ MALONĒS arba Majuvka. Praščiokēlio Eilēs iš 1862 m. Antra laida. Chicago, Ill. Pusl. 20. Kaina .... 5c.

663 JONAS KALVYNAS. Jo gyvenimas ir veikimas. Su Kalvyno paveikslu ir jo laišku į Vilniaus sinodą. Parašē kun. Jonas Šepetys. Vilnius. Pusl. 61. Kaina ...... 25c.

673 KAIP JAPONOI GYVENA DABAR. Parašē Dēdē. Vilnius. Pusl. 48. Kaina .... 10c.

a688 MEDŽIAGA Lietuvių, Latvių ir Prusų mytologijai. Kazimiero Bugos. 2-asis sąsiuvinys. (Didelio formato). Iš "Lietuvių Tautos". Vilnius. Pusl. 17. Kaina .... 25c.

728 UKĒSYSTĒS POPIEROS arba kaip galima pastoti Suvienytų Valstijų ukēsu. Pagal naujus įstatymus, sutaisē A. B. Strimaitis. Shenandoah, Pa. Pusl. 23. Kaina 25c.

934 MUSŲ PADĖJIMAS. Kai-kurie aiškinimai iš dabartinio darbininkų padējimo. Parašē A. Antonov. Boston, Mass. Pusl. 40. Kaina 15c.

953 REVOLIUCIJA. Jos prasmē, priežastys ir pamatas. Parašē J. Baltrušaitis. Plymouth, Pa. Pusl. 44. Kaina .... 10c.

1158 KAIP NAMIE NUO DŽIOVOS GYDYTIES. Parašē Berlino prof. Dr. A. Moeller, plaučių ligų specijalistas. Vertē P. Tvarkanta. Vilnius. Pusl. 30. Kaina ...... 10c.

1165 MOKSLAS, SVEIKATA IR KULTURA. Protų lavinimas ir išvystymas žmogiško kuno kulturoje. Parašē Ant. Bridis. Su 19 paveikslēlių. Chicago, Ill. Pusl. 31. Kaina .... 20c.

Knygų Kataliogas

No. 100 Pasaka apie kantrią Aleną, dukterį turkų ciesoriaus Antonijaus, kuri per 22 metus vaikščiodama po svietą, daugybę bēdų ir vargų iškentējo. Antra laida. Iš lenkiško vertē A. Olševskis. Chicago, Ill. 1902, puslapių 66. .... 20c

No. 103 Pasaka apie Adomą ir Ievą. Priedas prie sulyginamosios mythologijos. Parašē Paul Lafargue, pagal vokišką vertimą lietuviškai sutaisē P. Miškinis. Chicago, Ill. 1908, puslapių 31. .... 10c

No. 114 Ponas ir bernas. Apysakēlē L. Tolstojaus iš gyvenimo maskolių kaimiečių. Žingeidi norintiems susipažinti su buviu ir sąlygoms maskolių kaimiečių gyvenimo; ji verčia skaitytoją drauge jausti su vargo prislēgtais žmonēmis. Chicago, Ill. 1904, pusl. 60. .... 15c

No. 124 Robinzonas Kruzius. Graži morališka pasaka. Antra pataisyta laida. Chicago, Ill. 1903, pusl. 83. .... 25c

No. 130 Revoliucijos žmonēs. Parašē A. Niemojewski, vertē K. Puida. torius, 7. Paukštis, 8. Ponas Jēzus Varšavoje. Knygelē įdomi kiekvienam. Chicago, Ill. 1909, pusl. 76. ...... 20c

No. 134 Sidabrinis kryželis arba dalidē iš Nazareto. Apysaka iš laikų kankinimo Kristaus. Eugenijus Sue. Vertē J. Laukis. Chicago, Ill. 1906, pusl. .. (Šitą knygelę Vilniaus vyskupas uždraudē lietuviams skaityti.) Kaina 50c

No. 185 Žmogus nepliuškis. Vertē iš švediško Nēris. Labai graži apysakēlē su varginga mergina ir laimingiau gyveno už kitus, apsivedusius su turtingoms. Šita apysakēlē užima kiekvieną jauną vaikiną ir merginą ir lš, kaip turtingo prekējo sunus apsi. Telpa čia sekanti apsakymai: 1. suntakiais, 2. Viesula, 3. Motiejus Balia, 4. Laisvēs šventē, 5. Juras, 6. Redakmokina žmogiškos doros. Chicago, Ill. 1909, pusl. 23. .... 10c

No. 200 Akis už akį, dantis už dantį. Juokai viename akte. Perdirbta iš vokiško. Chicago, Ill. 1907, pusl. 29. Kaina 10c

No. 210 Dēdē atvažiavo. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisē B. B—a ir M. P—is. Chicago, Ill. pusl. 62. .... 20c

No. 225 Geriaus vēliaus, negu niekad. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisē K. B—a ir M. P—is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 48. .... 15c

No. 257 Kun. Gramulos raštinyčioje. Komedija viename akte. Parašē kun. Fr. Hudor. Gražiai parašyta komedija, tinkanti perstatymui. Chicago, Ill. 1906, pusl. 14. .... 15c

No. 262 Mindaugis, Lietuvos karalius. Istoriškas paveikslas 5-se aktuose. Lenkiškai parašē Julius Slowacki. Lietuviškai vertē V. Kapsas (Dr. V. Kudirka). Chicago, Ill. 1900, puslapių 86. .... 25c

No. 286 Pirmi žingsniai. Drama keturiose veikmēse. Parašē Br. Vargšas. Drama parašyta iš revoliucijos judējimo Lietuvoj. Chicago, Ill. 1909, pusl. 50. .... 20c

No. 295 Pietro Caruso. Vieno veiksmo drama. Parašē R. Bracco. Vertē K. Puida. Veiksmo vieta — Neapolis, šių laikų atsitikimas. Chicago, Ill. 1908, pusl. 32. .... 10c

Šifkortės ir Pinigų Siuntimas.

Jei nori, kad tavo Šifkortė butų gerai ir greitai išsiųsta ir kad tavo pasažierius gerai atvažiuotų, tai siųsk ją per,

A. Olszewskio Banką

Jei nori, kad tavo siųsti pinigai greitai ir gerai nueitų, tai siųsk juos teipgi per—

A. Olszewskio Banką

Olszewskio ofisas siuntimui pinigų ir šifkorčių tapo įsteigtas prie laikraščio "Lietuvos" išleistuvės 1893 metuose mažytėje pasamdytoje stubelėje po No. 941 33rd Place, o kad žmonių reikalus kąipo tai: Siuntimą pinigų, Šifkorčių ir kitus reikalus geriau ir teisingiau vedė kaip kiti, tai šiądien tas pats Olszewskio ofisas randasi savame, didžiausiame ir gražiausiame šios miesto dalies name vertame $110.000.00 ir gėrisi geriausiu pasisekimu, kurio net musų konkurentai mums užvydi. Męsgi ant keno užvydėjimų nepaisome, bet savo biznį kasdien platiname ir stumiame pirmyn, ir čia vėl paduodame dabartines kainas Pinigų ir Šifkorčių, kad žmonės žinotų kiek jos kaštuoja ir kur jas geriausiai pirkti.

Dabartinis pinigų kursas yra $52.25 už 100 rublių.. Dabartinės šifkorčių kainos atvažiuoti Amerikon, nuo Tilžės iki Chicago yra sekančios:

1. *Holland-American Linija,* perplaukianti mares iš Rotterdam į New Yorką per 8 iki 10 dienų .... $66.10.
2. *North German Lloyd Linija,* perplaukianti mares iš Bremo į Baltimore per 12 iki 16 dienų .... $63.20.
3. *North German Lloyd Linija,* perplaukianti mares iš Bremo į New Yorką per 9 iki 12 dienų .... $67.20.
4. *North German Lloyd, Expresinė Linija,* perplaukianti mares iš Bremo į New Yorką per 6 iki 8 dienų .... $69.70.
5. *Hamburg-American Iinija,* perplaukianti mares iš Hamburgo į New Yorką per 10 iki 14 dienų .... $64.35.
6. *Red Star Linija,* perplaukianti mares iš Antwerpo į New Yorką per 8 iki 10 dienų .... $66.30.
7. *Canadian Pacific R. R. Linija,* perplaukianti mares iš Antwerpo į Montreal per 12 iki 15 dienų .... $62.80.
8. *Russian-American Linija,* perplaukianti mares iš Liepojaus į New Yorką per 13 iki 18 dienų .... $57.50.
9. Hamburg Philadelphia .... $59.10.

Dabartinės šifkorčių kainos išvažiuoti Europon nuo Chicagos iki Tilžės yra sekančios:

1. *Holland-American Linija,* perplaukianti mares iš New Yorko į Rotterdamą per 8 iki 10 dienų .... $55.60.
2. *North German Lloyd Linija,* perplaukianti mares iš Baltimore į Bremą per 12 iki 16 dienų .... $53.20.
3. *North German Lloyd Linija,* perplaukianti mares iš New Yorko į Bremą per 9 iki 12 dienų $54.20
4. *North German Lloyd, Expresinė Linija,* perplaukianti mares iš New Yorko į Bremą per 6 iki 8 dienų .... $61.20.
5. *Hamburg-American Linija,* perplaukianti mares iš New Yorko į Hamburgą per 10 iki 14 dienų $55.85
6. *Red Star Linija,* perplaukianti mares iš New Yorko į Antwerpą per 8 iki 10 dienų $55.80
7. *Canadian Pacific R. R. Linija,* perplaukianti mares iš Montreal į Antwerpą per 12 iki 15 dienų .... $56.85.
8. *Russian-American Linija,* perplaukianti mares iš New Yorko į Liepojų per 13 iki 18 dienų .... $51.00.

Išvažiuojantiems Lietuvon parupiname ir pasportus nuo Rosijos konsulio, teip kad kiekvienas gali drąsiai eiti per rubežių policijos netrukdomas.

Reikalaujanti šifkorčių į kitus miestus rašykite mums į kur norite išvažiuoti ar iš kur parvežti, o jeigu su vaikais, tai paduokite mums visų vaikų metus, o męs atgal pačta prisiųsime jums visų linijų kainas, tada jųs pasirinkę sau liniją kokią norėsite, prisiųsti mums pinigus per Money Orderį ir męs jusų šifkortes kuo greičiausai išsiųsime.

Adresuokite mums visada šiteip:

A. Olszewski
3252 So. Halsted St. Chicago, Ill

No. 381 Gyvybė (kantatas) ir kitos trumpos poėmos. Parašė Jonas Viskoška. Telpa čia eilės: Gyvybė, Ištvirkėlis, Vylius, 3 sonetai, Proverbai ir Jautimai. Chicago, Ill. 1907, puslapių 41. .... 15c

No. 436 Revoliucijos dainos. Surankiotos iš visur 24 dainos naujos gadynės iš revoliucijos atbalsių. Chicago, Ill. 1908, pusl. 30. .... 15c

No. 442 Svajus arba vaizdas siekimo augštybės. Tragedija-poėma. Penkiuose aktuose. Parašė Jonas Viskoška. Yra fantastiškas piešinėlis, parašytas sceniškoje formoje. Chicago, Ill. 1907. pusl. 135. .... 40c

No. 471 Akyvi apsireiškimai sviete, į kuriuos žmonės nuolat žiuri, bet jų gerai nesupranta. Su 7 paveikslėliais. Labai naudinga knygelė tiems kurie nori sužinoti, iš ko darosi žaibai, griausmai, lietus ir sniegas. Kas yra debesiai, ant ko jie laikosi ir tt. Chicago, Ill. 1894, pusl. 79. .... 25c

No. 472 Apsireiškimai atmosferoje arba meteorologija. Pagal profesorių Vojeikovą sutaisė Šernas. Aprašo, iš ko susitveria ore žaibai ir griaustiniai, nuo ko atsiranda ant dangaus įvairios šviesos ir šešėliai, ir daugybė kitų įvairiausių ore apsireiškimų. Plačiai ir labai suprantamai paaiškinta, kaip galima sužinoti oro permainas ir daug kitų įdomių dalykų. Kiekvienas aprašymas, aiškesniam supratimui, parodytas ant paveikslo. Norintiems arčiau susipažinti su oro ypatybėmis, verta perskaityti. Chicago, Ill. 1907, pusl. 238. .... 75c
Apdaryta. $1.00

No. 473 Apie žemę ir kitus svietus, jų buvį ir pabaigą. Pagal Heilperną, Falbą ir kitus sutaisė Šernas. Aprašo, kas yra žemė, iš ko ji susideda, ant ko laikosi ir kaip sukasi. Kas yra saulė, žvaigždės, mėnulis, planėtos, kometos ir kitos retai matomos žvaigždės. Su 30 astronomiškų paveikslų. Yra tai vienatinė knyga, iš kurios žmogus tikrai gali apsišviesti. Chicago, Ill. 1896, pusl. 255. .... 75c
Ta pati apdaryta. $1.00

No. 545 Nematomi priešai ir draugai žmonių. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Aprašymas smulkiausių bakterijų, gimdančių visokias ligas pas žmones, jų susekimas, vystymąsi ir tt. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1905, pusl. 113. .... 30c

No. 548 Oras, Vanduo, Šviesa ir Šiluma. Lekcija Prof. Blochmano'o. Sutaisė Šernas. Visiems suprantamai aprašyta ypatybės chemiško ir fiziško proceso, aiškesniam parodymui kurio yra daugelis tam tikrų paveikslėlių. Chicago, Ill. 1907, pusl. 138. .... 40c

No. 566 Senų gadynių išnykę gyvi sutvėrimai. Pagal Hutchinsoną sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Aprašo seniausių gadynių įvairius sutvėrimus, gyvenusius ant žemės dar prieš atsi- išguldytus lietuviškai. Prie kiekvieno radimą žmogaus. Šiandien tų sutvėrimų kunus žmonės, kasdami gilius šulinius, kanalus, arba imdami iš žemės anglis, randa giliai palaidotus žemėje. Tulų sutvėrimų atrado čielus, nesugadintus kunus, užklotus kelioliokos sieksnių storio žemės eile. Jie yra šiandien išstatyti įvairiuose muzėjuose, iš kurių žmonės mokinasi pažinti, kaip sena yra musų žemė. Mokslinčiai, pagal storumą ir senumą žemės sluogsnių, kuriuose tų sutvėrimų kunus randa, gali spręsti, kaip sena yra musų žemė ir kaip seniai žmogus ant jos atsirado. Chicago, Ill. 1900, pusl. 370. .... $1.00
Apdaryta. $1.25

No. 553 Pašjimas organiško svieto. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Knyga didelės moksliškos vertės. Ji aprašo tvėrimąsi viso sutvėrimo ir visų gamtos sutvertų daiktų; parodo, pagal seniausius ir giliausius žemės sluogsnius, daug milijonų metų atgal gyvenusius ant žemės augmenis, vabalus, žvėris, paukščius ir tt. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1905 pusl. 137. 35c

No. 569 Svieto pabaiga. Iš rusiško vertė Pr. Siulelis. Kas nori atsižinoti, kada bus svieto pabaiga, tegul perskaito šią knygelę. Chicago, Ill. 1902, pusl. 31. .... 10c

No. 597 Žvėrys ir žmogus. Pagal Schmehl'į sutaisė Šernas. Mokslas apie subudavojimą kuno visokių žvėrių, paukščių, sąnarkojų, žarnapilvių ir žmogaus. Kiekvienas žvėris arba gyvis aprašytas kas sau su visomis jo ypatybėmis ir kokią gyvunų giminę jis tveria. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 313. .... $1.00
Apdaryta. $1.25

No. 606 Airija. Lapai iš istorijos Airijos. Parašė A. Janulaitis. Chicago, Ill. 1908, pusl. 53. .... 15c

No. 639 Etnologija arba mokslas apie žemės tautas. Pagal Dr. M. Haberlandą parašė Šernas. Su paveikslėliais. Yra tai svarbiausia mokslliška knyga apie visas musų pasaulės žmonių veisles. Ji parodo visų viešpatysčių, visų žemės kraštų ir net mažiausių šalelių žmones ir jų paveikslus. Aprašo jų kilmes, parvą, tikėjimą, papročius, užsiėmimą ir abelnai viską. Kas nori pilnai pažinti žmonių istoriją, tegul perskaito šią knygą. Chicago, Ill. 1903, pusl. 667. .... $2.00
Apdaryta. $2.50

No. 655 Istorija abelna. Dalis I. Nuo seniausių laikų Chinijos — 2800 m. pr. Kr. iki galutiniam išdalinimui imperijos Aleksandro Makedoniškojo 146 m. pr. Kr. Parašė Dr. A. Bacevičia. Su paveikslais, parodančiais tų laikų piramidas, sienas pilių, tvirtovių; typus kunigų ir kareivių. Hieroglifus Akkadų rašto ir tt. Chicago, Ill. 1904, pusl. 498. .... $1.00
Ta pati tvirtuose apdaruose. ... $1.25

No. 658 Istorija Chicagos Lietuvių, jų parapijų ir kun. Kraučuno prova su laikraščiu "Lietuva", buvusi balandžio mėnesyje 1899 m. Čia telpa aprašymas: kiek lietuvių yra Chicagoje, kiek lietuviškų draugysčių, su kokiais vardais ir siekiais; chronologiška peržvalga Chicagos lietuvių darbų nuo pat čia jų atsiradimo iki pabaigai 1900 metų; istorija jų parapijų ir prova kun. Kraučuno su "Lietuva". Chicago, Ill. 1901, pusl. 580. Kaina. $1.00
Apdaryta. $1.50

No. 302 Šiaurės Karžygiai. Keturių veiksmų tragedija. Parašė H. Ibsen. Iš rusų, lenkų ir vokiečių vertimų vertė K. Puida. Veikimas atsibuva Norvegijos šiaurėje karaliaus Eriko Kruvinojo Kirvio laikuose. Chicago, Ill. 1908, pusl. 77. .... 25c

No. 331 Žilė galvon — velnias vuodegon. Komedija viename akte. Pagal lenkišką sutaisė M. P—is. Chicago, Ill. 1902, pusl. 31. .... 10c

No. 397 Kepios kančios. Eilės. Parašė Liepukas. Chicago, Ill. 1909, puslapių 28. .... 10c

No. 1515 Naujas pilnas Orakulas arba knyga burtų, monų ir visokių paslapčių ir praktiška C. C. St. Germain Delnažinystė, su paveikslėliais. Surinko ir išguldė iš svetimų kalbų J. Laukis. Yra tai didžiausia ir praktiškiausia monų knyga, burtų ir delnažinystės mokslo. Formatas 6x9 colius, ant viršaus apdarų koloriuotas paveikslas burtininko rutmo. Chicago, Ill. 1904, pusl. 412. .... $2.50
Apdaruose. $3.00

No. 507 Gamtos istorija Pagal Bert vertė Dr. A. Bacevičia. Knyga su daugeliu vabalų, žuvių, žmonių, medžių ir akmenų paveikslėlių; trumpai, aiškiai ir suprantamai išaiškina gamtos istoriją, ypač tuos dalykus, į kuriuos žmonės žiuri, bet jų gerai nesupranta. Chicago, Ill. 1903, pusl. 209. .... 50c

No. 480 Biologija arba mokslas apie gyvus daiktus. Pagal profesorių Nusbaumą sutaisė Šernas. Mokslas, kokiu budu radosi gyvi sutvėrimai ant musų žemės, kaip jie vystėsi, pradėjus nuo mažų vabalėlių, iki daėjo lig paukščių, žvėrių ir paties žmogaus. Su paveikslėliais. Chicago, Ill. 1901, pusl. 147. .... 40c

No. 526 Kada ir kokiu budu svietas sutvertas. Parašė Prof. Dr. M. W. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Aprašyta, kokiu budu tvėriasi dangiški kunai ir kaip musų žemė susitvėrė, teipgi, kokiu budu atsirado ant jos gyvybė. Su paveikslais. Chicago, Ill. 1906, pusl. 140. .... 35c

No. 527 Kada ir kokiu budu gali svietas kada-nors pasibaigti. Parašė Prof. Dr. M. Wilh. Meyer. Iš vokiečių kalbos vertė J. Ilgaudas. Knygelėje aprašyta svieto pabaiga. Kas nori atsižinoti, kada ir kokiu budu gali svietas pasibaigti, tegul perskaito šitą knygelę. Chicago, Ill. 1906, pusl. 135. Kaina. 35c

No. 641 Geografija arba žemės aprašymas. Pagal Geikie, Nalkovskį ir kitus sutaisė Šernas. Su paveikslėliais. Aiškiai ir suprantamai aprašo musų žemę, jos pavidalą, didumą ir platumą; jos kalnus, jų vardus, augštį, vulkanus, metančius iš savęs ugnį; iš kokių sluogsnių susideda žemė, kur ir kiek joje yra anglių, geležies, aukso, druskos ir kitų gėrybių; kiek marių, ežerų, upių, jų vardai, plotis, gylis; kokie kuriuose vandenys: surus, prėski, kartus: kokie juose gyvena gyvunai ir tt. žemė aprašyta dalimis: išskaitytos visos viešpatystės, karalystės, kunigaikštystės, respublikos ir tt. Kiek kurioje žemėje yra gyventojų; kokie jų tikėjimai, kalbos, papročiai, užsiėmimai, pramonės, išdarbiai, ir tt. jose; kokie miestai, su kiek gyventojų, fabrikų, pramonių; kur kokie orai: šalčiai ar karščiai, lytus ar giedros; kur koks ilgis dienos ir nakties. Knyga didelė 6x9 colių, ant geros standžios popieros spaudinta. Chicago, Ill. 1906, pusl. 469. Kaina. $2.00
Ta pati apdaryta audimo apdaruose, parašai ant nugaros ir šono. $2.50

No. 657 Istorija Suvienytų Valstijų Šiaurinės Amerikos nuo atradimo ir dar prieš atradimą Amerikos iki 1896 m. Aprašo, kaip Kolumbas atrado Ameriką, kokie čia tada žmonės gyveno, kokie žmonės pirmiausiai iš Europos pradėjo plaukti į Ameriką, kokios karės buvo, už ką kariavo ir kokiuose metuose; kiek buvo prezidentų, kokie ir kiek kuris gero šiai šaliai padarė. Prie galo knygos telpa Suvienytų Valstijų Konstitucija, kuri yra reikalingiausia žinoti kiekvienam žmogui, gyvenančiam šioje šalyje. Chicago, Ill. 1896, pusl. 364. .... $1.00
Ta pati audimo apdaruose, aukso litaros ant nugaros ir šono. $1.25

No. 678 Lietuvių Pratėviai Mažoje Azijoje nuo senovės iki jie pateko po valdžia Persų. Parašė Lietuvos Mylėtojas (Dr. J. Šliupas). Knyga turi 283 puslapius ir 4 dideles mapas, parodančias vietas, kur senovėje gyveno lietuvių pratėviai. Aprašo lietuvių padėjimą dar 800 metų prieš Kristaus gimimą. Chicago, Ill. 1899. .... 50c

No. 722 Trumpa senobės istorija. Pagal prof. R. Vipper vertė iš rusų kalbos D. Su paveikslais senoviškų liekanų ir 5-iais spalvuotais žemlapiais (mapomis). Yra tai tikriausia svieto istorija nuo seniausių laikų, daug metų prieš Kristaus gimimą iki nupuolimo Rymo viešpatystės. Chicago, Ill. 1904, pusl. 305. .... $1.00
Drutuose apdaruose. $1.25

No. 907 Kaip žmonės su ponais kovojo? Sodiečių sukilimai Ispanijoje XV amžiuje, Anglijoj XVI amžiuje. Parašė A. J—tis. Chicago, Ill. 1908, pusl. 34. .... 10c

No. 925 Moteris ir jos vieta žmonijoje. Parašė J. Laukis. Šita knygelė aiškina moterų klausimą, todėl yra rams. Kalbėtojai joje atras sau daug medžiagos. Chicago, Ill. 1908, pusl. 47. Kaina. 15c

No. 946 Priedelis prie lietuviško klausimo. Raštelis gvildenantis lietuvystės reikalus po valdžia Rusijos ir po įtekme lenkystės. Chicago, Ill. 1905, pusl. 33. .... 10c

No. 970 Tautiškos Politikos Knygynėlis. Telpa čia Rusijos policijos viešpatavimas, persekiojimas ypatos laisvės, draugijų ir susirinkimų, laisvės žodžio ir sąžinės, ir kame išganymas. Chicago, Ill. 1907, pusl. 47. .... 10c

No. 1102 Auginimas ir maitinimas mažų kudikių. Parašė Dr. J. Kulis. Chicago, Ill. 1907, pusl. 28. .... 10c

No. 1135 Hygiena arba mokslas apie užlaikymą sveikatos. Pagal Bernesą, D-rą Noll ir kitus sutaisė Šernas. Kas ją su atyda perskaitys, pataikys apsisaugoti nuo visokių ligų, užlaikyti čielybėje savo sveikatą, pailginti savo amžių ir užauginti sveikus ir tvirtus savo vaikus. Chicago, Ill. 1897, pusl. 132. .... 35c

No. 1140 Išsivystymas vaisiaus gyvunų. Parašė Dr. J. Kulis. Su daugeliu paveikslėlių iš embrioliogijos. Chicago, Ill. 1907, pusl. 21. .... 10c

No. 1157 Koks privalo but' vaikų auklėjimas? Rankius raštą, parašytą D-ro J. Šliupo. Chicago, Ill. 1908, puslapių 91. .... 25c

No. 1176 Pamatas Visokiai Reformai. Vadovas sveikatai, turtui ir laisvei. Populiariškas raštas apie klausimą valgybos. Parašė Otto Carque. Su raštininko leidimu vertė J. Laukis. Knygutė nurodo, kad mėsa ir kai-kurie kiti, teip pavadinti dilginanti valgiai yra netinkančiais žmonėms maistais. Chicago, Ill. 1907, pusl. 113. .... 30c

No. 508 Gamtos pajiegos ir kaip iš jų naudotis. Pagal Bitnerį sutaisė Šernas. Svarbios moksliškos vertės knyga, su daugybe paveikslų įvairių mašinerijų ir kitokių prietaisų išnaudojimui gamtos pajiegų. Chicago, Ill. 1904, pusl. 238. .... 50c

No. 1329 Žodynas. Tas pats kaip No. 1328, tik pilnai apdarytas brangia, gražia moroko skura. (čia audimo nėra nė biskio.) $7.00

No. 1326 Žodynas lietuviškai-angliškos kalbos. (Dalis I.) Sutaisė A. Lalis. Čia rasi visus lietuviškus žodžius išguldytus angliškai. Kožnas žodis patenklintas kursyvoms litaroms prie kokio gramatikos skyriaus jis priguli. Knygos formatas 6x9 colius. Kieti audimo apdarai. Chicago, Ill. 1902, pusl. 382. .... $2.00
Popieros viršais. $1.75

A. Olszewskio Bankoj
galite aprupinti visus savo reikalus
TOJ BANKOJ LIETUVYS NOTARAS
Išdirba "Doviernastis" — Kontraktus, Raštus pardavimo ir visokius kitus dokumentus, ir užtvirtina visokius dokumentus pas konsulių. Inkorporuoja draugijas ir atlieka visokius kitus notarijališkus darbus.
Visokiuose notarijališkuose reikaluose kreipkitės į
J. J. Hertmanowicz
(Notary Public)
3252 So. Halsted st., Chicago.

Daktaras Wissig
Iš Seno Krašto
Gydo labai pasekmingai visokias chroniškas vyrų ir moterų ligas, nežiurint kaip jos sunkios butų. Jeigu kiti jums nepagelbėjo, tai atsilankykit pas mane. Pirmąkart egzaminuoju dykai. Atidariau ofisą po: 4800 Ashland Ave.- Kampas 48 gat. Žiurėk mano apgarsinimo ant aptiekos. Valandos: nedėliomis nuo 3 iki 5 popiet. Kitais laikais galima mane rasti mano gyvenime 1727 18-th St., tarp Paulina ir Wood St. Telephonas Canal 3263.

Vienatinė Lietuviška Sankrova
ir agentura literaturos ant "North Side" Chicago. Čion galima gauti moksliškų, svietiškų ir dvasiškų knygų, rožančių, škaplierių, abrozėlių, visokių laikraščių, Amerikos ir Europos ir popierą gromatoms. Teipgi užlaikau visokio tavoro: juodylo, paišelių plunksnų, drukuojamų mašinukių, britvų, stereoskopų ir daugelio kitų daiktų. Neužmirškite atsilankyti, o busite užganėdinti.
PETRAS M. KAITIS
281 N. North ave. Chicago, Ill.

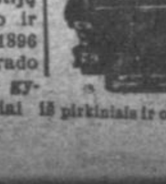

VIENATINE LIETUVISKA DIDELE KRAUTUVE
Geriausiu armoniku, skripku, klernetu, triubu, koncertinu ir daugybe visokiu muzikaliszku instrumentu. Puikiausiu dziegoreliu, lenciugeliu, visokiu graziu ziedu, geru britvu, guminiu litaru, istoriszku ir maldaknygiu, visokiu graziu popieru del raszymo gromatu tuzinas 25c., 5 tuzinai $1.00. Atsiusk savo tikra adresa ir už 5c. marke o apturesi No. 3 kataloga su 450 paveikslu ir 1,000 visokiu naudingu daiktu. Asz gvarantuoju kad mano tavoras pirmos klіasos o prekes pigesnes kaip kitur. Orderius iszsiuncziu greitai in visus Amerikos, Kanados ir Angilijos krasztus. Kvieczіu visus atlankit ar visokiais iš pirkiniais ir orderiais pas K. WILKEWICH, Dep. L. 112 GRAND ST. BROOKLYN N. Y.

Agne Dzugas
Atsakanti Akušerė [Midwife]
1812 So. Halsted St., Chicago
Telephone Canal 1636.

D-ras W. A. Martišus
Ofisas R. 42 Auditorium Bldg.
306 Wabash ave., Chicago.
Gydau visokias ligas kaip šviežias teip ir užsisenėjusias. Ypatingai vidurių ligas, moterų vaikų ir vyrų.
Teipgi pritaikau akinius ir patalsau nesveikas akis.
Offiso valandos: nuo 9 ryto iki 5 po pietų. Kitoms dienoms ir nedėlioms offisas atdaras tiktai pagal sutarimą. Phone Harrison 1300.

PUIKUS LAIKRODELIS 20 m. gvar.
Gražiai ingreveruotas, paauksuotas, 7 akmenų; su ilgu apauksuotu relėžiu, vyrui arba moterei.
$3.95

20 Year Guarantee
Jeigu pamatysi jį tai ir pirksi. Pasiųsim COD. expresu išegzaminuoti; jeigu jis vertas $15 tai mokėk expresui $3.95 ir paimk jį. **Vienas dykai** jei piksi 6 po $23.70 Minėk vyro ar moters
M. C. FARBER, 70, 225 Dearborn St., Chicago, Ill.

Mokslainė Akušerijos
Įkorporuota pagal tiesas Suv. Valst. 1871 m.
Pilnas kursas akušerijos. Pigios kainos. Dipliomai svarbus visoje Amerikoje. Į mokslą prisiima kiekvienu laiku.
Teipgi turime ligonbutį, kuriame nėščios moteriškės apturėja gerą prižiurą, kartais už dyką beturčios. Artesnioms žinioms kreiptis į
Polish College of Midwifery
Dr. W. Statkiewicz, Prez.
Naujas num. 1169 (825) Milwaukee ave., Chicago, Ill.
MOKINAME LIETUVIŠKAI

"DAGIS"
Satyros, pašaipos ir juokų
: : mėnesinis laikraštis : :
su juokingais paveikslėliais iš lietuvių politiškojo lauko ir musų didvyrių gyvenimo. Teipgi visoki linksmi pasiskaitymai, eilės, monologai ir tt. Išeina 16 pusl. formoje knygos, su viršais. Pirma išeidinėjo Bostone, dabar persikelė į Chicagą. Prenumerata metams $1.00, pavienis num. 10c. Adresas:
"DAGIS" PUB. CO.
812 33rd St. Sta. K Chicago, Ill.

Dr. O. C. HEINE
DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Gyvenimas virš aptiekos.) CHICAGO, ILL.

F. P. BRADCHULIS
Attorney & Counselor at Law
132 S. Clark, Cor. Madison St.
Atwood Bldg., Room 806
Tel. Franklin 1178.
Lietuvys advokatas, baigęs tiesų mokslą Amerikoje. Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališkas visuose teismuose (suduose).
Gyv. 3112 S. Halsted st., arti 31mos
Telephone Yards 2390.

Dr. P. G. WIEGNER
(IŠ LATVIJOS)
Priima ligonius savo ofise:
3315 S. MORGAN ST.
Kasdieną iki 2 val. po pietų ir nuo 6 val. vakare. Telefonas: Yards 709.

Naujas Išradimas
Sustiprinimui ir užlaikymui plaukų.
Tukstančiai plikų žmonių atgavo puikius plaukus, sulaiko slinkimą plaukų galvos labai trumpame laike. Vietoje senų atauga nauji, gražus plaukai. Visokia informacija dykai. Artesnėms žinioms reikia rašyti įdedant krasos ženklelį.
PROF. J. M. BRUNDZA
BROADWAY & SO. 8TH ST., BROOKLYN-NEW YORK.

Tel. 1533 Yards.
Dr. J. KULIS
Lietuvių Gydytojas ir Chirurgas.
3255 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Gydo visokias ligas moterų, vaikų ir vyrų. Teipgi turi didelę praktiką ir gydo pasekmingai visokias limpančias, užsisenėjusias ir paslaptingas vyrų ligas. Daro operacijas pasekmingai.

KOŽNAS GAUS DYKAI

kuris prisiųs keletą markių, musų No. 3 katalliogą, didžiausią lietuviškoj kalboj, 64 dideli pusiapiai. Jame telpa aprašymai suviršum 200 ligų, vyrų, moterų ir vaikų, pasako nuo ko jos prasideda, kaip jas pažinti, kaip nuo jų apsisaugoti, kokias gyduoles naudoti, kiek jos prekiuoja ir kur jas gauti. Paveikslai ir prekės yvairių kvepiančių ir gydančių muilų, Perfumų, Elektro-gydančių aparatų, Roberinių išdirbinių, Monų, Painų, Štukų, Drukuojamų Mašinėlių, Armonikų, Koncertinų, Britvų, Pavinčevonių ir šimtai kitokių kožnam reikalingų dalykų. Iškirpk šitą apgarsinimą ir prisiųsk mum, o tuojaus gausi visai dykai katalliogą. John I. Bagdziunas, Propr.
JOHN'S SUPPLY HOUSE
2334-2336 SO. OAKLEY AVE., CHICAGO, ILL.
Vardas ____
Adresas ____
Miestas ____ State ____

Dr. E. C. Collins
Uždėtojas

SKAITYK ŠVIESIA TEISYBE!

Fr. Lewandauskis

South Bend, Ind. 4d Liepos, 1909
GUODOTINAS DAKTARE!
Šiuomi pranešu, kad Tamistos gyduolęs, visas jau suvartojau ir jaučiuosi pilnai sveiku, atsakančiai išgydytų nuo ligos, kuri manę ilga laiką vargino kaip skaudėjimas galvos, po krutinią, sanarių kojose, teipat strenų, pašonių ir kosėjimo su skrepliavymais kaip ir sunkaus kvepavimo. Iš pradžios pradėjus vartoti tas gyduolęs, nors pasijutau drutesnių, bet jutausi kaip kokią vainą savyje, tai turbut gyduolės su liga kovojo, bet kaip paskutinias suvartojau ir tai nors tris nedelias laukiau, bet išgydyta liga jau daugiau neatsinaujina; kame dabar jaučiuosi išgelbėtas nuo ligos kankinių, sveikas ir laimingas teip kaip metai, tam atgalios buvau, kolei dar buvau nesirges. Nors yvairių daktarų ir vaistų daug perleidau per mano sirgimo laiką, ne vieni neįstengė išgydyti teip gerai, kaip Tamista mielas daktarę, garsaus Collins N. Y. Medical Instituto. Dabar siunčių, širdinga padėkavone ir Jusu varda kaip ir gerus vaistus išgydymui visokių ligų, kiekvienam savo pažistamui perstatysių, kad laike nelaimės ligos, žinotų kur rasti tikra pagelba. Pilnas guodonės
FR. LEWANDAUSKIS,
416 South Jackson Street, South Bend, Ind.
VYRAI IR MOTERIS nesivargykite ligoms ir silpnybėms, nes kiekvienas bus atsakančiai išgydytas ir pagelbėtą, nuo visokių nesveikumų tik reikia atsišaukti arba parašyti lietuviškai kas kenkia tikrai adresų
COLLINS N. Y. MEDICAL INSTITUTE,
140 West 34th Street, New York, N. Y.
Dr. S. E. Hyndman, Medikal Direktorius.
Kasdien nuo 10 iš ryto ik 5 po p. Švent. nuo 10 ik 1 Vak. Ut. ir Pet. 7-8
Prisiusk 10c. markėms, apturėsi garsiąją knygą Dr. E. C. Collins, "Vadovas in Sveikatą", parašytą lietuviškai.

DR. A. L. GRAICZUNAS
Pasekmingai gydau visokias ligas vyrų, moterų ir vaikų, neaplenkiu ir paslaptinių.
Atsišaukiantiems iš kitur suteikiu sąžiningus patarimus per laiškus.
3312 So. Halsted St., Chicago, Ill.
Telefonas Yards 3162

Męs Apdraudžiame
(Insuriname)
Nuo **Ugnies** visoki turtą, ar tai butų namai, naminiai daiktai, vaizba ar kitoniškas turtas.
Nuo **Vagių** ir **Plėšikų**. Nuo **Ligos** ir **Sužeidimų**. Nuo **Mirties**.
Męs apdraudžiame VISKĄ ir nuo VISOKIŲ NELAIMIŲ
Kiekvienoj nelaimėj pinigai yra reikalingi, todėl nusipirkite pas mus Apdraudimo Raštą (Insurance Policy), o atsitikime ar ugnies, ar ligos, ar mirties, ar kitokios nelaimės, nereikalausite rupintis apie pinigus. Apdraudimo Kompanija išmokės jums tiek pinigų, ant kiek jųs busite apsidraudę.
Apsidraudimo kainos yra labai mažos. Su apdraudimo reikalais kreipkitės pas
A. OLSZEWSKI
3252 S. Halsted St. Chicago.

IŠGYDO IN 5 DIENAS VARICOCELE HYDROCELE (Papurtimas gyslų) Be peilio ar skausmo
Noriu išgydyti kiekvieną vyrą sergantį išplėrimu lytiškų dalių gyslų, striktura, užsikrečiamus kraujo nuodus, nervišką sunegalėjimą pažlugimą lytiškų dalių ar ligas liečiančias vyrus. — Šitas nuoširdus pasisiulinimas yra atviras visiems, kurie praleido daug pinigų ant daktarų ir vaistų be jokio naudos, ir mano noru yra parodyti visiems šitiems žmonėms, kurie buvo gydomi dešimities ar daugiaus daktarų be jokio pasisekimo, kad aš turiu vienintelį budą, kuriuomi tikrai išgydau.
Nemokėk už gydymą be naudos — mokėk už tikrą išgydymą.
Aš tikrai išgydau ligas skilvio, plenčių ir inkstų net ir labai užsendintas.
Slaptos vyrų ligos išgydoma greitai, tikrai ir su pilna slaptybe. Nervų nusilpnėjimas, nupuolimas sveikatos, žudymas stiprybės, nubėgimas kraujo, užnuodijimas, šlapuminės šaištys.
Plaučių ligos, Dusulys, Bronchitas ir kitos plaučių ligos tikrai išgydoma mano vėliausiu budu. Širdies ligos.
PATARIMAS IR IŠTYRIMAS DYKAI.

Išgydo kad butum sveikas.

Specialistas vyrų ir moterų ligų.

Moterų ligos, Vidurinės ligos, skausmai strėnose, Baltosios tekėjimas ir kitos ligos tikrai išgydomos. Užpakalinės žarnos, užsendintos ir nerviškos ligos moterų.
Užnuodijimas Kraujo, ir visos odos ligos, kaip ve pučkai, piktoji dedervinė, šunvotės, niežulys, hemorhiodai, sutinimas gilių, naikinamti nubėgimai, įsisenėjusios ligos.
AŠ KALBU LIETUVIŠKAI
DR. ZINS, 41 SO. CLARK ST. (tarp Randolph ir Lake Str.) **CHICAGO**
Valandos: Nuo 8 ryto iki 8 vakaro, Nedeloj, nuo 9 ryto iki 4 po pietų.

D-re Marija Dowiatt-Sass
OFISAS: 1725 W. 18th St.
VALANDOS: 9:30 iki 12 pietų; 7 iki 8 vakare
Nedėldieniais nuo 9:30 ik 12 pietų
Telefonas Canal 1208.
GYVEN.: 5208 W. Harrison St.
arti Šžros Avenue
VALANDOS: nuo 1 iki 3 po pietų
Telefonas Austin 459.

Accept these Free!
BEFORE KENTUCKY GOES DRY Lay in a Supply
All Express Prepaid.
...rekės nuo **Senos Kentucky Degtinės**
Pirmiaus negu Legislatura įves blaivybės tiesas, sumažinome paprastą paek beveik pusiau ir siunčiame APMOKEDAMI EXPRESA, apturėjus pinigus už garsią
100 Proof **OLD COMMANDER BOURBON WHISKEY** Double Stamps
4 kvortos ar 1 galonas 2^{95} | 8 kvortos ar 2 galonai 5^{45}
Tyra, tikra degtinė, neprimaišyta. Pasendinta su valdžios užpečėtinimu. Nėra geresnės degtinės sviete savo pilnumu ir sveikatai naudingumu. Tokia degtinė, kaip šita, kitur pardavinėjama po penkis dolierius [$5,00] galonas.
Taupyk pardavėjo įęigą, pirk tyrą, tikrą degtinę tiesiai iš garsios Kentucky distiliuotuvės.
Bandyk ją ant mųs rizikos: jeigu tau ji nepatiks, grąžink mųs kaštu, o sugrąžinsim pinigus.
Dykai su steliavimu: Dvi bonkos Gin ir Wisky su stiklu ir kreicoriu.
Stelluok šiądien, nes vėliaus, išpardavus, prekės pakils.
Kentucky Co-operative Distillery Co.
Dept. 71 Louisville, Ky.